

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА

в зарубіжних ЗМІ

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО

ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Відділ організації та використання документального фонду

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА У ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ

Інформаційно-реферативний бюлетень

Головний редактор

С. В. Полтавець, в.о. директора Фонду Президентів України,
канд. політ. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальні за випуск

С. М. Польовик, зав. відділу організації та використання документального фонду
Фонду Президентів України, канд. наук із соц. ком.

Реферативні матеріали підготували

А. Г. Федорчук, А. В. Матвійчук, О. І. Макарова, С. М. Польовик, Т. І. Третяк,
Н. О. Моршна, Т. А. Ставерська, Т. О. Петрова, Д. В. Павленко, М. І. Хилько,
Д. В. Бондаренко, Я. А. Дейнека

Заснований у 2018 році

Виходить один раз на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 525-54-70

E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА В ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ
(інформаційно-реферативний бюлетень)

Випуск 2 (27)

(огляд матеріалів зарубіжних ЗМІ за 1 – 28 лютого 2021 р.)

Київ 2021

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	8
АКТИВНІСТЬ ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ.....	9
У ВИСВІТЛЕНІ ДІЯЛЬНОСТІ ПРЕЗИДЕНТІВ	9
ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ	13
ІНФОРМАЦІЙНО-РЕФЕРАТИВНІ МАТЕРІАЛИ.....	16
АКЦІЇ ПРОТЕСТУ	16
Алжир	16
Білорусь.....	16
Гаїті.....	17
Туніс	17
Туреччина	18
Шрі-Ланка	18
ДОСТРОКОВЕ ПРИПИНЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ	18
Гаїті.....	18
М'янма	19
ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА	20
США	20
ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА ТА САНКЦІЇ.....	20
Україна.....	20
ЕКОНОМІЧНА І ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА.....	20
Ботсвана	20
Казахстан	21
Колумбія.....	21
Мальдіви.....	21
Мексика	22
Нігерія	22
Південно-Африканська Республіка	23
Польща	23
США	24
Танзанія.....	24
Україна.....	25
Чорногорія	25
ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ.....	25
Польща	25
Мексика	26
Україна.....	26
ІМПІЧМЕНТ ПРЕЗИДЕНТА	27
США	27
КОРУПЦІЯ	31
Венесуела	31
Мозамбік	31
КУЛЬТУРА, ОСВІТА, НАУКА	31
США	32
НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ	32

США	32
НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА	32
Україна	32
НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА	32
Гаїті	32
Іран	33
США	33
Туреччина	34
Філіппіни	34
Франція	34
ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я	35
Аргентина	35
Венесуела	36
Зімбабве	36
Колумбія	37
Малаві	38
Мексика	38
Перу	39
Південно-Африканська Республіка	39
Португалія	39
Росія	40
Сербія	40
США	41
Танзанія	42
Туреччина	43
Україна	43
Франція	44
ПОЛІТИЧНА БОРОТЬБА	44
Білорусь	44
Гаїті	44
США	45
ПРЕЗИДЕНТ І ВИКОНАВЧА ВЛАДА	45
Італія	45
Конго	48
Ліван	48
Туніс	48
Туркменістан	48
Україна	49
ПРЕЗИДЕНТ І ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	49
Алжир	49
Білорусь	50
Бразилія	50
Мальдіви	50
Мексика	51
Молдова	51
Португалія	51
США	52
Туреччина	53

Франція	53
ПРЕЗИДЕНТ І СУДОВА ВЛАДА.....	53
Польща	53
Україна.....	53
ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ	54
Бенін	54
Болгарія.....	54
Еквадор	55
Нігер	56
Сомалі	57
Уганда	57
Узбекистан	58
Філіппіни	58
Франція	58
РЕЛІГІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	59
Шрі-Ланка	59
СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА	60
США	60
Філіппіни	60
МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ	61
ІНФОРМАЦІЙНО-РЕФЕРАТИВНІ МАТЕРІАЛИ	63
АЗІЯ	63
Афганістан	63
Іран	63
США	64
Тайвань.....	68
Туреччина	68
Франція	69
АФРИКА.....	69
Єгипет	69
Франція	69
БОРОТЬБА З ТЕРОРИЗМОМ	70
США	70
Франція	70
ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА ТА САНКЦІЇ	70
США	70
ЄВРОПА	71
Німеччина	71
Республіка Сербія	71
Росія	72
США	72
Туреччина	74
Україна.....	74
Фінляндія.....	75
Франція	75
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ	76
Польща.....	76

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ	77
<i>США</i>	77
МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	78
<i>Гана</i>	78
<i>Росія</i>	79
<i>Україна</i>	79
НАТО	79
<i>Франція</i>	79
ООН	80
<i>Мексика</i>	80
<i>США</i>	80
ПІВДЕННА АМЕРИКА	80
<i>Венесуела</i>	80
<i>Колумбія</i>	81
ПІВНІЧНА АМЕРИКА	81
<i>Мексика</i>	81
<i>США</i>	82
ІМІДЖ ПРЕЗИДЕНТІВ	86
<i>ІНФОРМАЦІЙНО-РЕФЕРАТИВНІ МАТЕРІАЛИ</i>	89
АЛЖИР	89
АРГЕНТИНА	90
БІЛОРУСЬ	91
МЕКСИКА	92
ПЕРУ	92
ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКА РЕСПУБЛІКА	93
ПОЛЬЩА	93
США	94
УКРАЇНА	96
ФРАНЦІЯ	96
МОДАЛЬНІСТЬ ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО ПРЕЗИДЕНТІВ	98
АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД	102
<i>УРЯДОВА КРИЗА В ІТАЛІЇ: КОМЕНТАРІ СВІТОВИХ МЕДІА</i>	102

ПЕРЕДМОВА

Сучасний світ, який швидко розвиваються, є складним, турбулентним, повним нових загроз і викликів. В таких умовах роль президента істотно зростає і на нього покладаються з боку суспільства великі надії. Однією з відповідей на вимоги часу є експериментування з формами правління, створення нетипових конструкцій влади з метою підвищити значущість інституту президентства. Крім того, зростає роль особистості в політиці, відбувається персоналізація влади. Всі ці процеси вимагають осмислення і неупереджених оцінок.

Засоби масової інформації впливають на індивідуальну картину світу кожного, грають важливу роль у формуванні суспільної свідомості і регулювання суспільного думки, зачіпаючи практично всі сфери функціонування інституту президентської влади. Сучасні медіа є одним з головних ресурсів, за допомогою яких громадськість дізнається про діяльність президентів, формується образ президента, зокрема і держави, загалом.

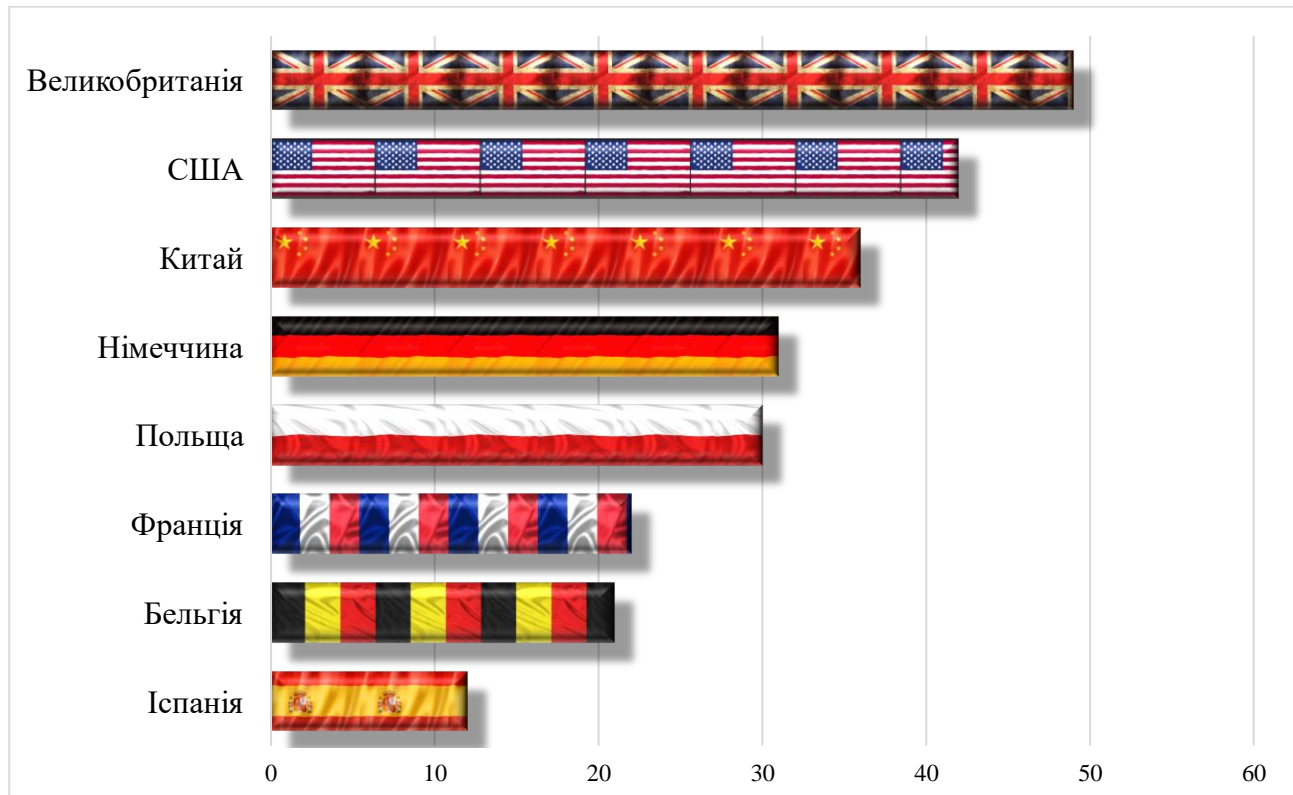
У 2 випуску інформаційно-реферативного бюлетеня «Інститут президентства в зарубіжних ЗМІ» розкрито окремі аспекти функціонування інституту президентів у дзеркалі їх відображення впливовими світовими медіа за період з 1 по 28 лютого 2021 р. У процесі дослідження означеної проблеми було проаналізовано 250 інформаційних повідомлень ЗМІ таких країн як США, Великобританія, Німеччина, Франція, Бельгія, Китай, Іспанія та Польща, опублікованих на англійській, іспанській, німецькій, польській, французькій мовах.

Серед жанрових різновидів матеріалів, які підлягали моніторингу за означений період, слід назвати авторські статті, інтерв'ю, тематичні огляди, прогностичні та аналітичні коментарі, інформаційні повідомлення та ін.

Згідно з результатами моніторингу, світові інтерне-джерела висвітлювали діяльність 67 президентів світу в таких сферах як охорона здоров'я, економіка, фінанси, екологія, культура, освіта, наука, релігія, засоби масової інформації та ін. Особливу увагу зарубіжні ЗМІ приділяють президентським виборам, взаємодії президентів з органами законодавчої та виконавчої влади їх країни, не обходячи увагою їх зовнішньополітичну діяльність та оцінюючи імідж світових лідерів.

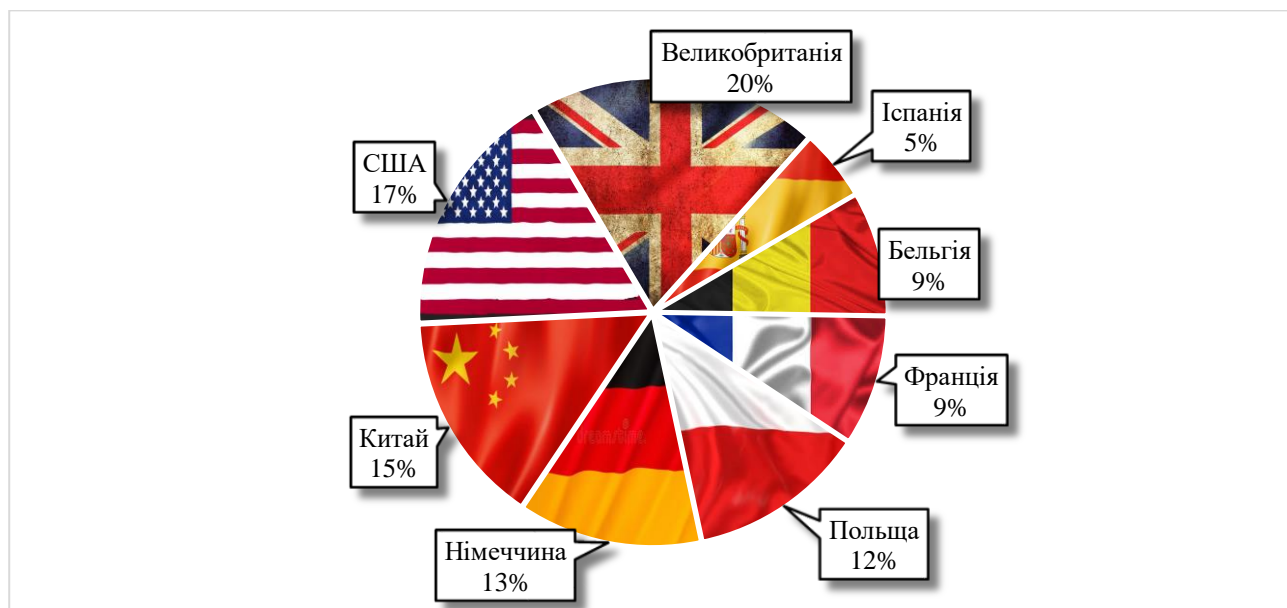
АКТИВНІСТЬ ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ У ВИСВІТЛЕНІ ДІЯЛЬНОСТІ ПРЕЗИДЕНТІВ

Найбільшу активність у представленні різних аспектів функціонування інституту президентства у світі проявляли зарубіжні ЗМІ Великобританії (20 %), США (17 %), Китаю (15 %), Німеччини (12 %), Польщі (12 %), Франції і Бельгії (по 9 %) та Іспанії (5 %).

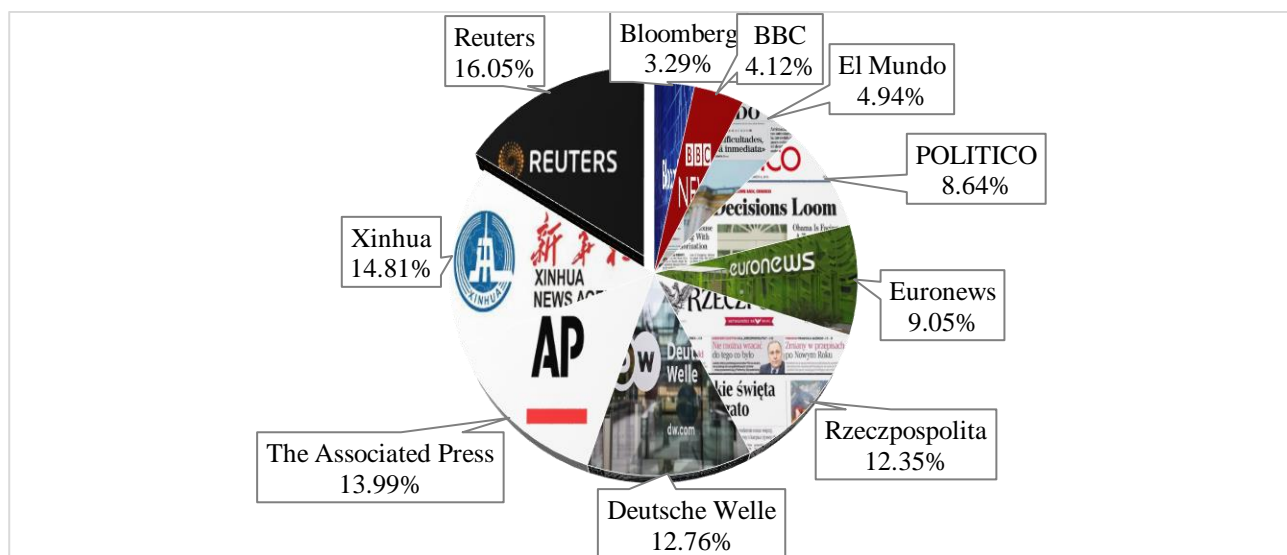
Діаграма 1. Активність країн у висвітленні президентів світу (ранжування за кількістю публікацій в ЗМІ країни за період 1-28 лютого 2021 року)

Впливові інформаційні агентства Великобританії Reuters та BBC найчастіше публікували повідомлення про діяльність президентів, не відстали від них і американські медіа такі, як Associated Press та Bloomberg, звернувши увагу не лише на діяльності экс- та чинного президентів своєї країни, а й на глобальних світових проблемах, з якими доводиться стикатися главам держав. Серед інформаційних матеріалів китайського інтернет-джерела Xinhua найбільше уваги приділено внутрішній політиці президентів тоді, як німецькі (Deutsche Welle) та польські медіа (Rzeczpospolita) зосередили свою увагу, у своїй більшості, на їх міжнародній діяльності.

Діаграма 2. Активність країн у висвітленні президентів світу (доля публікацій ЗМІ країни за період 1-28 лютого 2021 року)

Оцінюючи ступінь зацікавленості зарубіжними інформаційними сайтами, які досліджувалися в цьому огляді, проблемами президентської влади з урахуванням актуальних політичних подій, слід особливо виділити інформаційне агентство Великобританії Reuters (16,5 %), китайське агентство новин Xinhua (14,81 %), новинний сайт США Associated Press (13,99 %), німецький інформаційний портал Deutsche Welle (12,76 %), польську газету Rzeczpospolita (12,35 %) та ін.

Діаграма 3. Активність видань у висвітленні президентів світу (доля публікацій за період 1-28 лютого 2021 року)

Як свідчить проведений нами аналіз, оглядачі Reuters найчастіше висвітлювали діяльність президентів таких країн як Конго, Нігер, Венесуела, М'янма, Сомалі, Іран, Алжир та ін. Здебільшого увага англійського новинного сайту була зосереджена на проблемах зовнішньополітичної діяльності глав держав. Натомість повідомлення китайського інформаційного порталу Xinhua, здебільшого, стосувалися різних сфер діяльності президентів Мексики, Мальдівів, Південно-Африканської Республіки, Гаїті, Туреччини та ін. Передбаченою можна вважати увагу американського новинного сайту Associated Press до внутрішніх проблем країни, зосереджених на діяльності чинного президента та його попередника.

Діаграма 4. Активність видань у висвітленні президентів світу (ранжування за кількістю публікацій за період 1-28 лютого 2021 року)

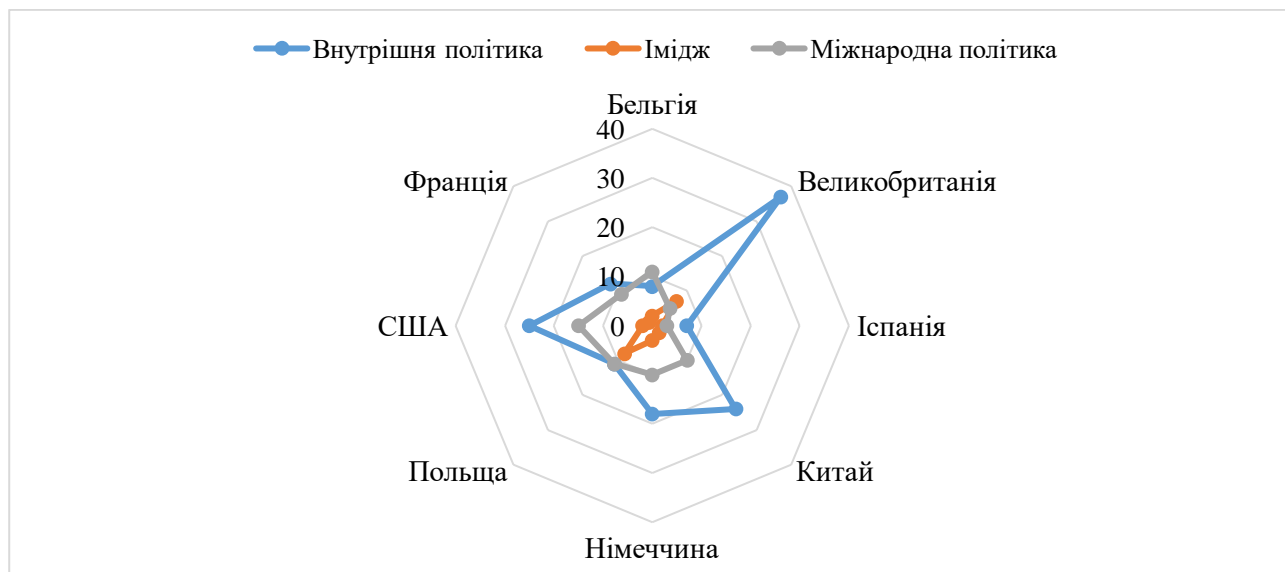
За період з 1-28 лютого 2021 р. частіше висвітлювалася діяльність президентів з питань внутрішньої політики (58 %), на другій позиції – публікації про міжнародну політику президентів (31 %), на третій – оцінка іміджу світових лідерів (11 %). При цьому доля публікацій про внутрішню політику зменшилася на 9 % (з 67 % до 58 %) порівняно з попереднім місяцем. Зафіксовано також зменшення рівня уваги коментаторів до іміджевих оцінок президентів країн світу на 4 % (з 19 % до 11 %). Наразі частка питань міжнародної політики в зарубіжних ЗМІ зросла на 17

відсоткових пунктів (з 14 % до 31 %).

Діаграма 5. Співвідношення сфер діяльності президентів, що висвітлювались світовими ЗМІ (доля публікацій за період 1-28 лютого 2021 року)

Щодо розподілу тематики публікацій про президентів, то слід відзначити, що внутрішньополітичними проблемами діяльності президентів найбільше опікувались медіа Великобританії (37 %), Китаю і США (по 25 %), Німеччини (18 %) та Франції (12 %). Міжнародна політика президентів привернула увагу інтернет-джерел США (15 %), Бельгії (11 %) та Німеччини (10 %). Іміджеві оцінки президентам найбільше надавали ЗМІ Великобританії і Польщі (по 8 %), Китаю (3 %) та Іспанії (2 %).

Діаграма 6. Розподіл тематичних рубрик публікацій про президентів в ресурсах країн (за період 1-28 лютого 2021 року)

ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ

Більшість публікацій, що розкривають внутрішньополітичну діяльність президентів, присвячені проблемі охорони здоров'я (21 %). Активність зарубіжні ЗМІ проявляли також в інформаційному супроводі президентських виборів та аналізі вкладу президентів у фінансово-економічний розвиток їх країн (по 11 %). В 10 % публікацій оглядачі аналізували взаємодію президента та законодавчої влади в окремих державах. Крім того, внутрішньополітична діяльність президентів у лютому 2021 р., згідно з проведеним аналізом світових медіа, була зосереджена на висвітленні проблеми дострокового припинення повноважень президентів (9 %) та стосунках глав держав з органами виконавчої влади (8 %).

Діаграма 7. Питання внутрішньої політики у висвітленні президентів світу в іноземних ЗМІ (доля публікацій за період 1-28 лютого 2021 року)

Питання охорони здоров'я у світлі всесвітньої пандемії, посіли провідне місце в матеріалах ЗМІ. Слід зазначити, що президенти таких країн як Аргентина, Венесуела, Зімбабве, Колумбія, Малаві, Мексика, Перу, Південно-Африканська Республіка, Португалія, Росія, Сербія, США, Танзанія, Туреччина, Україна, Франція привертати найбільше уваги зарубіжних медіа щодо боротьби їх лідерів з Covid-19. Серед

президентів, які забезпечили свою країну вакцинами і почали щеплення, провідні світові медіа виокремлюють президентів США та Франції, Джо Байдена і Емманюеля Макрона. Оглядачі цікавляться станом вакцинації від COVID-19 в, так званих, бідних країнах, зокрема аналізували повідомлення про схвалення російської вакцини «Спутник V» президентом Аргентини Альберто Фернандесом, президентом Венесуели Ніколасом Мадуро та президентом Сербії Александаром Вучичем. Не обійшли увагою зарубіжні ЗМІ президента Південно-Африканської Республіки Матамелу Сиріла Рамафосу, який був прищеплений американською вакциною «Johnson & Johnson». Викликала занепокоєння з боку медіа діяльність у сфері охорони здоров'я президента Танзанії Джона Магуфулі, який продовжує заперечувати COVID та, закликає покладатися на Бога на тлі попереджень про те, що в країні спостерігається пошвавлення смертельної інфекції. Світові ЗМІ коментували, отримання Україною, хоч і з затримкою через бюрократичні узгодження, вакцини від компаній "Pfizer", "Sinovac", "AstraZeneca" і "Novavax" та повідомлення Президента України Володимира Зеленського про початок щеплення в країні, в першу чергу, для медиків, військових та нацгвардійців.

Зарубіжні інформаційні інтернет-джерела активно коментували проблеми підготовки та проведення президентських виборів у Беніні, Болгарії, Еквадорі, Нігері, Сомалі, Уганді, Узбекистані та Філіппінах. Найбільше уваги оглядачі сконцентрували на прогнозі результатів майбутніх президентських виборів у Франції, де чинний глава держави Емманюель Марон все ще може бути фаворитом, хоча у нього не бракує опонентів, які сподіваються скористатися будь-якими помилками глави держави: бурхливою пандемією коронавірусу, поверненням політичних дебатів навколо імміграції та ісламістського радикалізму.

Протягом досліджуваного періоду об'єктами пильної уваги міжнародних оглядачів стали фінансово-економічні ініціативи президентів ряду країн, зокрема щодо використання спеціальних економічних зон для розвитку Південно-Африканської Республіки, запропонованих президентом країни Матамелою Сирілом Рамафосою; залучення іноземних інвестицій президентом Чорногорії Міло Джукановичем, що дало важливий поштовх успіхам, які має країна в економічні

сфері; схвалення президентом Нігерії Мухаммаду Бухарі заснування компанія Infra-Co, яка буде зосереджена на розвитку інфраструктури країни.

Значну частину зарубіжних інформаційних матеріалів присвячено взаємодії президента з органами законодавчої влади. Привернуло увагу оглядачів призначення президентом Бразилії Жаїром Болсонару конгресмена Артура Ліру спікером нижньої палати Конгресу, що посилить позицію ультраправого лідера країни. Звернення президента США Джо Байдена до Конгресу щодо здійснення реформи законодавства про зброю отримало схвальні відгуки від світових медіа. Неоднозначні коментарі прозвучали на адресу президент Португалії Марселу Ребелу де Сози щодо перегляду Конституційним судом закону, який дозволяє евтаназію і самогубство за допомогою лікаря для невиліковно хворих і тяжко поранених.

Діаграма 8. Внутрішня політика в публікаціях про президентів в ресурсах країн (доля публікацій за період 1-28 лютого 2021 року)

Загалом внутрішньополітична діяльність президентів найбільше уваги привернула інтернет-ЗМІ таких країн, як Великобританія (Reuters і BBC – 26 %), США і Китай (Associated Press, Bloomberg – по 17 %), Німеччина (Deutsche Welle – 13 %), Польща і Франція (Rzeczpospolita і Euronews – по 8 %), Бельгія (Politico – 6 %), Іспанія (El Mundo – 5 %).

ІНФОРМАЦІЙНО-РЕФЕРАТИВНІ МАТЕРІАЛИ

АКЦІЇ ПРОТЕСТУ

Алжир

Протести в Алжирі поновилися, і президент хвилюється

Вигуки «Алжир вільний, демократичний» знову пролунали, коли тисячі людей вийшли на вулиці міста Херрат, що за 200 км на схід від столиці Алжиру. Мітинг протесту з вимогою відставки керівництва країни пройшов 16 лютого. На вулиці вийшли близько 5 тис. протестувальників. Розмахуючи алжирськими прапорами, вони скандували: «Громадянська держава, а не військова» і «Банда повинна піти». Після нового протесту в Херраті президент країни **Абдельмаджид Теббун** розпочав заходи для заспокоєння алжирців. Обмеження та комендантська година Covid-19 були послаблені, і до президентського палацу було запрошено представників не менше шести політичних партій для обговорення поточного політичного клімату. «Ми закликали президента вжити рішучих політичних заходів, які відновлять довіру алжирців та встановлять реальну політичну волю для досягнення бажаних змін», – ідеться в заяві Соціалістичних сил, традиційно опозиційної партії в Алжирі, після зустрічі з президентом

(BBC. – London, 2021. – 20.02. – <https://www.bbc.com/news/world-africa-56128140>).

Білорусь

Президентські вибори в Білорусі: чи закликає О. Лукашенко через півроку до змін?

Через шість місяців після суперечливих президентських виборів у Білорусі протестувальники продовжують виходити на вулиці щотижня, беручи участь у демонстраціях з вимогою відставки **Олександра Лукашенка** і проведення нового голосування. Мінська правозахисна неурядова організація «Весна» повідомила, що з початку президентської кампанії в травні 2020 р. у Білорусі були затримані 33 тис. чоловік. За даними організації «Репортери без кордонів», репресії також поширилися на вільну пресу в Білорусі: насильство над репортерами і арешти зробили країну найнебезпечнішою в Європі для журналістів у 2020 р. Ще в грудні 2020 р. О. Лукашенко оголосив про проведення 11–12 лютого Всебілоруських народних зборів з метою зміни конституції країни. Але, за словами К. Глод, білоруського незалежного політолога і наукового співробітника Центру аналізу європейської політики аналітичного центру у Вашингтоні, відтоді позиція О. Лукашенка змінилися. За словами експерта, режим не випустив офіційних проєктів змін, і ця ідея, схоже, зникла з регламенту. У цілому, К. Глод каже, що «ймовірність суттєвої конституційної реформи або конституційних перестановок низька»

(Euronews. – Lyon, 2021. – 09.02. –

<https://www.euronews.com/2021/02/09/belarus-presidential-election-six-months-on-has-lukashenko-seen-off-calls-for-change>).

О. Лукашенко лякає новими законами проти протестів

«Парламент Білорусі найближчим часом ухвалить оновлене законодавство, спрямоване на запобігання масовим заворушенням і правопорушенням», – заявив під час виступу на Всебілоруських народних зборах президент Білорусі **Олександр Лукашенко**. «Законодавство щодо присікання масових заворушень, провокацій і правопорушень –

подобасться це комусь чи ні, але процес запущений. Мною доручено різним органам влади підготувати проекти відповідних нормативно-правових актів. Найближчим часом парламент прийме відповідні закони», – сказав О. Лукашенко. Він стверджує, що оновлене законодавство потрібне не лише для того, щоб запобігати масовим заворушенням, а й бути «цивілізованою державою»

(*Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 12.02. – <https://p.dw.com/p/3pHMA>*).

Гаїті

Демонстрації в Гаїті

Гаїтянська поліція зіткнулася з протестувальниками в столиці Порт-о-Пренс на тлі вуличних демонстрацій проти президента **Жовенеля Моїза** після того, як його уряд звільнив трьох суддів Верховного суду. За словами свідка агентства Reuters, поліція випустила сльозогінний газ і стріляла в повітря, намагаючись розігнати мітингарів, які закидали силовиків камінням. «Ми повернулися до диктатури! Геть Моїза!», – кричали учасники протесту. Лунали також заклики «Геть Сісона!», спрямовані проти посла США в Гаїті М. Д. Сісона

(*Reuters. – London, 2021. – 11.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2AA2X6>*).

Демонстранти, які вимагають відставки президента Ж. Моїза в Гаїті, зіткнулися з поліцією

У столиці Гаїті Порт-о-Пренс відбувся мирний мітинг, який перейшов у насильство біля Марсового поля. Протестувальники, які вимагали відставки президента **Жовенеля Моїза**, зіткнулися з поліцією. За словами мітингарів, термін президентства Ж. Моїза закінчився, проте президент наполягає на тому, що в нього залишився ще один рік. Раніше як потенційні тимчасові заміни були запропоновані три судді, у тому числі лідер опозиції і суддя Верховного суду, що спонукало Ж. Моїза спробувати усунути їх від займаної посади. Ж. Моїз правив протягом року, тому що на сьогодні немає парламенту. Вибори до парламенту, намічені на 2018 р., були відкладені

(*Euronews. – Lyon, 2021. – 13.02. – <https://www.euronews.com/2021/02/13/haiti-protesters-clash-with-police-as-they-demand-president-jovenel-moise-s-resignation>*).

Туніс

Революція в Єгипті

У Тунісі відбуваються антиурядові протести. Демонстранти блокують дороги, будують барикади з палаючих автомобільних покришок, вступають у сутички з правоохоронцями. Ті ж у відповідь застосовують сльозогінний газ. Хвилювання в країні розпочалися з відзначення річниці «Жасминової революції», спровокованої бідністю, повсюдним безробіттям та погіршенням економічних умов, у результаті якої залишив посаду президент **Зін ель-Абідін Бен-Алі**. Жителі Тунісу не задоволені результатом перевороту 2011 р. Хоча революція й принесла в країну демократію, рівень життя істотно не покращився: жителі так само страждають від безробіття та низької якості державних ресурсів

(*BBC. – London, 2021. – 09.02. – <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-55887869>*).

Туреччина

Туреччина: Репресії – сьогодні, реформи – завтра

Президент Туреччини **Реджеп Тайїп Ердоган** хоче примирення з Європейським Союзом, одночасно посилюючи жорсткість внутрішньої політики. Студенти твердо вирішили виступити проти призначення нового ректора, який має репутацію служачи, та керував партією президента Р. Т. Ердогана майже два десятиліття. Він не походить з наукових кіл, і є докази очевидного плагіату в його докторській дисертації. Після запровадження президентської системи в Туреччині більше двох років тому університетські ректори призначаються особисто президентом держави. Таким чином, університети – це ще одна сфера, якою керує Р. Т. Ердоган. «Немає ознак пом'якшення внутрішньої політики. Навпаки, є безліч прикладів посилення її жорсткості», – пояснює Rzeczpospolita А. Айдінтасбас, експерт Європейської ради з міжнародних відносин, який спостерігає за останніми подіями в Стамбулі

(*Rzeczpospolita.* – *Warsaw,* 2021. – 03.02. – <https://www.rp.pl/Polityka/302039895-Turcja-Dzis-represje-jutro-reformy.html>).

Шрі-Ланка

І. Хан відвідав Шрі-Ланку, коли мусульмани вимагають прав на поховання

Прем'єр-міністр Пакистану І. Хан прибув до Шрі-Ланки тоді, коли близько 2 тис. мусульман протестували біля офісу президента в Коломбо, вимагаючи, щоб уряд дозволив поховати людей, які померли від COVID-19, а не кремували їх. Мусульмани Шрі-Ланки сподіваються, що І. Хан вирішить питання поховання, коли зустрінеться зі своїми колегами. І. Хан має зустрітися з президентом Шрі-Ланки **Готабаєм Раджапаксою** та його старшим братом, прем'єр-міністром М. Раджапаксою під час дводенного візиту

(*The Associated Press.* – *New York,* 2021. – 23.02. – <https://apnews.com/article/sri-lanka-colombo-coronavirus-pandemic-mahinda-rajapaksa-pakistan-9bb56d458abfc0d847f9f7c5f4e049b>).

ДОСТРОКОВЕ ПРИПИНЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ

Гаїті

Опозиція Гаїті назвала нового перехідного лідера на тлі боротьби за президентство

Гаїтянська опозиція посирила конституційну кризу, призначивши магістрата тимчасовим лідером проблемної карибської країни на тлі суперечки про те, коли закінчується термін президентства **Жовенеля Моїза**. Політична напруга посилилася, коли Ж. Моїз заявив, що була спроба скинути уряд і було заарештовано 23 людини, включаючи суддю Верховного суду та вищого чиновника поліції. Опозиція відхилила заяву президента про спробу державного перевороту і заявила, що Ж. Моїз повинен був піти з посади 7 лютого, коли закінчився його п'ятирічний термін. Президент пообіцяв залишатися при владі до лютого 2022 р., вказуючи, що тимчасова адміністрація керувала протягом року після того, як він здобув перемогу на виборах, результати якого були скасовані виборчою радою. Ж. Моїз заявив, що передасть владу переможцю вересневих президентських виборів, але не піде з посади, поки термін його повноважень не закінчиться

(*Reuters.* – *London,* 2021. – 09.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2A90BI>).

М'янма

Військові М'янми захопили владу

Військові М'янми захопили владу в результаті державного перевороту проти демократично обраного уряду. Лідера партії НЛД С. Чжі, президента **Він М'їна** та інших лідерів НЛД, арештували. Представник ООН з прав людини М. Бачелет заявила, що затримано щонайменше 45 людей. Західні країни засудили раптовий поворот подій, який вивів з ладу роки зусиль, спрямованих на встановлення демократії в країні, що постраждала від бідності, і порушив ще більше питань щодо перспективи повернення мільйона біженців-рохіндж. Армія заявила, що відреагувала на «фальсифікацію виборів», передавши повноваження начальнику війська генералу А. Хлаінгу та запровадивши надзвичайний стан на рік у країні, також відому як Бірма. Генерали дали команду військам за кілька годин до того, як парламент повинен був засідати вперше після переконливої перемоги Національної ліги за демократію (НЛД) на виборах 8 листопада, які розглядалися як референдум щодо новоутвореного демократичного правління С. Чжі. НЛД заявила, що С. Чжі закликала людей протестувати проти військового режиму. Телефонний та інтернет-зв'язок у столиці Найп'їдо та головному комерційному центрі Янгон були припинені, а державне телебачення вийшло з ефіру після затримання лідерів НЛД. Підсумовуючи зустріч нової хунти, військові заявили, що А. Хлаінг пообіцяв практикувати «справжню багатопартійну демократичну систему, що процвітає в дисципліні». За його словами, він «обіцяє вільні, чесні вибори та передачу влади партії, яка перемогла», не надаючи часових рамок. Пізніше хунта усунула з посади 24 міністрів і призначила 11 замінів, які контролюватимуть міністерства, включаючи фінанси, оборону, закордонні та внутрішні справи

(Reuters. – London, 2021. – 01.02. – <https://www.reuters.com/article/us-myanmar-politics/myanmar-leader-aung-san-suu-kyi-detained-ruling-party-spokesman-says-idUSKBN2A00VC?il=0>).

Партія НЛД М'янми закликала звільнити президента, С. Чжі та інших «якнайшвидше»

Виконавчий комітет партії «Національна ліга за демократію» (НЛД) М'янми закликав армію в заяві, опублікованій у Facebook, звільнити відстороненого від посади президента **Він М'їна** та інших «якомога швидше». У заяві, опублікованій на сторінці у Facebook офіційного представника партії, також звучить заклик визнати результати минулорічних виборів, на яких перемогла НЛД, та негайно провести сесію парламенту

(Reuters. – London, 2021. – 02.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2A20DT>).

Президент М'янми та державний радник взяті під варту до 15 лютого 2021 р.

Президент М'янми **Він М'їн** і державний радник С. Чжі будуть під вартою до 15 лютого 2021 р. Поліція подала позов на президента, відповідно до національного закону про ліквідацію наслідків стихійних лих, а на державного радника С. Чжі Найп'їдо – згідно із законом про експорт та імпорт. Поліція заявляє, що президент В. М'їн і його сім'я зустрічалися з людьми на передвиборчій кампанії НЛД 20 вересня 2020 р. напередодні загальних виборів, і йому було пред'явлено звинувачення в порушенні заходів, пов'язаних із COVID-19, у рамках Закону про управління стихійними лихами

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 03.02. – http://www.xinhuanet.com/english/asiapacific/2021-02/03/c_139718709.htm).

ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА

США

Повернення до Паризького пакту

Світові лідери привітали офіційне повернення США до Паризької кліматичної угоди, але політично хитріші кроки чекають президента США **Джо Байдена**, зокрема, встановлення жорсткої національної мети на найближчі місяці щодо скорочення шкідливих викидів вичерпного палива. І навіть коли Д. Байден відзначив перший день країни в кліматичному пакті, небезпечне потепління земної кулі було лише однією з довгого переліку нагальних проблем, які він порушив у відеовиступі перед європейськими лідерами. Перш ніж піднімати питання клімату, він торкнувся глобальної пандемії, розпилення національних економік та напружених відносин із Китаєм. Незважаючи на всі інші виклики, Д. Байден наголосив, виступаючи на Мюнхенській конференції з питань безпеки, що «ми більше не можемо зволікати або робити мінімум для вирішення проблем клімату»

(*The Associated Press. – New York, 2021. – 19.02. – <https://apnews.com/article/us-return-paris-climate-world-leaders-ee8eb8b6744394ad41e33f94843b6586>*).

ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА ТА САНКЦІЇ

Україна

В. Зеленський увів у дію рішення РНБО про санкції проти В. Медведчука

Президент України **Володимир Зеленський** своїм указом ввів у дію рішення Ради національної безпеки і оборони України про санкції проти народного депутата В. Медведчука. Як зазначається, контроль за виконанням рішення покладається на секретаря РНБО О. Данілова. Згідно з рішенням РНБО, санкції введені проти 19 юридичних та восьми фізичних осіб. Серед них В. Медведчук і його дружина О. Марченко. Під санкції підпадає все майно, яке є у В. Медведчука. Санкції запроваджені за статтею про фінансування тероризму, й вони передбачають блокування активів, обмеження торговельних операцій, припинення виконання економічних і фінансових зобов'язань, анулювання ліцензій на користування надрами. Також забороняється виведення капіталів за кордон. Крім того, санкції накладено і на п'ять літаків, на яких здійснювалися перельоти за маршрутом Київ – Москва, а також на компанії, які обслуговують ці літаки

(*Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 20.02. – <https://p.dw.com/p/3pdzZ>*).

ЕКОНОМІЧНА І ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА

Ботсвана

Ботсвана повинна диверсифікуватися, щоб зменшити залежність від діамантів

Президент Ботсвани **Мокгвітеці Масісі** заявив, що «більш важливим, ніж будь-коли» для Ботсвани є диверсифікація на інші товари, такі, як золото та неблагородні метали після того, як невдалий рік для ринку діамантів зашкодив державним доходам. «Пандемія COVID-19 змінила світову діамантову промисловість і, Ботсвана повинна приборкати свою надмірну залежність від дорогоцінних каменів», – заявив президент. Ботсвана націлена на розробку інших корисних копалин, включаючи вугілля, яке, за оцінками, становить 212 млрд т. М. Масісі заявив, що уряд співпрацює із сусідніми країнами для розвитку інфраструктури

для експорту вугілля

(Reuters. – London, 2021. – 03.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2A31UC>).

Казахстан

Президент Казахстану розпорядився заборонити іноземну власність на сільськогосподарські угіддя

«Казахстан назавжди заборонить іноземцям володіти або здавати в оренду сільськогосподарські угіддя», – заявив президент країни **Касим-Жомарт Токаєв**, закінчуючи тривалу суперечку, яка колись спричинила антиурядові протести. Казахстан є основним виробником зернових, олійних культур та м'яса в колишньому радянському регіоні, затиснутим між Китаєм та Росією, і п'ять років тому його влада вирішила залучити іноземні інвестиції в сільське господарство, відкривши ринок сільськогосподарських угідь. Але план був зустрінутий вуличними протестами, де демонстранти висловили занепокоєння тим, що гігантський сусід Китай врешті захопить усі поля та пасовища. Уряд відклав план до цього року. 25 лютого К.-Ж. Токаєв заявив, що заборона на іноземну власність залишатиметься чинною. «Питання землі (власності) завжди було дуже важливим для нашого народу. Це наріжний камінь і священний символ нашої державності, – сказав К.-Ж. Токаєв на засіданні дорадчої ради. – Я наказую заборонити продаж та оренду земель сільськогосподарського призначення іноземцям та іноземним юридичним особам»

(Reuters. – London, 2021. – 25.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSL1N2KV0EZ>).

Колумбія

Президент Колумбії назвав нового члена правління центрального банку

Президент Колумбії **Іван Дуке Маркес** призначив економіста Х. Харамільо членом правління центрального банку, це третє аналогічне призначення в правління цього місяця. Два призначення на початку лютого породили прогнози, що може статися зниження процентних ставок, оскільки політики намагаються підняти економічне зростання навіть на тлі прогнозів, що інфляція незабаром почне зростати. Х. Харамільо, який має докторську ступінь з економіки, замінить А. Галіндо, який покидає правління з особистих причин. «Я призначив доктора Хайме Харамільо членом правління центрального банку, замінивши Артуро Галіндо», – опублікував повідомлення І. Дуке в Twitter

(Reuters. – London, 2021. – 12.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSL1N2KI1E7>).

Мальдіви

Відновлення економіки Мальдів триватиме два роки

«Мальдівам знадобиться до двох років, щоб відродити свою постраждалу від пандемії та залежну від туризму економіку», – цитують ЗМІ президента країни **Ібрагіма Мохамеда Соліха**. Президент зробив це зауваження, виступаючи з промовою щодо повторного скликання парламенту Мальдів. У своїй промові І. М. Соліх висвітлив постійні виклики пандемії COVID-19 та подальший шлях боротьби з пандемією. «Ми створили систему лікування, загалом підготували 362 медичних працівників, і сьогодні ми можемо проводити понад 56 тис. тестів на COVID-19 у день», – сказав І. М. Соліх. Він закликав громадян реєструватися на щеплення, щоб пришвидшити процес відновлення бізнесу та відкриття шкіл. Він згадав також про допомогу, яка надається працівникам та бізнесу на тлі пандемії у вигляді субсидій та позик під низькі відсотки

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 05.02. –

http://www.xinhuanet.com/english/2021-02/05/c_139723381.htm).

Мексика

Президент Мексики заявив, що захищатиме державну енергетику в будь-яких суперечках

Президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** заявив, що інвестори матимуть право вживати законних заходів щодо його плану посилення державного впливу на ринку електроенергії, але Мексика захищатиме свої національні інтереси в будь-яких суперечках. Виступаючи на черговій пресконференції, А. М. Лопес Обрадор також зазначив, що адміністрація президента США **Джо Байдена** надала Мексиці пропозиції, спрямовані на зміцнення національної енергетичної галузі Мексики

(Reuters. – London, 2021. – 09.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSE1N2J100T>).

Економіка Мексики може зрости на 5 % у 2021 р.

«Економіка Мексики може зрости на 5 % у 2021 р., коли вона оговтається від наслідків нової пандемії коронавірусу», – заявив президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор**. У своєму публічному виступі президент підкреслив переконання своєї адміністрації, що виведення людей із бідності є корисним для економіки. «Найконсервативніші (прогнози) говорять про 3,5 % зростання. Я підрахував, що цього року економіка зросте на 5 %, і ми подолаємо економічну кризу», – сказав А. М. Лопес Обрадор під час щоденної пресконференції

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 09.02. – http://www.xinhuanet.com/english/2021-02/09/c_139731898.htm).

Президент Мексики закликав зменшити споживання електроенергії

Президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** закликав мексиканців економити електроенергію після скасування відключень електроенергії на півночі та центральній частині країни, спричинених сильним холодом у США. Похолодання перервало надходження природного газу з Техасу до електростанцій на півночі Мексики. Зимова погода в Техасі залишила багатьох у цьому штаті без електроенергії. За даними Міністерства економіки Мексики, у 2020 р. до Мексики надійшло 27 % експорту газу з Техасу. А. М. Лопес Обрадор використав кризу як можливість повторити заклик до об'єднання державних енергетичних та нафтових компаній. «Державні компанії в країні повинні бути зміцнені та їм надано пріоритет», – наголосив президент

(The Associated Press. – New York, 2021. – 18.02. – <https://apnews.com/article/mexico-greg-abbott-weather-texas-united-states-8b64d661b03faaab8b2ea2d4c0520f12>).

Нігерія

Президент Нігерії схвалив створення інфраструктурної фірми на суму 2,6 млрд дол.

Президент Нігерії **Мухаммаду Бухарі** схвалив створення нової компанії, яка буде зосереджена на розвитку інфраструктури з початковим капіталом 2,63 млрд дол. Компанія під назвою Infra-Co буде публічно-приватним партнерством, а початковий капітал

надходитиме від центрального банку, Нігерійського управління суверенних інвестицій (NSIA) та Африканської фінансової корпорації. «Infra-Co буде фінансувати розвиток державних активів, реабілітацію та реконструкцію, а також інвестуватиме в найсучасніші інфраструктурні проєкти для автомобільного, залізничного, енергетичного та інших ключових секторів», – ідеться в заяві офісу президента. Очолять раду голова центрального банку, керуючий директор суверенного фонду капіталу Нігерії, президент Африканської фінансової корпорації та трое незалежних директорів з приватного сектора

(Reuters. – London, 2021. – 12.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2AC1G0>).

Південно-Африканська Республіка

ПАР використовуватиме спеціальні економічні зони для розвитку

«Південно-Африканська Республіка хотіла б використовувати спеціальні економічні зони (СЕЗ) для розвитку країни», – заявив президент Південно-Африканської Республіки **Матамела Сиріл Рамафоса** під час поїздки в СЕЗ Цване. М. С. Рамафоса зазначив, що СЕЗ допоможе розширити та трансформувати виробничу базу країни, поліпшити її експортні можливості, створити робочі місця та розвинути навички. Він вважає, що СЕЗ відіграватиме значну роль у відновленні економіки в епоху після COVID-19. «Досвід таких країн, як Малайзія, Китай та Сінгапур, яким вдалося повернути свою економіку на шлях стійкої індустріалізації, продемонстрував потенціал особливих економічних зон», – сказав він. Президент зазначив, що з моменту створення в 2014 р., «Програми спеціальних економічних зон» вдалося залучити приватних інвестицій на суму 18,6 млрд рандів від 136 компаній. «Наразі розглядаються додаткові 99 заяв про зацікавленість компаній на суму 48 млрд рандів», – додав президент

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 02.02. – http://www.xinhuanet.com/english/2021-02/02/c_139716560.htm).

Президент ПАР закликав до дій щодо відновлення економіки

Президент Південно-Африканської Республіки **Матамела Сиріл Рамафоса** закликав до термінових дій з відновлення постраждалої від пандемії економіки країни. «За останній рік ПАР пережила різке зниження темпів зростання економіки та значне зростання безробіття», – сказав М. С. Рамафоса, виступаючи перед парламентом. Він зазначив, що валовий внутрішній продукт країни зменшився на 6 % у період з третього кварталу 2019 р. до 2020 р. тоді, як рівень безробіття нині становить 30,8 %, а минулого року було втрачено 1,7 млн робочих місць. Президент заявив, що головними пріоритетами 2021 р. є подолання пандемії, прискорення економічного відновлення країни, проведення економічних реформ та боротьба з корупцією

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 12.02. – http://www.xinhuanet.com/english/2021-02/12/c_139738949.htm).

Польща

Президент А. Дуда: «Економіка та здоров'я – непогані»

«Здається, економічна ситуація в Польщі не виглядає поганою, тому що, порівняно з іншими країнами, ми впоралися з цим великим викликом, пандемією коронавірусу та її економічними наслідками», – сказав президент Польщі **Анджей Дуда**, який зазначив, що «з точки зору здоров'я, ситуація в країні непогана». Про це А. Дуда повідомив на зустрічі в Президентському палаці з членами Ради з питань

підприємництва, яка об'єднує найбільші організації роботодавців. У переговорах, організованих з ініціативи голови Ради з питань підприємництва М. Голішевського, взяли участь віце-прем'єр-міністр Я. Говін, заступник міністра розвитку, праці та технологій О. Семенюк та президент ПФР П. Борис. «Ми зустрічаємося, бо питання боротьби з пандемією коронавірусу мають велике економічне значення, – заявив президент, відкриваючи зустріч. – Масштаби проблеми пандемії коронавірусу та її впливу на економіку величезні»

(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 03.02. – <https://www.rp.pl/Koronawirus-SARS-CoV-2/210209778-Prezydent-Duda-Gospodarczo-i-zdrowotnie---nie-jest-zle.html>).

США

Д. Байден планує замінити урядовий автопарк електричним. Це 650 тисяч автомобілів

Новий президент США **Джо Байден** не сидить без діла з початку свого терміну. Цього разу йдеться про парк урядових автомобілів, який він хоче замінити на електричні моделі. Це близько 650 тис. автомобілів. «Федеральний уряд має величезний парк транспортних засобів, які ми маємо намір замінити електромобілями, виготовленими тут, в Америці, американськими робітниками», – сказав Д. Байден. Президент США розкритикував існуючі закони, що дають можливість купувати транспортні засоби, які вважаються американським виробництвом, навіть незважаючи на те, що багато їх комплектуючих постачаються з-за меж країни. Він оголосив, що усуне лазівки, які дозволяють виробляти важливі компоненти (двигуни, сталь або скло) за межами країни, і стверджувати, що це американський продукт. Білий дім не відповів на питання про те, коли саме Д. Байден планує замінити нинішні транспортні засоби. Заміна парку автомобілів може коштувати близько 20 млрд дол. або більше. Адміністрація загальних служб визначила, що у 2019 р. уряд США мав 645 тис. автомобілів, які проїхали 4,5 млрд миль, використовуючи 375 млн галонів бензину та дизельного палива. Витрати на авто становили 4,4 млрд дол. Серед цього парку лише 3215 автомобілів були суто електричними версіями (дані за липень 2020 р.)

(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 11.02. – <https://www.rp.pl/MOTO-Tu-i-teraz/302119970-Joe-Biden-wymienia-rzadowa-flote-na-elektryczna-To-650-tys-aut.html>).

Танзанія

Танзанія очікує, що державні витрати зростуть на 4 %

Танзанія очікує, що її державні витрати зростуть на 4 % у фінансовому році, починаючи з липня, через високі витрати на обслуговування боргу та зростаючий фонд заробітної плати, згідно з бюджетними документами, представленими парламенту. Заборгованість східноафриканської країни зростає в останні роки, коли уряд президента **Джона Магуфулі** наростив запозичення, щоб похвалитися великими інфраструктурними проектами, такими, як будівництво залізниць та електростанцій. Загальні державні витрати у фінансовому році з липня становитимуть 36,26 трлн шилінгів (15,7 млрд дол.). Очікується, що підтримка з боку донорів покриватиме близько 8 % загальних запланованих витрат. Виходячи з цих матеріалів, уряд очікує зростання економіки на 6 % у 2021 р. та на 6,3 % до 2023 р. Центральний банк також прогнозує темпи зростання на 6 % цього року, очікуючи відновленням світової економіки та більш швидкого зростанням кредитування приватного сектору

(Reuters. – London, 2021. – 09.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2A90ZP>).

Україна

Розмитнення «євроблях»: В. Зеленський каже про «розумний компроміс»

Президент України **Володимир Зеленський** вважає «розумним компромісом» ухвалені Верховною Радою в першому читанні зміни до Податкового та Митного кодексів щодо пільгового митного оформлення автомобілів з європейською реєстрацією. «Цей законопроект є розумним компромісом, який, з одного боку, допоможе захистити власників уже ввезених недорогих автомобілів, а з іншого – захистить нашу екологію від шкідливих викидів, але головне – дасть змогу нарешті провести державну реєстрацію цих авто й забезпечити необхідну безпеку всіх учасників дорожнього руху», – зазначив В. Зеленський. Прийняті парламентом за основу законопроекти передбачають пільгову ставку розмитнення автомобілів, які в'їхали на територію України до кінця 2020 р., на рівні не вище 1 тис. євро. На пільгове оформлення дається 180 днів з моменту набуття чинності законами

(*Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 18.02. – <https://p.dw.com/p/3pZUi>*).

Чорногорія

Чорногорія продовжить створювати хороший бізнес-клімат для інвесторів

Тривалий час у Чорногорії прямі іноземні інвестиції становили 18–19 % ВВП, що свідчило про те, що Чорногорія створила і буде створювати хороші умови для ведення бізнесу для інвесторів. Про це заявив президент країни **Міло Джуканович** на онлайн-відеоконференції «Економічні та інвестиційні виклики після COVID», яка відбулася в Пекіні і в якій взяли участь представники понад 50 китайських компаній, що вже працювали в Чорногорії або зацікавлені в цій країні. «Іноземні інвестиції дали важливий поштовх успіхам, яких ми досягли за останні 14 з половиною років», – сказав М. Джуканович. Під час виступу він високо оцінив співпрацю Чорногорії з Китайською дорожньо-мостовою компанією (CRBC), яка будує 41-кілометрову ділянку шосе, першу чергу запланованої 180-кілометрової траси Бар-Боляре, що з'єднає північ та південь країни

(*Xinhua. – Beijing, 2021. – 07.02. – http://www.xinhuanet.com/english/europe/2021-02/06/c_139725089.htm*).

ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Польща

Президент А. Дуда: «Свобода слова просто є в Польщі»

«Тут справа не в свободі слова, а в грошах», – аргументував президент Польщі **Анджей Дуда** в ефірі TVP Info запитання про план запровадження податку на рекламу, проти якого протестували незалежні польські ЗМІ. ЗМІ публікують зміст відкритого листа до прем'єр-міністра Польщі та керівників політичних груп, в якому мовники та видавці висловлюють свій протест проти податку на рекламу, який вони називають «побором», метою якого є обмеження свободи ЗМІ. А. Дуда зазначив, що не знає деталей проекту. «Зі мною не радились, тому я не знаю докладно, що там буде. – сказав він. – Якщо ми взагалі говоримо про податки, великі медіа-компанії, я думаю, можуть платити податки, особливо якщо цей податок призначений для людей і це податок на прибуток від реклами»

(*Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 10.02. – <https://www.rp.pl/Media/210219937-Prezydent-Duda-Wolnosc-slowa-to-akurat-jest-w-Polsce.html>*).

Мексика

Las Mañaneras, шоу мексиканського президента, яке перебуває під загрозою

Виборча влада Мексики наказала президенту **Андресу Мануелю Лопесу Обрадору** обмежити розповсюдження своєї промови на щоденній пресконференції, оскільки вона несе в собі великі дози «урядової пропаганди». Президент засудив висунуту проти нього цензурну кампанію. «Вони хочуть закрити нам рота», – зазначив президент. О сьомій ранку кожного робочого дня з моменту його вступу на посаду (крім двох тижнів через коронавірус) А. М. Лопес Обрадор проводить свою особливу проповідь перед пресою під назвою Las ‘Mañaneras – це загальновідомий простір, який нагадує **Aló Presidente Уго Чавеса**

(*El Mundo*. – *Madrid*, 2021. – 09.02. – <https://www.elmundo.es/internacional/2021/02/09/60229a40fdddffe0188b4676.html>).

Україна

В. Зеленський запровадив санкції проти телеканалів

Президент України **Володимир Зеленський** підписав указ про запровадження санкцій строком на п'ять років проти народного депутата з фракції «Опозиційна платформа – За життя» Т. Козака та восьми підприємств, до структури власності яких належать українські телеканали «112 Україна», Newsone і ZIK. «Відповідно до статті 107 Конституції України постановляю: Ввести в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від 2 лютого 2021 р.», – цитують у пресслужбі текст указу, що набуває чинності з дня його оприлюднення

(*Deutsche Welle*. – *Bonn*, 2021. – 03.02. – <https://p.dw.com/p/3oniO>).

В. Зеленський заблокував три телевізійні канали

Український регулятор призупинив передачу сигналів телевізійних каналів, що належать проросійському олігарху. Президент України **Володимир Зеленський** підписав розпорядження Ради безпеки і оборони України про введення санкцій проти депутата Верховної Ради Т. Козака. Заблоковані популярні в Україні станції «112 Україна», NewsOne та ZIK. Т. Козак є членом проросійської партії «Опозиційна платформа – За життя» (друга фракція в українському парламенті, 44 депутати). Утім, українські ЗМІ не сумніваються, що санкції насправді були спрямовані на олігарха В. Медведчука, тісно пов'язаного з **Володимиром Путіним** (він охрестив його дочку) і вважається «неофіційним» власником цих станцій. Через рішення В. Зеленського канали не зможуть транслювати сигнал на території України. Усі активи як компаній, що управляють каналами, так і їхніх власників, були заблоковані. Українські ЗМІ стверджують, що рішення не користується безумовною підтримкою у правлячому таборі

(*Rzeczpospolita*. – *Warsaw*, 2021. – 03.02. – <https://www.rp.pl/Polityka/302039976-Ukraina-Zelenski-zablokował-trzy-stacje-telewizyjne.html>).

Україна закрила телевізійні канали, що належать проросійському магнату

Україна закрила кілька телевізійних каналів, які належать пов'язаному з Росією магнату. Президент України **Володимир Зеленський** назвав це необхідним кроком для боротьби з пропагандою Кремля, заявивши, що припинення трансляцій та блокування активів трьох каналів є «складним», але необхідним рішенням. «Україна рішуче підтримує

свободу слова, а не російську пропаганду», – зазначив Президент. Заблоковані канали «112 Україна», NewsOne та ZIK належать бізнесмену В. Медведчуку, який має дружні особисті стосунки з президентом Росії **Володимиром Путіним**. В. Медведчук підтримує «Опозиційну платформу – За життя», політичну партію, яка є популярною на Південному сході України і має меншість в українському парламенті. Прессекретар В. Зеленського Ю. Мендель заявила, що медіа-активи В. Медведчука заблоковані з міркувань національної безпеки, оскільки вони послужили «одним з інструментів війни проти України». Ю. Мендель написала у Facebook, що влада підтвердила, те що активи фінансуються Росією

(The Associated Press. – New York, 2021. – 03.02. – <https://apnews.com/article/ukraine-europe-television-europe-russia-9b4b27d0c714273175399850ccd635a2>).

Указ В. Зеленського про заборону телеканалів будуть оскаржувати у Верховному суді

До Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду України надійшли два позови громадян, які оскаржують указ Президента **Володимира Зеленського**, яким введено в дію рішення Ради національної безпеки і оборони про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій). Посольства США, Великобританії та Канади в Україні висловили підтримку рішенню української влади застосувати санкції щодо телеканалів

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 04.02. – <https://p.dw.com/p/3ou2l>).

ІМПІЧМЕНТ ПРЕЗИДЕНТА

США

Великий зсув демократів у другому імпічменті Д. Трампа

Демократи наполегливо вимагають свідків, які були центральними для першого процесу імпічменту президента **Дональда Трампа**. Демократи Сенату чітко дають зрозуміти, що застосовують інший підхід, ніж у випадку сумнозвісного дзвінка Д. Трампа до України. Зараз вони кажуть, що їхнього досвіду як свідків повстання 6 січня 2021 р. достатньо. «Процес засновано на публічному злочині», – сказав сенатор Р. Блюменталь. «Його наміри не були приховані, і тому я не думаю, що існує небезпека, як завжди, для того, щоб адвокат і прокурор надто сильно намагалися додати більше свідків, які доведуть очевидне», – додав він. Сенатор Б. Шатц (Гавайські острови) порівняв ситуацію таким чином: «Уявіть, якби дзвінок в Україну транслювався в Інтернеті»

(POLITICO. – Brussels, 2021. – 07.02. – <https://www.politico.com/news/2021/02/07/democrats-trump-second-impeachment-466152>).

Спостереження за другим процесом імпічменту Д. Трампа

Демократи Палати представників не очікують, що різко розділений Сенат засудить експрезидента **Дональда Трампа** за підбурювання до повстання в Капітолії. Їм потрібно 17 із 50 сенаторів Республіканської партії, щоб порвати з колишнім президентом, що, на їхню думку, мало ймовірно. Натомість вони збираються якомога більше нашкодити республіканцям, більшість з яких кажуть, що судового розгляду не слід навіть допускати. А нещодавно розкриті правила судового розгляду надають своєрідну дорожню карту того, як

вони це робитимуть. Видання пропонує ключові точки огляду в судовому процесі, ключові деталі, за якими слід стежити і те, як демократи планують витіснити республіканців перед майже певним виправданням Д. Трампа

(POLITICO. – Brussels, 2021. – 09.02. –
<https://www.politico.com/news/2021/02/09/how-to-watch-trump-impeachment-trial-467829>).

Д. Трамп на шляху до виправдання, незважаючи на приголомшливі докази

Переконлива презентація менеджерів імпічменту Палати представників, в якій були представлені зображення, відео та аудіозаписи, подала кільком сенаторам Республіканської партії чіткий аргумент за виправдання експрезидента. Суд перевіряє, чи підбурював **Дональд Трамп** до бунтів, як вважають республіканці. «Це не голосування щодо того, чи те, що сталося того дня, викликало жах, оскільки це, безсумнівно, було, – сказав сенатор М. Рубіо. – Це голосування щодо того, чи несе президент якусь відповідальність, про що я весь час говорив». Сенатор М. Раундс заявив, що менеджери імпічменту застосовували досить відшліфований підхід. Але сенатор дійшов висновку, що вони просять Сенат прийняти рішення, яке просто не є прийнятним. «Їхня увага зосереджена на діях дня, і вони все ще повинні рахуватися з тим, що більшість із нас не вірить, що ми маємо конституційні повноваження щодо імпічменту приватній особі», – сказав М. Раундс. «Я не думаю, що вони зможуть це подолати, виходячи з напряму їхніх сьогоднішніх дискусій, таких жажливих, якими були події 6 січня 2021 р.», – додав сенатор

(POLITICO. – Brussels, 2021. – 10.02. –
<https://www.politico.com/news/2021/02/10/trump-acquittal-despite-stunning-evidence-468540>).

Імпічмент Д. Трампа: в Сенаті США показали нові кадри штурму Капітолія

Під час слухань щодо імпічменту **Дональда Трампа** в Сенаті США сторона обвинувачення продемонструвала відео, у якому містяться, зокрема, небачені досі широкою публікою кадри штурму Капітолія прихильниками американського експрезидента. Їх продемонстрували в перший день слухань сторін. Ідеться насамперед про відео, записане камерами спостереження системи безпеки Капітолія. За допомогою цих кадрів сторона обвинувачення, яка складається із членів Палати представників Конгресу США від Демократичної партії, намагалася реконструювати для сенаторів розвиток подій під час штурму

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 11.02. – <https://p.dw.com/p/3pCGK>).

Імпічмент Д. Трампа: захист назвав процес «актом політичної помсти»

У Сенаті США сторона захисту у справі про імпічмент експрезидента США **Дональда Трампа** виступила з аргументами проти засудження колишнього глави держави. Захист Д. Трампа охарактеризував процес як кампанію помсти з боку демократів. Як заявив юрист Д. Трампа М. ван дер Він, процес у справі про оголошення імпічменту експрезиденту є «несправедливим і явно неконституційним актом політичної помсти». Юрист Д. Трампа також зазначив, що, «як і будь-яке інше політично мотивоване полювання на відьом, влаштоване лівими силами упродовж останніх чотирьох років, цей імпічмент повністю відірваний від фактів, доказів та інтересів американського народу». Саме тому, на його думку, Сенат має відхилити оголошення імпічменту. За словами М. ван дер Віна, «жодна мисляча людина не могла серйозно вважати, що промова

президента 6 січня 2021 р. була підбурюванням до насильства або бунту», мовляв, Д. Трамп закликав до мирного протесту. За словами юриста, слухання щодо імпічменту Д. Трампа «ще більше розділяють» США

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 12.02. – <https://p.dw.com/p/3pIO5>).

Імпічмент Д. Трампа: обвинувачення завершило представлення аргументів

Сторона обвинувачення у справі про імпічмент експрезидента США Дональда Трампа, що розглядається нині в Сенаті, завершила представлення своєї позиції. Представники обвинувачення, які є членами Палати представників від Демократичної партії, презентували сенаторам свої аргументи протягом двох днів. На другий день обвинувачення зосередило свої зусилля на поясненні необхідності оголошення імпічменту Д. Трампу. Зокрема, очільник групи менеджерів імпічменту Д. Раскін застеріг, що виправдання експрезидента може дозволити йому підбурювати до насильства і в майбутньому. «Чи вірить хоч якийсь політик у цьому приміщенні, що Д. Трамп і далі не буде закликати до насильства, якщо Сенат дозволить йому колись повернутися до Овального кабінету?» – звернувся він до сенаторів. За словами Д. Раскіна, саме цього сценарію демократи прагнуть уникнути за допомогою імпічменту

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 12.02. – <https://p.dw.com/p/3pG3I>).

Імпічмент Д. Трампа: у Сенаті передумали заслуховувати свідків

У Сенаті США відмовилися від ухваленого раніше рішення заслухати свідків у справі імпічменту колишнього президента Дональда Трампа. Спочатку 55 сенаторів проголосували за виклик свідків, а 45 – висловилися проти. Це рішення підтримала більшість сенаторів-демократів, а також кілька представників Республіканської партії. Раніше на запрошенні як свідка до Сенату конгресменки-республіканки Е. Бейтлер наполягала сторона-обвинувачення від Демократичної партії. Водночас захист Д. Трампа з Республіканської партії попередив, що якщо демократи планують заслухати свідків, то й захист теж хоче поставати їм кілька запитань. Однак потім сенатори-демократи і республіканці домовилися офіційно визнати письмову заяву конгресменки Е. Бейтлер як доказовий документ

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 13.02. – <https://p.dw.com/p/3pKJY>).

Сенат США не підтримав імпічмент Д. Трампа

Ініціатори імпічменту колишньому президенту США Дональду Трампу не змогли здобути необхідної підтримки в Сенаті. Під час голосування 57 сенаторів визнали Д. Трампа винним у «підбурюванні до заколоту», подіях, що завершилися штурмом Капітолія. Натомість 43 сенатори проголосували «проти». Для ухвалення імпічменту потрібно було щонайменше 67 голосів сенаторів, тобто дві третини. Вирішальним тут стало те, що переважна більшість республіканців відмовилася підтримати сторону обвинувачення, проголосувавши «проти». Лише семеро республіканців проголосували «за»

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 13.02. – <https://p.dw.com/p/3pKNO>).

Д. Байден нагадав про відповідальність Д. Трампа за штурм Капітолія

Президент США **Джо Байден** нагадав американцям про крихкість демократії та заявив, що **Дональд Трамп** морально відповідальний за провокацію насильства під час штурму Капітолія 6 січня. Про це йдеться в заяві Д. Байдена, поширеній Білим домом. «Хоча остаточне голосування не призвело до засудження, суть обвинувачення не заперечується. Навіть ті, хто виступав проти обвинувального вироку, як лідер меншості в Сенаті М. Макконнелл, вважають, що Д. Трамп був винен у ганебному невиконанні обов'язків і, по суті, морально відповідальний за провокацію насильства, що супроводжувало штурм Капітолію», – зазначив Д. Байден. Президент США нагадав про всіх, хто загинув під час штурму Капітолія і тих, чий добробут опинився під загрозою 6 січня. «Цей сумний розділ нашої історії нагадав нам про те, що демократія – крихка. Її завжди необхідно захищати. Ми повинні постійно проявляти пильність», – зазначив Д. Байден і додав, що «насильству й екстремізму немає місця в Америці», закликавши співгромадян до єднання

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 14.02. – <https://p.dw.com/p/3pKpz>).

Демократи стверджують, що Д. Трамп особисто підбурював натовп

Демократи Палати представників розпочнуть дводенні дебати під час другого процесу імпічменту **Дональда Трампа**, намагаючись переконати скептично налаштованих республіканців, що лише колишній президент відповідає за підбурювання натовпу своїх прихильників, які 6 січня увірвалися до Капітолію США та перервали затвердження результатів виборів президента. Усі демократи та шість республіканців підтримали імпічмент, аргументуючи це тим, що існує юридичний прецедент для судового розгляду і що не повинно бути винятків для імпічменту в останні місяці перебування президента. Попри те, що демократи виграли голосування, це також означало, що вони, швидше за все, не матимуть голосів за можливе засудження, оскільки їм потрібно буде мінімум 17 голосів республіканців, щоб проголосувати разом з ними. Демократи сподіваються, що до остаточного голосування вони зможуть залучити більше республіканців

(The Associated Press. – New York, 2021. – 10.02. – <https://apnews.com/article/donald-trump-impeachments-trump-impeachment-4926e8b0e22cf906ab5f4dcff1e49003>).

Імпічмент Д. Трампа: обвинувачення у підбурюванні до повстання є «жахливою брехнею»

Обвинувачення **Дональда Трампа** у підбурюванні до повстання є «жахливою брехнею», заявили захисники, представляючи докази в Сенаті США. Адвокат М. ван дер Він назвав процедуру імпічменту експрезидента «політично вмотивованим полюванням на відьом» з боку демократів. Д. Трампа звинувачують в організації заворушень у Капітолії 6 січня, у результаті яких загинуло п'ять людей. Д. Трамп заперечує звинувачення. Більшість республіканців заявили, що не будуть голосувати за засудження Д. Трампа

(BBC. – London, 2021. – 13.02. – <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-56038765>).

Імпічмент Д. Трампа: ключові висновки зі справи захисту

На четвертий день судового розгляду справи про імпічмент **Дональда Трампа** настала черга захисту робити свою справу. На початку тижня юридична група Д. Трампа заявила, що весь процес імпічменту був неконституційним та порушенням прав належного процесу експрезидента. Вони не підтвердили цей аргумент,

тож тепер їм довелося взятися за захист колишнього президента по суті справи. Загалом, адвокатам Д. Трампа знадобилося трохи більше трьох годин, щоб викласти свої аргументи – далеко від тих 13 год., які менеджери імпичменту взяли на викриття свого обвинувачення. Що стосується захисту, здається очевидним, що колишній президент має підтримку достатньої кількості республіканців, щоб запевнити, що він не винний. Під час захисту адвокати Д. Трампа намагалися повернути слова демократів проти них

(BBC. – London, 2021. – 13.02. – <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-56048654>).

КОРУПЦІЯ

Венесуела

Суд Венесуели розпочав розгляд справи над ексміністром нафтової промисловості через три роки після арешту

Суд Венесуели розпорядився розпочати розгляд справи щодо ексміністра нафтової промисловості Е. дель Піно та ще чотирьох чиновників більш ніж через три роки після того, як їх заарештували за корупцію. Е. дель Піно, який також виконував обов'язки президента державної нафтової компанії «Петролеос де Венесуела», був заарештований наприкінці 2017 р. в рамках «чистки» енергетичної галузі країни ОПЕК, яку президент країни **Ніколас Мадуро** вважав «сильною сферою». Тоді Е. дель Піно заявив, що був «жертвою невинного нападу». У заяві Верховного суду значиться, що суд Каракасу буде судити Е. дель Піно та інших чотирьох посадових осіб за передбачувані злочини, включаючи «перешкоджання вільній торгівлі, збитки через бездіяльність нафтової галузі, змову» та інші злочини

(Reuters. – London, 2021. – 10.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSL1N2KF3BJ>).

Мозамбик

Ліванський суднобудівник заявив, що здійснив виплати на рахунок нинішнього президента Ф. Н'юсі

Ліванський суднобудівник, який був центром скандалу з боргом у розмірі 2 млрд дол. у Мозамбіку, заявив, що здійснив виплати чинному президенту та правлячій партії у 2014 р. Однак додав, що це були легальні пожертви компанії, а не хабарі. Компанія Prinvest заявляє, що виплати, здійснені президенту **Філіпе Н'юсі** напередодні виборів та його партії ФРЕЛІМО, були дозволені згідно із законодавством Мозамбіку. Справа стосується низки проєктів риболовлі тунця, морської безпеки та суднобудування, в яких Prinvest був єдиним підрядником і в яких Мозамбик позичив 2 млрд дол. між 2013 та 2014 рр., наданими або організованими банками, включаючи Credit Suisse. На момент узгодження проєктів Ф. Н'юсі був міністром оборони. Скандал спонукав донорів, включаючи Міжнародний валютний фонд, припинити підтримку Мозамбіку, спричинивши обвал валюти та дефолт боргу у 2016 р. Прессекретар Ф. Н'юсі заперечив, що лідер Мозамбіку мав якийсь зв'язок зі скандалом і заявив, що будь-які пожертви на компанію відповідають закону. «Президент не має ніякого відношення до незаконної заборгованості», – сказав прессекретар агентству Reuters у відповідь на запитання щодо подання заявки в суд компанії Prinvest. «Ми спокійно чекаємо, коли правда з'ясується і буде зрозуміло, що ні ФРЕЛІМО, ні президент Н'юсі не причетні до жодних протиправних дій», – наголосив прессекретар президента

(Reuters. – London, 2021. – 03.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2A30YH>).

КУЛЬТУРА, ОСВІТА, НАУКА

США

Д. Байден оновив мету щодо відкриття початкових шкіл

Президент США **Джо Байден** обіцяє, що більшість початкових шкіл будуть працювати п'ять днів на тиждень до кінця його перших 100 днів перебування на посаді. У грудні Д. Байден пообіцяв відкрити «більшість наших шкіл» протягом перших 100 днів, але відтоді стикається з дедалі більшими питаннями про те, як він досягне цієї мети, причому шкільні округи працюють у поєднанні з віртуальним навчанням по всій країні. «Я сказав, що відкриваємо більшість шкіл включно до восьмого класу, оскільки їх найпростіше відкрити з точки зору впливу на дітей», – сказав Д. Байден

(*The Associated Press.* – *New York, 2021.* – *17.02.* – <https://apnews.com/article/joe-biden-milwaukee-immigration-coronavirus-pandemic-cfd3f434a66bdcd919e3ea4a3ac052db>).

НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ

США

Д. Байден проявить навиків співчуття під час візиту до Техасу після штормів

Президент США **Джо Байден** з дружиною відвідають Техас із подвійною місією: оцінки збитків, спричинених суворою зимовою погодою, та заохочення людей робити щеплення від коронавірусу. Зима на півдні країни вразила кілька штатів, а в Техасі через низьку температуру відбулися відключення електроенергії та замерзли труби, які прорвалися і затопили будинки. Мільйони жителів втратили тепло і воду. І хоча погода повернулася до більш нормальних температур, понад 1 млн жителів усе ще переживають наслідки стихії

(*The Associated Press.* – *New York, 2021.* – *26.02.* – <https://apnews.com/article/joe-biden-houston-storms-coronavirus-pandemic-weather-a04ce03f0bd4f68a3793b4b4a9b0bf3f>).

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА

Україна

В. Зеленський підписав указ про підтримку кримськотатарської мови та захист прав жителів Криму

Президент України **Володимир Зеленський** підписав указ про заходи, спрямовані на деокупацію та реінтеграцію Кримського півострова. «Зокрема, уряду доручена організація та запуск “Кримської платформи”, а також заходи для розвитку й підтримки кримськотатарської мови, культури та захисту прав мешканців анексованого Криму», – значиться в заяві. Президент додав, що до Дня Незалежності України в Києві пройде перше засідання «Кримської платформи». «Це ініційований Україною міжнародний майданчик для пошуку та подальшого втілення в життя комплексу заходів для деокупації півострова та захисту прав кримчан», – пояснив В. Зеленський

(*Deutsche Welle.* – *Bonn, 2021.* – *26.02.* – <https://p.dw.com/p/3pxUx>).

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

Гаїті

Президент Гаїті засудив спробу державного перевороту

Президент Гаїті **Жовенель Моїз** засудив спробу державного перевороту, яку вдалося передбачити охороні Національного палацу. За його словами, щонайменше 20 людей, включаючи суддю Верховного суду та інспектора поліції, були заарештовані і будуть допитані керівником Вищої ради Національної поліції та прем'єр-міністром Д. Джоуте разом з директором правоохоронних органів Л. Чарльзом. За словами президента, «величезна змова» датується листопадом 2020 р. і мала на меті повалення його як глави держави

(*Xinhua.* – *Beijing,* 2021. – 08.02. – http://www.xinhuanet.com/english/2021-02/08/c_139729406.htm).

Іран

Президент Ірану повторив, що ядерній зброї не місце в оборонній програмі

Президент Ірану **Хассан Рухані** підтвердив тверду рішучість Ісламської Республіки не виробляти та не зберігати зброю масового знищення, включаючи ядерну зброю. «Ми вже неодноразово говорили, що в оборонній програмі нашої країни немає місця для зброї масового знищення, включаючи ядерну зброю, і це є певним рішенням системи», – сказав він на засіданні кабінету у Тегерані. Х. Рухані заявив, що це не нове або недавнє рішення, оскільки духовний лідер Ірану аятолла А. Хаменеї майже 30 років тому підкреслював, що Іран не буде розробляти ядерну зброю. «Однак Іран відтоді має намір розвивати мирні ядерні технології, оскільки він є добросовісним підписантом Договору про нерозповсюдження ядерної зброї та підписав угоду про гарантії з Міжнародним агентством з атомної енергії», – додав президент

(*Xinhua.* – *Beijing,* 2021. – 17.02. – http://www.xinhuanet.com/english/2021-02/17/c_139748300.htm).

США

Д. Трамп приховував свої телефонні розмови з В. Путіним. Тепер Д. Байден має до них доступ

«Їм не потрібно наше схвалення, щоб побачити ці [записи]», – сказав колишній чиновник Білого дому, маючи на увазі нову команду національної безпеки **Джо Байдена**. «Д. Байден володіє всіма матеріалами щодо телефонних розмов. Одночасно є лише один президент», – додав він. Білий дім Д. Байдена не коментував, чи бачив він зміст телефонних розмов Д. Трампа. Але до цього часу, принаймні, Рада національної безпеки не реєструвала жодних скарг щодо їхньої можливості отримати доступ до відповідних записів дзвінків від попередньої адміністрації

(*POLITICO.* – *Brussels,* 2021. – 09.02. – <https://www.politico.com/news/2021/02/09/biden-can-access-trump-putin-calls-468100>).

Президент США Д. Байден «призупинив» заборони TikTok та WeChat

Президент США **Джо Байден** припинив судовий процес проти TikTok і WeChat, через який додатки могли бути заборонені у США. **Дональд Трамп** намагався заборонити обидва додатки, стверджуючи, що вони становлять загрозу національній безпеці. Обидві компанії подали в суд на запропоновані заборони. Тепер нова адміністрація попросила «призупинити» розгляд, поки вона з'ясує, чи дійсно додатки становлять загрозу. Затримка означає, що обидва додатки можуть продовжувати працювати у США, поки нові співробітники державних органів «знайомляться з проблемами в цій справі». Д. Трамп стверджував, що поширення в США мобільних додатків, розроблених

китайськими фірмами, загрожує «національній безпеці, зовнішній політиці та економіці Сполучених Штатів»

(BBC. – London, 2021. – 13.02. – <https://www.bbc.com/news/technology-56041209>).

Туреччина

Президент Туреччини пообіцяв розширити транскордонні операції проти РПК

Президент Туреччини **Реджеп Тайїп Ердоган** пообіцяв розширити транскордонні операції Туреччини проти забороненої Робітничої партії Курдистану (РПК) після того, як 13 викрадених турків були вбиті на півночі Іраку. «Ми розширимо наші операції на території, де загрози все ще залишаються», – сказав Р. Т. Ердоган на партійному з'їзді в чорноморській провінції Трабзон. «Туреччина залишатиме свою присутність на територіях, які вона звільнила від РПК, за межами своїх кордонів, поки це необхідно», – сказав президент. «Ми залишатимемося тут стільки часу, скільки знадобиться, щоб знову не зазнати такої атаки», – сказав Р. Т. Ердоган, додавши, що область Гара на півночі Іраку, де турецькі військові провели чотири операції, «тепер звільнена»

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 17.02. – http://www.xinhuanet.com/english/2021-02/17/c_139746893.htm).

Філіппіни

Президент Філіппін затвердив програму амністії повстанців

Президент Філіппін **Родріго Дутерте** схвалив програму амністії мусульманських і комуністичних повстанців, які погодяться здати зброю. Тисячі партизанів, які належать до двох великих мусульманських угруповань на півдні країни та комуністичної фракції повстанців, можуть подати заяву про амністію протягом року після того, як її схвалить конгрес, згідно з підписаними наказами президента Р. Дутерте. Три повстанські групи підписали окремі мирні угоди з попередниками Р. Дутерте. Мирні переговори його адміністрації з марксистською групою зазнали краху після того, як обидві сторони звинуватили одна одну у здійсненні нападів, незважаючи на мирні переговори, які проходили за посередництва Норвегії. Р. Дутерте пообіцяв врегулювати мусульманські та комуністичні заколоти до того, як піде з посади. Його шестирічний президентський термін закінчується в червні 2022 р.

(The Associated Press. – New York, 2021. – 17.02. – <https://apnews.com/article/philippines-manila-rodrigo-duterte-16e7121f5b3e6795fe43b9f0e2fadf75>).

Франція

Франція посилить кіберзахист після атаки шкідливих програм на лікарні

Президент Франції **Емманюель Макрон** оприлюднив план переозброєння державних закладів та приватних компаній проти кіберзлочинців після атак програм-вимагачів у двох лікарнях у Франції. Напади на лікарні в Даксі та Вільфранш-сюр-Соні спричинили переведення деяких пацієнтів до інших закладів, оскільки на французьку систему охорони здоров'я діє тиск пандемії коронавірусу. Е. Макрон обговорив напади з чиновниками та працівниками обох лікарень, заявивши, що інцидент «показує, наскільки загроза серйозна». «Деякі напади мають кримінальні або прибуткові мотиви, інші використовуються для дестабілізації країн», – додав президент. Він наголосив на необхідності міжнародної співпраці між поліцією та органами кримінального правосуддя щодо вирішення цієї

проблеми

(*The Associated Press.* – *New York,* 2021. – 18.02. – <https://apnews.com/article/malware-emmanuel-macron-coronavirus-pandemic-france-hacking-1e552ec92cffe3edf78b07355be9eda6>).

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

Аргентина

Президент Аргентини А. Фернандес просить В. Путіна допомогти гарантувати постачання вакцин

Президент Аргентини **Альберто Фернандес** попросив свого російського колегу **Володимира Путіна** допомогти гарантувати постачання вакцини «Спутник V» від COVID-19 в Аргентину та Латинську Америку, що є основним напрямом зусиль Москви з просування вакцини за кордон. У телефонній розмові з російським лідером А. Фернандес зазначив, що «результати імунізації вакциною “Спутник V” були відмінними, без негативних наслідків». Згідно з повідомленням, В. Путін заявив, що виробництво «Спутник V» збільшується, щоб «Аргентина отримувала узгоджений обсяг вакцин»

(*Reuters.* – *London,* 2021. – 02.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSL1N2K81OT>).

Міністр охорони здоров'я Аргентини змушений піти у відставку через скандал з вакциною від COVID

Президент Аргентини **Альберто Фернандес** зняв з посади міністра охорони здоров'я Аргентини після того, як відомий місцевий журналіст заявив, що йому була зроблена вакцинація від коронавірусу після того, як він попросив її у міністра. К. Візотті займе пост міністра. Уряд А. Фернандеса піддався різкій критиці за повільну вакцинацію в Аргентині. На сьогодні країна отримала близько 1,5 млн доз, в основному «Спутник V» та AstraZeneca, яких недостатньо для імунізації 30 млн населення

(*Euronews.* – *Lyon,* 2021. – 19.02. – <https://www.euronews.com/2021/02/20/argentina-s-health-minister-forced-to-resign-amid-covid-vaccine-scandal>).

«VIP-вакцинація» в Аргентині: були імунізовані політики, профспілкові діячі, бізнесмени та люди, близькі до влади

В Аргентині почалося таємне щеплення політиків, профспілкових діячів, бізнесменів та друзів президента країни **Альберто Фернандеса**. «Певною мірою ми заздримо світові», – сказав А. Фернандес у перші місяці 2020 р., коли Аргентина була виділена як успішна в боротьбі з пандемією. Аргентинці підозрюють, що вакцини стали товаром для багатьох політиків: було багато повідомлень про те, що мери з різних малих міст вирішили зробити щеплення собі та своїм дружинам, дітям, союзникам та політичним активістам на початку року. Це була просто менша модель того, що відбувалося в Міністерстві охорони здоров'я, яке або вакцинувало безпосередньо, або повідомляло друзям, куди йти, щоб забезпечити імунізацію. За підрахунками, Аргентина повинна вакцинувати близько 30 млн людей, щоб контролювати пандемію. На сьогодні щеплено лише 633 тис.

(*El Mundo.* – *Madrid,* 2021. – 20.02. –

<https://www.elmundo.es/internacional/2021/02/20/603152acfc6c83e7198b45af.html>).

Венесуела

Президент Венесуели: «Світ починає погоджуватися, що російська вакцина найкраща»

Президент Венесуели **Ніколас Мадуро** вважає, що російська вакцина від COVID-19 «Спутник V» є «найбезпечнішою». «Я не хочу говорити нічого поганого про інші вакцини», – сказав Н. Мадуро у відео, опублікованому в його профілі в Twitter. – Сьогодні всі у світі починають сходитися на думці, що російська вакцина – найкраща та найбезпечніша». 11 серпня Росія зареєструвала «Спутник V», вакцину проти COVID-19, яка на той момент ще не пройшла третю фазу клінічних випробувань

(*Rzeczpospolita.* – *Warsaw,* *2021.* – *08.02.* – <https://www.rp.pl/Koronawirus-SARS-CoV-2/210209476-Koronawirus-Prezydent-Wenezueli-Swiat-zaczyna-sie-zgadzac-ze-Sputnik-V-jest-najlepszy.html>).

Венесуела розпочне вакцинацію медичного персоналу 18 лютого

«Венесуела розпочне щеплення медичного персоналу проти коронавірусу 18 лютого», – заявив президент **Ніколас Мадуро** на пресконференції. Як відомо, у Венесуелу прибув літак з першою партією російської вакцини від COVID-19 «Спутник V»

(*Reuters.* – *London,* *2021.* – *17.02.* – <https://www.reuters.com/article/idUSL1N2KN1RN>).

Н. Мадуро представив «Карвативір» як «чудодійні» краплі, які «нейтралізують» Covid-19

Чарівний рецепт **Ніколаса Мадуро** проти пандемії, в який ніхто не вірить, з'явився в той період, коли Латинська Америка подолала бар'єр у 570 тис. смертей та 18 млн позитивних тестів. «Десять крапель під язик кожні чотири години – і диво станеться. Це потужний противірусний засіб, дуже потужний, який нейтралізує коронавірус. Від Венесуели до світу!» – так представив революційний лідер «чудотворні краплі» Х. Г. Ернандеса, відомого як «народний лікар» і шанованого в різних верствах венесуельського суспільства. «Цей противірусний препарат, “Карвативір”, на 100 % нейтралізує коронавірус. Ми маємо патенти та дозволи, це абсолютно нешкідливі ліки, які не мають жодних побічних ефектів», – додав «син Чавеса». Н. Мадуро доручив звернутися до ВООЗ для сертифікації препарату, чого не було зроблено з попередніми ліками Н. Мадуро, від чаю з малохілью до кубинських гомеопатичних крапель

(*El Mundo.* – *Madrid,* *2021.* – *23.02.* – <https://www.elmundo.es/internacional/2021/01/25/600e8aeafdddff40448b45ef.html>).

Зімбабве

Президент Зімбабве вважає, що лише вакцини можуть повернути життя до нормального стану

Президент Зімбабве **Еммерсон Мнангава** заявив, що життя може нормалізуватися лише після того, як більшість населення буде щеплена проти COVID-19. «Життя може повернутися до звичного стану лише після того, як більшість жителів Зімбабве будуть щеплені. Це кінцева мета», – сказав він у своєму офіційному Twitter. Е. Мнангава також

висловив вдячність Китаю та Росії за передачу вакцин Зімбабве. «Дякую і Китаю, і Росії за пожертву вакцин проти COVID-19 жителям Зімбабве. Ваша щедрість у цей складний час не буде забута», – зазначив він. Китай зарахував Зімбабве до перших трьох африканських країн, які отримають безкоштовні дози китайської вакцини. Передача 200 тис. доз вакцин Sinopharm очікується в Зімбабве до 15 лютого 2021 р., тоді як перша партія з 600 тис. доз вакцин, придбаних країною у Китаю, надійде пізніше

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 11.02. –
http://www.xinhuanet.com/english/2021-02/11/c_139737812.htm).

Президент Зімбабве перегляне протиепідемічні заходи задля стримування економічного падіння

Президент Зімбабве **Еммерсон Мнангагва** перегляне поточні заходи локдауну. Уперше в Зімбабве запровадили 30-денний загальнонаціональний локдаун 5 січня 2021 р. після спалаху COVID-19, а потім продовжили його до 15 лютого 2021 р., коли країна боролася, щоб стримати другу хвилю пандемії. «Найближчим тижнем я повідомлю, як ми будемо діяти щодо локдауну», – сказав президент. «Ми будемо орієнтуватися на наукові дані та рекомендації наших експертів у галузі охорони здоров'я», – додав він. Е. Мнангагва заявив, що кількість нових заражень та смертей зменшилася, додавши, що пандемія завдала серйозного удару уряду, який на сьогодні втратив п'ять міністрів та кількох інших високопоставлених чиновників через цю хворобу

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 12.02. –
http://www.xinhuanet.com/english/africa/2021-02/12/c_139739645.htm).

Президент Зімбабве подовжив термін шеститижневого локдауну ще на два тижні

Президент Зімбабве **Еммерсон Мнангагва** продовжив шеститижневий загальнодержавний локдаун ще на два тижні, посилаючись на необхідність подальшого зменшення випадків COVID-19 і смертності. Однак він збільшив робочі години з 7 до з 9,5 год. на день, нічні комендантські години скоротили з 12 до 9,5 год. Президент заявив, що школи залишатимуться закритими на час локдауну і зберіг заборону на поїздки між містами та провінціями. «Зібрання громадян залишаються забороненими, судова влада буде відкрита лише для невідкладних справ тоді, як кількість людей на похоронах залишається обмеженою до 30 чоловік», – сказав президент

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 16.02. –
http://www.xinhuanet.com/english/2021-02/16/c_139746492.htm).

Колумбія

Колумбія розпочала щеплення від COVID-19

«Колумбія розпочне щеплення проти COVID-19 17 лютого після прибуття перших вакцин у країну від компанії Pfizer Inc», – заявив президент **Іван Дуке Маркес**. Минулого тижня Міністерство охорони здоров'я заявило, що очікує понад 5,7 млн доз від різних постачальників у лютому та березні. «Сьогодні ми отримали цю першу партію, – сказав І. Дуке. – Процес вакцинації розпочнеться 17 лютого». Перші щеплення відбудуться в містах Салелехо та Монтерія, столицях провінцій Колумбії Сукре та Кордова відповідно. Щеплення розпочнуться 18 лютого у столиці Боготі, а також інших великих містах. Метою є вакцинація 1 млн колумбійців протягом перших 30 днів. Країна має можливість проводити до 100 тис.

щеплень на день. Першими будуть вакциновані медичні працівники, які перебувають на передовій, а потім – люди старші за 80 років

(*Reuters. – London, 2021. – 15.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2AF1RE>*).

Президент Колумбії продовжив режим надзвичайної ситуації в галузі охорони здоров'я на три місяці через пандемію

Президент Колумбії Іван Дуке Маркес оголосив рішення про продовження оголошеного режиму надзвичайної ситуації в галузі охорони здоров'я через пандемію COVID-19 ще на три місяці. «Сьогодні я хочу повідомити вас, що разом із міністром (охорони здоров'я та соціального захисту) Ф. Руїсом та командою експертів ми вирішили продовжити стан надзвичайної ситуації до 31 травня 2021 р.», – сказав президент

(*Xinhua. – Beijing, 2021. – 26.02. – http://www.xinhuanet.com/english/2021-02/26/c_139769147.htm*).

Малаві

Президент Малаві звільнив комісара у справах ліквідації наслідків стихійних лих та голову робочої групи з COVID-19

Президент Малаві Лазарус Чаквера звільнив уповноваженого Департаменту у справах ліквідації наслідків стихійних лих та співголову Президентської робочої групи з питань COVID-19 за невимагання підзвітності за витрачені кошти про боротьбу з пандемією. Звільнення відбулося після повідомлень про безгосподарне освоєння понад 6,2 млрд малавійських квач, призначених для реагування на COVID-19. 7 лютого 2021 р. лідер Малаві дав головам комітетів з COVID-19 48 год. для подання вичерпних звітів про витрати коштів – завдання, яке більшість чиновників не виконали

(*Xinhua. – Beijing, 2021. – 15.02. – http://www.xinhuanet.com/english/2021-02/15/c_139744501.htm*).

Мексика

Президент вважає, що Мексика справляється з вірусом краще, ніж США

Президент Мексики Андрес Мануель Лопес Обрадор заявив, що його країні вдається краще, ніж США, боротися з пандемією коронавірусу, хоча рівень смертності на душу населення в Мексиці, ймовірно, вищий, і країна вакцинувала менше 1 % свого населення. А. М. Лопес Обрадор заявив, що порівняння країн має «поганий смак», але далі сказав, що «наймогутніша нація на землі, наш сусід, зробив це гірше за нас». Кількість загиблих від COVID-19 у Мексиці на сьогодні становить близько 220 тис. Кількість загиблих у США становить близько 500 тис., але населення в 2,6 раза більше. Більше того, за оцінками смертності в Мексиці з початку пандемії можна стверджувати, що нині кількість жертв COVID-19 значно перевищує 220 тис. Мексика зробила близько 1,7 млн щеплень, тоді як США зробили 64 млн щеплень. А. М. Лопес Обрадор звинуватив багаті країни в «накопиченні» вакцин, назвавши це «абсолютно несправедливим» і наголосив, що «ООН повинна втрутитися»

(*The Associated Press. – New York, 2021. – 23.02. – <https://apnews.com/article/death-rates-coronavirus-pandemic-latin-america-mexico-0a6c3bb7a32deb5d5d3328ca2fe90f45>*).

Перу

Перу уклав угоду з Pfizer на поставку 20 мільйонів доз вакцини проти коронавірусу

Тимчасовий президент Перу заявив, що його адміністрація уклала угоду з Pfizer про придбання 20 млн доз вакцини проти коронавірусу, що є важливою віхою в процесі масової вакцинації. Президент **Франсіско Сагасті** наголосив, що до квітня Перу отримає щонайменше 500 тис. доз вакцини від COVID-19 компанії Pfizer, розробленої спільно з німецьким партнером BioNTec. «Перші 250 тис. доз надійдуть у березні», – сказав він. Спочатку Перу відставав від заможніших сусідів у Латинській Америці щодо вакцинації, але країна почала наздоганяти сусідів, підписавши угоди з Sinopharm та AstraZeneca на початку цього року

(Reuters. – London, 2021. – 04.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSL1N2KA2EY>).

Південно-Африканська Республіка

С. Рамафоса прищеплений вакциною Johnson & Johnson

Медичний персонал та президент ПАР **Матамела Сиріл Рамафоса** були першими отримувачами вакцини Johnson & Johnson, що розповсюджується в Південній Африці. Усього в ПАР було доставлено 80 тис доз. У країні через Covid-19 загинуло понад 48 тис людей. Південна Африка сподівається імунізувати дві третини населення до кінця року

(BBC. – London, 2021. – 19.02. – <https://www.bbc.com/news/av/world-africa-56114463>).

Президент ПАР закликав ЗМІ протидіяти дезінформації щодо щеплень проти COVID-19

Президент ПАР **Матамела Сиріл Рамафоса** закликав ЗМІ допомогти поширити правильні повідомлення про щеплення проти COVID-19 та протидіяти дезінформації. Він повідомив ЗМІ про висновки зі свого Послання до держави про те, як далеко просунулася країна у вакцинації людей проти COVID-19. «Я хотів би відзначити ЗМІ за життєво важливу роль, яку вони відігравали в інформуванні південноафриканців під час цієї кризи. Ця робота буде ставати дедалі важливішою, оскільки ми стикаємося з дезінформацією та небезпечними чутками щодо ефективності та безпеки вакцин», – сказав президент

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 27.02. – http://www.xinhuanet.com/english/2021-02/27/c_139771888.htm).

Португалія

Президент Португалії пропонує новий «надзвичайний стан» з поетапним відкриттям

Президент Португалії **Марселу Ребелу де Соза** запропонував парламенту відновити надзвичайний стан у країні до 16 березня 2021 р., передбачаючи поетапне відновлення на основі рекомендацій експертів, а також об'єктивних даних. «Експерти не рекомендують зменшувати або призупиняти заходи обмеження без падіння захворюваності нижче рівня, підконтрольного Національній службі охорони здоров'я, і не збільшуючи показники тестування та нагляду за новими варіантами хвороби», – сказав він. Президент додав, що «скасування локдауну має відбутися лише тоді, коли вакцинація проти COVID-19 охопить значну частину найбільш вразливого населення, сприяючи зростанню колективного

імунітету»

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 25.02. –
http://www.xinhuanet.com/english/2021-02/25/c_139764828.htm).

Росія

В. Путін пропонує російську вакцину проти Covid-19, але досі не отримав щеплення

Російський президент **Володимир Путін** привітав міжнародне визнання російської вакцини «Спутник V» проти COVID-19. На засіданні уряду він заявив, що опубліковані в медичному журналі The Lancet дані, які показують, що «Спутник V» безпечний і має ефективність 91,6 % «підвищують довіру до нашої вакцини». Але президент досі не зробив щеплення вакциною, яку він з ентузіазмом рекомендує іншим світовим лідерам. Як заявив його пресекретар Д. Песков, у В. Путіна є графік вакцинації, який вимагає, щоб він спочатку зробив інші щеплення, у тому числі від грипу і пневмококових інфекцій, перш ніж він зможе прийняти рішення про введення «Спутник V». Багато росіян не поспішають робити щеплення, навіть незважаючи на те, що президент оголосив Росію єдиною країною у світі, яка має три власні вакцини проти COVID-19

(Bloomberg. – New York, 2021. – 12.02. –
<https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-02-12/putin-pitches-russia-s-covid-19-vaccine-but-still-won-t-take-it?srnd=premium-europe>).

Сербія

Сербія планує початок випуску вакцини «Спутник V» до кінця року

Сербія інвестує стільки, скільки необхідно для запуску внутрішнього виробництва російської вакцини «Спутник V» до кінця року. Про це заявив президент **Александар Вучич**. Очікується, що наступного тижня група російських експертів відвідає Сербію для переговорів про місцеве виробництво вакцини «Спутник V» до кінця року. А. Вучич зазначив, що він та президент Росії **Володимир Путін** досягли початкової домовленості про запуск виробничої процедури, яку він назвав «складною та непростою». Сербія в усьому світі посідає четверте місце за вакцинацією на 100 осіб, поступаючись Ізраїлю, Великобританії та США. У рамках державної програми вакцинації населення Сербії може вибирати між вакцинами від Pfizer Inc-BioNTech, китайської Sinopharm, або російської «Спутник V». «На сьогодні у нас немає (виробничих) потужностей, але ми будемо їх будувати. Немає значення, скільки це буде коштувати, ми будемо інвестувати у виробництво російської вакцини», – наголосив президент

(Reuters. – London, 2021. – 05.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSL1N2KB161>).

Президент Сербії заявив, що «нам довелося подбати про себе» при впровадженні вакцини проти COVID-19

Президент Сербії **Александар Вучич** в ексклюзивному інтерв'ю Euronews сказав, що «Сербія використовує російські і китайські вакцини проти коронавірусу, і досвід показує, що вони дуже безпечні». Їх використання дало можливість Сербії продемонструвати найвищий рівень вакцинації на душу населення в континентальній Європі. А. Вучич заявив, що до кінця лютого Сербія має намір повністю вакцинувати – двома дозами – понад 1 млн чоловік, або майже 15 % свого населення. «Ми не отримали жодної вакцини за програмою COVAX.

Ми отримали її за двосторонньою угодою з американцями, з

Pfizer. Ми отримали її з Китаю, ми отримали її з Росії. Але ми не отримали її від Європейського Союзу», – сказав А. Вучич. Він додав, що сподівається свого часу отримати більшу частину вакцин з ЄС. Зі свого боку Сербія готова пожертвувати «більшу частину» своїх доз Північній Македонії і, можливо, іншим нужденним балканським країнам, «тому що нам потрібно, щоб наші сусіди були вакциновані»

(Euronews. – Lyon, 2021. – 10.02. –

<https://www.euronews.com/2021/02/10/we-had-to-take-care-of-ourselves-in-covid-19-vaccine-roll-out-says-serbian-president>).

США

Д. Байден відвідає Вісконсин під час першої офіційної поїздки

Президент США Джо Байден відвідає Вісконсин наступного тижня під час своєї першої офіційної поїздки на посаді президента за межі рідного штату Делавер. За повідомленням Білого дому, Д. Байден має відвідати Мілуокі. Хоча адміністрація Д. Байдена не повідомляла додаткових деталей поїздки, президент, очевидно, зосередиться на вирішенні питань пандемії коронавірусу та прийнятті свого законопроекту про допомогу в боротьбі з COVID-19. З моменту вступу на посаду Д. Байден вибрав телевізійні інтерв'ю, щоб пропагувати свій план, і спочатку його помічники висловили застереження щодо подорожі за межі Вашингтона через пандемію. Але пресекретар Білого дому Д. Псакі зазначила, що президент літає на літаку Air Force One, що допомагає зменшити ризик зараження вірусом. Д. Байден отримав обидві дози вакцини і постійно носить маску

(The Associated Press. – New York, 2021. – 08.02. –

<https://apnews.com/article/joe-biden-wisconsin-coronavirus-pandemic-jen-psaki-milwaukee-8cacedb9bb0a5d1dd71e79df6ace1e79>).

Д. Байден: «Якщо дасть Бог, ситуація в грудні буде іншою»

Президент США Джо Байден заявив, що «обставини у США можуть бути зовсім іншими» до Різдва. Д. Байден зазначив, що в міру розвитку програми вакцинації здатність коронавірусу до передачі «значно зменшиться» завдяки т. зв. стійкості опору. «Отже, якщо це спрацює, завдяки Божій благодаті та добрій волі сусідів, як сказала б моя мати, до наступного Різдва ми, дай Бог, опинимося в зовсім іншій ситуації, ніж сьогодні», – сказав президент США. Д. Байден зробив застереження, що не хоче давати жодних перебільшених обіцянок. Тим не менше, він заявив, що через рік, на його думку, стане «набагато менше людей, яким доведеться дотримуватися соціальної дистанції та носити маски». «Але ми точно не знаємо», – додав він. Д. Байден оголосив, що до липня американці отримують доступ до 600 млн доз вакцини від COVID-19

(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 17.02. –

<https://www.rp.pl/Koronawirus-SARS-CoV-2/210219509-Koronawirus-Biden-Jesli-Bog-da-sytua-cja-w-grudniu-bedzie-inna.html>).

Д. Байден оглянув завод Pfizer

Екстремальна зимова погода внесла перший серйозний збій у запланованому швидкому випуску коронавірусних вакцин адміністрацією Джо Байдена саме тоді, коли національна кампанія вакцинації набрала обертів. Перебої, спричинені низькою температурою, змусили Білий дім працювати зі штатами, щоб компенсувати «втрачені

позиції», навіть коли президент США мав відвідати завод з виробництва вакцин Pfizer поблизу Каламазу, штат Мічиган. Президент мав зустрітися з працівниками заводу, які виробляють одну із двох схвалених федеральною владою вакцин від COVID-19. Дводозова вакцина Pfizer була введена вже близько 30 млн разів, оскільки вона отримала дозвіл на екстрене використання від Управління з контролю за продуктами та ліками 11 грудня. Від Техасу до Нової Англії погана погода змусила багато пунктів щеплень закритися і затримала поставки необхідних доз

(The Associated Press. – New York, 2021. – 19.02. – <https://apnews.com/article/joe-biden-michigan-vaccine-plant-ba3f0d5a036c5bc36f61d51a5c994fd>).

Танзанія

Танзанія «вільна від Covid-19» завдяки молитві

Поки планета бореться з коронавірусом та його наслідками, є територія, оголошена президентом **Джоном Магуфулі** як «вільна від Covid-19». Цією територією є Танзанія, країна з 56,3 млн жителів, яка надсилає до ВООЗ такі статистичні дані: щоденні зараження – нуль, смертей – нуль, частота заражень – нуль. З травня минулого року в країні перестали рахувати випадки заражень та смертей. І наразі Д. Магуфулі запевняє, що «Бог переміг вірус» у його країні і що він не дозволить «білим» спробувати там свої «наркотики»

(El Mundo. – Madrid, 2021. – 17.02. – <https://www.elmundo.es/internacional/2021/02/17/602d2741fc6c8307798bfe64.html>).

Лідер Танзанії, який заперечує COVID, у міру зростання випадків захворювання закликає молитися

Президент Танзанії, який заперечує COVID, закликав громадян до триденної молитви для перемоги над неназваними «респіраторними захворюваннями» на тлі попереджень про те, що в країні спостерігається пошквалена смертельною інфекцією. «Можливо, ми десь образили Бога», – заявив президент **Джон Магуфулі** на похоронах свого секретаря Д. Кіджасі. Д. Магуфулі неодноразово стверджував, що Танзанія, країна з приблизно 60 млн жителів, перемогла COVID-19 з «Божою допомогою». Уряд не оновлював інформацію про кількість випадків коронавірусу з квітня. Д. Магуфулі поставив під сумнів вакцини проти COVID-19, не представивши доказів. Але місцева католицька церква та посольство США відверто попередили про відродження епідемії. І смерть віце-президента напівавтономного острівного регіону Занзібару С. Шаріфа Хамада привернула широку увагу після того, як його опозиційна політична партія заявила, що помер від COVID-19

(The Associated Press. – New York, 2021. – 19.02. – <https://apnews.com/article/kenya-tanzania-john-magufuli-coronavirus-pandemic-6d1fa794862415aa513860eddc15a2f>).

Президент Танзанії тепер хоче, щоб громадяни носили маски для обличчя

П'ятий президент Танзанії **Джон Магуфулі** оголосив, що Східно-Африканська країна вільна від Covid-19, уникаючи при цьому обмежень, відмовляючись від масок для обличчя і забороняючи публікацію даних про кількість захворювань. І тільки через три дні після смерті М. Хамада, першого віце-президента архіпелагу Занзібар у Танзанії, який помер від коронавірусу, президент Д. Магуфулі звернувся до жителів Танзанії з проханням носити

маски для обличчя як запобіжного заходу проти коронавірусу. «Громадяни повинні носити маски, тільки вироблені в Східно-Африканській країні», – наголосив Д. Магуфулі. За його словами, «маски, імпортовані з інших країн, небезпечні»

(*Bloomberg.* – *New York,* 2021. – 21.02. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-02-21/tanzanian-president-now-wants-citizens-to-wear-face-masks?srnd=premium-europe>).

Президент Танзанії змінив думку. Молитва не пододала COVID

Президент Танзанії **Джон Магуфулі** після багатомісячних суперечок про те, що країна перемогла COVID-19 силою молитви, тепер визнав, що його країна має проблему з епідемією коронавірусу SARS-CoV-2. Президент закликав громадян своєї країни застосовувати антивірусні заходи, у тому числі закликав носити маски, але лише вітчизняного виробництва. Раніше президент неодноразово ставив під сумнів ефективність захисних заходів, вироблених за межами країни, а також ставив під сумнів ефективність вакцин проти COVID-19. Президент зізнався, що країна має проблему з епідемією коронавірусу SARS-CoV-2 після смерті віце-президента автономного регіону Занзібар, який, як повідомляла його партія, був інфікований коронавірусом SARS-CoV-2

(*Rzeczpospolita.* – *Warsaw,* 2021. – 22.02. – <https://www.rp.pl/Koronawirus-SARS-CoV-2/210229923-Prezydent-Tanzanii-zmienia-zdanie-Mo-dlitwa-nie-pokonala-COVID.html>).

Туреччина

Р. Т. Ердоган: «Туреччина щеплює проти COVID найефективніше у світі»

Президент Туреччини **Реджеп Тайїп Ердоган** оголосив, що Туреччина – це країна, яка вакцинує проти COVID-19 найбільш ефективно у світі. У Туреччині на сьогодні першу дозу вакцини проти COVID-19 отримали, за словами президента країни, понад 7,5 млн людей (дев'ять щеплень на 100 людей). Країною з найбільшим відсотком людей, які отримали принаймні одну дозу вакцини, є Ізраїль (87 щеплень на 100 осіб). У Туреччині вакцинувати китайською вакциною від Sinovac розпочали 14 січня. Президент Туреччини також запевнив, що система охорони здоров'я в Туреччині справляється з епідемією в цій країні завдяки інвестиціям у систему охорони здоров'я, що були зроблені з моменту його вступу на посаду

(*Rzeczpospolita.* – *Warsaw,* 2021. – 24.02. – <https://www.rp.pl/Koronawirus-SARS-CoV-2/210229736-Erdogan-Turcja-szczepi-na-COVID-naj-skuteczniej-na-swiecie.html>).

Україна

В. Зеленський розповів про план вакцинації українців

Президент України **Володимир Зеленський** заявив, що в країні мають намір охопити вакцинацією від COVID-19 близько половини населення протягом 2021 р. та на початку 2022 р. «Наразі ми виділяємо наступний пріоритет у боротьбі з коронавірусом – вакцинацію. Її дорожня карта розроблена для забезпечення належного і рівного доступу до вакцини для всіх жителів України», – сказав В. Зеленський на відкритті Всеукраїнського форуму «Україна 30. Коронавірус: виклики та відповіді». За його словами, в Україну надійдуть вакцини від COVID-19 від чотирьох компаній. «Ми домовилися про поставку в Україну вакцини від компаній Pfizer, Sinovac, AstraZeneca та Novavax. Перший етап вакцинації розпочнеться вже

цього місяця. Першими вакцину отримають наші медики, військові та нацгвардійці», – зазначив Президент

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 08.02. – <https://p.dw.com/p/3p31t>).

Франція

За словами експерта з інфекційних захворювань, новий карантин у Франції «майже неминучий»

За словами президента Французького товариства інфекційних захворювань П. Таттевіна, останніх заходів Франції щодо стримування поширення нового коронавірусу «може бути недостатньо». Він вважає, що в країні дуже скоро буде введена національна ізоляція. Президент країни **Емманюель Макрон** пручається введенню цього заходу. Замість цього закрилися кордони для країн за межами Європейського Союзу, а тим, хто в'їжджає до Франції з ЄС, тепер потрібно мати негативний тест ПЛІР. Також посилюється нічна комендантська година, великі торгові центри були змушені закритися. «Існує дуже обмежений шанс, що цього буде достатньо», – сказав Euronews П. Таттевін. «У найближчі дні нам, імовірно, доведеться ізолюватися, це майже неминуче», – зазначив П. Таттевін. Він побоюється, що якщо ввести карантин через два або три тижні, може бути занадто пізно, «ми думаємо, що Е. Макрон вирішить перейти в режим ізоляції»

(Euronews. – Lyon, 2021. – 01.02. – <https://www.euronews.com/2021/02/01/new-lockdown-in-france-almost-inevitable-says-infectious-diseases-expert-as-new-measures-b>).

ПОЛІТИЧНА БОРОТЬБА

Білорусь

Білоруського опозиційного лідера судять, а О. Лукашенко продовжує репресії

Опозиційний політик Білорусі В. Бабаріко жодного разу не отримав шансу балотуватися на виборах президента проти білоруського лідера **Олександра Лукашенка**, але це не завадило владі його заарештувати та судити. Суд у Мінську розпочав слухання справи лідера опозиції, як потужного опонента О. Лукашенка. Натомість, що зібрався біля будівлі суду, не пускали всередину, де В. Бабаріку відмовили в переведенні з тюрми під домашній арешт. Це частина широкомасштабних зусиль режиму О. Лукашенка щодо утримання своїх провідних політичних ворогів у в'язниці

(POLITICO. – Brussels, 2021. – 17.02. – <https://www.politico.eu/article/belarus-viktor-barbariko-opposition-leader-trial-alexander-lukashenko-continues-crackdown/>).

Гаїті

Президент Гаїті: «Готувався замах на моє життя»

Президент Гаїті **Жовенель Моїз** заявив, що поліція затримала понад 20 осіб, які нібито планували державний переворот. Прем'єр-міністр Д. Юте повідомив, що серед затриманих є суддя Верховного суду І. Дабрезіл та інспектор поліції М. Готьє. Президент Ж. Моїз виступив на пресконференції в аеропорту Порт-о-Пренс. «Була спроба здійснити замах на моє життя, але переворот було зірвано», – сказав президент, не надавши подробиць та доказів. Один із лідерів гаїтянської опозиції А. Мішель закликав до громадянської непокорі. На його думку, Ж. Моїза слід заарештувати. А. Мішель стверджував, що затримання судді

Верховного суду, який має імунітет, суперечить закону. Наразі І. Дабрезіл є одним із трьох суддів, яких опозиція вважає тимчасовим президентом

(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 07.02. – <https://www.rp.pl/Polityka/210209499-Prezydent-Haiti-Przygotowywano-zamach-na-moje-zycie.html>).

Уряд Гаїті засудив змову з метою повалення президента і заарештував понад 20 осіб

Влада Гаїті заарештувала майже два десятки людей, включаючи суддю Верховного суду, за їхню роль у передбачуваній змові з метою звільнення з посади президента країни **Жовенеля Моїза**, що посилює політичну напруженість у карибській країні. Прем'єр-міністр на пресконференції у своїй приватній резиденції повідомив, що серед 23 осіб, затриманих із грошима, зброєю та боєприпасами, також був високопоставлений поліцейський. «Ці люди зв'язалися з представниками служби безпеки національних палаців, високопосадовцями національного палацу, місця яких полягала в арешті президента ... а також проголошення нового президента», – сказав він, виступаючи разом з міністром юстиції та начальником поліції. Президент Ж. Моїз пізніше в аеропорту Порт-о-Пренс, збираючись розпочати щорічний карнавал у прибережному містечку Жакмель, сказав, що метою змовників було здійснити «замах на моє життя». Арешти відбулися після того, як провідні діячі опозиції оголосили про план заміни Ж. Моїза новим главою держави, звинувативши президента в авторитарності та економічному хаосі в найбіднішій країні Західної півкулі

(Reuters. – London, 2021. – 07.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2A7000>).

США

Д. Трамп критикує М. Макконнелла, підсилюючи розкол у Республіканській партії після заворушень у Капітолії

Ознакою поглиблення розколу Республіканської партії став колишній президент **Дональд Трамп**, який через кілька днів після того, як головний республіканець М. Макконнелл у Сенаті оголосив його підбурювачем атаки на Капітолії, назвав його «політичним хакером». «Республіканська партія ніколи більше не буде шанованою або сильною, якщо біля її керма будуть такі політичні лідери, як сенатор Мітч Макконнелл», – сказав Д. Трамп. – Мітч – суворий і похмурий політичний хакер, і якщо сенатори-республіканці мають намір залишитися з ним, вони більше не переможуть». «Немає ніяких сумнівів у тому, що Дональд Трамп несе практичну і моральну відповідальність за спровоковані події», – сказав М. Макконнелл після того, як Д. Трамп, єдиний президент, якому двічі був пред'явлений імпічмент, був виправданий 57 голосами проти 43. «Люди, які штурмували Капітолії, вважали, що вони діяли за бажанням і вказівками свого президента», – наголосив сенатор

(The Associated Press. – New York, 2021. – 17.02. – <https://apnews.com/article/capitol-siege-donald-trump-political-action-committees-impeachments-mitch-mcconnell-201c0f4a6565439a31fad831390ddd2b>).

ПРЕЗИДЕНТ І ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Італія

Політична криза в Італії: М. Драгі запрошений на переговори з президентом

Президент Італії **Серджо Матарелла** хоче швидко сформувати неполітичний уряд під час пандемії коронавірусу. Це сталося після того, як переговори про відродження правлячої коаліції на чолі з прем'єр-міністром Д. Конте закінчилися поразкою. С. Матарелла сказав, що «Італія не може дозволити собі страждати від багатомісячної кампанії дострокових парламентських виборів у вирішальний момент» пандемії. Він закликав усі політичні партії в парламенті підтримати формування того, що він назвав «неполітичним урядом». С. Матарелла не сказав, хто очолить цей уряд. Але ця людина, швидше за все, буде кимось дуже шанованим і, на думку представників ряду партій, «буде стояти вище політичної боротьби»

(Euronews. – Lyon, 2021. – 02.02. – <https://www.euronews.com/2021/02/02/italy-s-political-crisis-mario-draghi-ex-ecb-chief-invited-to-talks-with-president>).

М. Драгі: экс-глава Європейського центрального банку прийняв президентський мандат на формування наступного уряду

Колишній президент Європейського центрального банку М. Драгі погодився сформувати новий уряд Італії. Президент країни **Серджо Матарелла** у зверненні до співгромадян пояснив, що не вважає правильним проводити зараз дострокові вибори в парламент, тому що сьогодні Італія переживає чергову хвилю коронавірусу, а також великі економічні труднощі, викликані пандемією. Президент підкреслив, що в Італії процес передвиборної кампанії і формування коаліції після виборів зазвичай розтягується на місяці. Тому він у нинішній ситуації не хоче виборів і наполягає на негайному формуванні уряду для вирішення найбільш гострих проблем Італії. «На сьогодні є два альтернативних шляхи: негайно створити новий уряд, здатний протистояти серйозним поточним надзвичайним ситуаціям у сфері охорони здоров'я, соціальній, економічній та фінансовій сферах, або інший спосіб – проведення негайних дострокових виборів», – сказав С. Матарелла. «Це буде означати, що наша країна матиме уряд, який у повному обсязі функціонуватиме протягом вирішальних місяців для боротьби з пандемією, буде використовувати європейські фонди і вирішувати серйозні соціальні проблеми», – зазначив президент

(Euronews. – Lyon, 2021. – 03.02. – <https://www.euronews.com/2021/02/03/former-european-central-bank-chief-mario-draghi-asked-to-form-italy-s-next-government>).

Президент Італії заявив, що хоче, щоб широкомасштабний уряд почав функціонувати

Президент Італії **Серджо Матарелла** заявив, що хоче призначити новий уряд, який, як він сподівається, отримає широку підтримку в парламенті після розпаду переговорів, спрямованих на відродження попередньої коаліції. С. Матарелла, верховний арбітр італійської політики, не хоче призначити дострокові вибори, аргументуючи це тим, що країні потрібна сильна адміністрація для боротьби з пандемією коронавірусу та складання планів відновлення економіки. Президент хоче, щоб на посаду вступила «висококваліфікована адміністрація, яка могла б розраховувати на підтримку партій для вирішення надзвичайних ситуацій у галузі охорони здоров'я»

(Reuters. – London, 2021. – 03.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2A22RT>).

Президент Італії призначить безпартійного прем'єр-міністра, який керуватиме країною на час пандемії

Президент Італії **Серджо Матарелла** заявив, що призначить нейтральну, безпартійну фігуру, яка сформує уряд після того, як не вдалося провести переговори про перекомпонування попереднього уряду. «Я закликаю всі сили в парламенті підтримати позапартійний уряд», – закликав президент. Як повідомляється, С. Матарелла покликав ексглаву Європейського центрального банку М. Драгі на зустріч. Це означає, що він може доручити М. Драгі бути наступним прем'єр-міністром Італії. Президент пояснив, що Італія зараз не може дозволити собі проведення позачергових виборів, оскільки їй потрібен повноцінний функціонуючий уряд, який може боротися з пандемією, а також подати національний план відновлення до Європейського Союзу

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 03.02. – http://www.xinhuanet.com/english/europe/2021-02/03/c_139716809.htm).

М. Драгі – найбільша надія Італії, але проблеми, з якими він зіткнеться, величезні

М. Драгі, колишній глава Європейського центрального банку, може стати наступним прем'єр-міністром Італії. Оскільки політичні партії не змогли домовитися про подальші дії після розпаду коаліційного уряду Д. Конте, президент Італії **Серджо Матарелла** вирішив звернутися до неполітичної фігури, щоб вийти з глухого кута і попросив М. Драгі сформувати уряд національної єдності для виведення Італії з найгіршої кризи з часів Другої світової війни. Рішення С. Матарелли, вважає науковий співробітник Центру європейських реформ Л. Скаццієрі, окупилося, оскільки М. Драгі заручився підтримкою широкої коаліції – від лівоцентристської Демократичної партії до правоцентристської «Ліги» М. Сальвіні. «З М. Драгі в Італії буде прем'єр-міністр, який користується авторитетом у всьому світі завдяки своїй вирішальній ролі та політичним навикам у порятунку єврозони під час банківської кризи», – зазначив Л. Скаццієрі

(Euronews. – Lyon, 2021. – 11.02. – <https://www.euronews.com/2021/02/11/mario-draghi-is-italy-s-best-hope-but-the-issues-he-ll-face-are-huge-view>).

М. Драгі: Що означатиме новий уряд під керівництвом технократів для Італії та ЄС у цілому?

Науковий співробітник Інституту Брукінгса Д. де Майо звертає увагу на те, що «в парламентській республіці, такій, як Італія, відставка прем'єр-міністра вимагає від президента республіки прийняття рішення». Президент **Серджо Матарелла**, на думку аналітика, міг або закликати існуючий уряд висловити вотум довіри парламенту, або провести консультації з усіма політичними партіями, щоб вивчити можливості створення альтернативної правлячої коаліції. Якщо консультації не увінчаються успіхом, президент республіки може або розпустити парламент і призначити нові вибори, або доручити тому, хто перебуває поза політикою, сформувати новий уряд. Д. де Майо зазначив, що президент Італії стверджував, що, хоча вибори мають вирішальне значення, технічні та часові обмеження під час пандемії переважають усе інше. Тому С. Матарелла доручив колишньому президенту Європейського центрального банку М. Драгі сформувати новий уряд Італії

(Euronews. – Lyon, 2021. – 15.02. –

<https://www.euronews.com/2021/02/15/mario-draghi-what-will-a-new-technocrat-led-governmen-t-mean-for-italy-and-the-wider-eu>).

Конго

Президент Конго призначив керівника гірничодобувної компанії новим прем'єр-міністром

Президент Конго **Фелікс Чісекеді** призначив керівника гірничодобувної компанії Gecamines С. Л. Кензі на пост прем'єр-міністра. С. Л. Кензі раніше обіймав посаду міністра у справах молоді та спорту. Нове призначення закріпило розрив між президентом і його попередником **Жозефом Кабілою**, чиїх союзників Ф. Чісекеді звинуватив у блокуванні його програми політичних та економічних реформ. У найближчі тижні, ймовірно, відбудеться зміна складу кабінету міністрів центральноафриканською країни

(*Reuters. – London, 2021. – 15.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2AF1ED>*).

Ліван

С. Харірі заявив, що прогресу у формуванні нового уряду не досягнуто

Призначений прем'єр-міністром Лівану С. Харірі заявив, що прогресу в переговорах щодо формування нового уряду після місяців політичних суперечок не відбулося. С. Харірі зустрівся з президентом Франції **Еммануелем Макроном**, який не зміг організувати надання допомоги в подоланні безпрецедентної фінансової кризи у країні. «Немає прогресу у формуванні уряду», – повідомив С. Харірі журналістам після першої за кілька тижнів зустрічі з президентом Лівану **Мішелем Ауном**

(*Reuters. – London, 2021. – 12.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2AC0WM>*).

Туніс

Вирішення кризи щодо кадрових перестановок має відповідати конституції

Президент Тунісу **Каїс Саїд** заявив, що вирішення кризи, яка триває під час зміни складу уряду, має відповідати конституції. К. Саїд висловив свої зауваження під час зустрічі з представниками різних парламентських сил, де він зазначив, що запланована зміна складу уряду «затьмарена багатьма порушеннями». Президент Тунісу також розкритикував відсутність жінок у складі нового уряду, незважаючи на те, що конституція передбачає, що жінки повинні бути представлені. Парламент Тунісу висловив довіру 11 новим міністрам, запропонованим прем'єр-міністром, через два дні після того, як К. Саїд заявив під час засідання Ради національної безпеки, що один із запропонованих міністрів причетний до справи про корупцію, а ще у трьох підозрюється конфлікт інтересів

(*Xinhua. – Beijing, 2021. – 11.02. – http://www.xinhuanet.com/english/2021-02/11/c_139736315.htm*).

Туркменістан

Туркменський лідер призначив сина віце-прем'єр-міністром

Президент Туркменістану **Гурбангули Бердимухамедов** призначив свого сина Сердара віце-прем'єр-міністром. 63-річний Г. Бердимухамедов майже 20 років керує шестимільйонною країною як абсолютний правитель, який не терпить інакомислення і контролює перенаправлення експорту природного газу з Росії в Китай. Його президентський термін закінчується у 2024 р. У Туркменістані немає посади прем'єр-міністра, і цю роль

виконує президент, тобто С. Бердимухамедов, якому 38 років, став одним із прямих заступників свого батька. Раніше він працював міністром промисловості та будівництва. Як віце-прем'єр-міністр С. Бердимухамедов контролюватиме аудит державних органів, а також впровадження інформаційних технологій

(Reuters. – London, 2021. – 12.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSL8N2KI2D6>).

Україна

В. Зеленський оголосив про створення Конгресу місцевих та регіональних влад

Президент України **Володимир Зеленський** оголосив про створення Конгресу місцевих та регіональних влад, який має сприяти встановленню якісно нових відносин між центральною та місцевою владою. «Відносини між центром та громадами мають стати абсолютно новими, я б сказав, якісно новими. Вони повинні бути конструктивними, прозорими та дієвими. Задля цього ми створюємо Конгрес місцевих та регіональних влад при Президентові України. Він стане майданчиком для діалогу та рішень», – сказав глава держави під час виступу на засіданні Ради розвитку громад та територій у рамках Всеукраїнського форуму «Україна 30». В. Зеленський також наголосив, що «центральна та місцева влади – не конкуренти й не суперники, а партнери та одна команда, і це потрібно усвідомити»

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 25.02. – <https://p.dw.com/p/3pvNK>).

ПРЕЗИДЕНТ І ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Алжир

Президент Алжиру розпустив парламент і призначив дострокові вибори до законодавчих органів

Президент Алжиру **Абдельмаджид Теббун** оголосив про розпуск нижньої палати парламенту і призначив дострокові вибори до законодавчих органів. «Я вирішив розпустити нижню палату і призначити вибори», – заявив він у телевізійній промові до нації з нагоди Дня мученика, який відзначається 18 лютого на честь тих, хто боровся за незалежність країни. А. Теббун також зазначив, що він проведе реконструкцію свого уряду протягом наступних 24 або 48 год. Рішення було прийнято після низки зустрічей за останні два дні з лідерами різних політичних партій, одразу після його повернення до країни з Німеччини, де його госпіталізували спочатку через Covid-19, а пізніше через ускладнення. Президент зустрівся в цілому з шістьма представниками партій, включаючи опозиційні групи. А. Теббун уточнив, що його рішення про організацію парламентських виборів спрямоване на «надання молодим алжирцям можливості інтегруватися до парламенту»

(El Mundo. – Madrid, 2021. – 18.02. – <https://www.elmundo.es/internacional/2021/02/18/602ecaf9fdddff62bb8b45d0.html>).

Президент Алжиру розпустить нижню палату парламенту, відбудеться зміна уряду

Президент Алжиру **Абдельмаджид Теббун** оголосив про розпуск нижньої палати парламенту і проведення дострокових парламентських виборів. У своїй промові в ефірі державного телебачення А. Теббун заявив, що дострокові парламентські вибори відбудуться протягом 3-х місяців після розпуску парламенту. А. Теббун також оголосив, що протягом двох наступних днів внесе зміни в склад уряду, зазначивши, що зміни будуть внесені в

сектори, які «азнали невдачі з точки зору турботи про громадян»

(*Xinhua*. – *Beijing*, 2021. – 19.02. – http://www.xinhuanet.com/english/2021-02/19/c_139751169.htm).

Білорусь

Критики засудили передбачувану спробу О. Лукашенка провести політичну реформу

Президент Білорусі **Олександр Лукашенко** організував Всебілоруські народні збори, на яких, за його словами, будуть обговорюватися політичні реформи в країні. Його критики засудили цей крок як фікцію. «Я за конституційну реформу, – сказав О. Лукашенко. – Але ми повинні робити все повільно, суспільство повинно бути до цього готове». Загалом О. Лукашенко провів два конституційних референдуми з моменту приходу до влади, і обидва рази просуваючи зміни, спрямовані на зміцнення його президентства

(*Euronews*. – *Lyon*, 2021. – 11.02. – <https://www.euronews.com/2021/02/11/belarus-critics-slam-lukashenko-s-alleged-bid-to-introduce-political-reform>).

Бразилія

Союзник Ж. Болсонару А. Ліра обраний спікером нижньої палати Бразилії

Конгресмен А. Ліра, союзник президента Бразилії **Жаїра Болсонару**, був обраний спікером нижньої палати конгресу на два роки, посилюючи позицію ультраправого лідера країни. Палата, в переважній більшості 302 на 145, проголосувала за А. Ліру, суперник якого виступав за незалежність від адміністрації Ж. Болсонару. Очікується, що А. Ліра допоможе уряду просувати програму економічних реформ, спрямовану на зменшення дефіциту бюджету, який зріс під час пандемії коронавірусу

(*Reuters*. – *London*, 2021. – 02.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSS0N2II044>).

Новий лідер Сенату Бразилії націлений на податкову реформу протягом восьми місяців

Новий лідер Сенату Бразилії Р. Пачеко заявив, що має намір затвердити податкову реформу через шість–вісім місяців і що він «працює над наданням допомоги мільйонам найбільш вразливих верств населення країни». Голова сенату зазначив, що просив зустрічі з міністром економіки, щоб обговорити нову форму допомоги бідним під час пандемії – питання «абсолютної терміновості для конгресу». Його коментарі журналістам підкреслили посилення політичного тиску на уряд Бразилії щодо продовження стимулюючих заходів, термін дії яких закінчився наприкінці 2021 р. Міністр економіки пообіцяв зменшити рекордний дефіцит бюджету та поважати конституційну межу витрат, але друга хвиля COVID-19 та слабке економічне зростання чинять тиск на президента **Жаїра Болсонару** щодо витрат коштів. Р. Пачеко заявив, що конгрес сформує змішаний комітет для аналізу запропонованого бюджету на 2021 р.

(*Reuters*. – *London*, 2021. – 04.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2A41TD>).

Мальдіви

Президент Мальдівів вимагає затвердження парламентом вступу до

Міжнародного природоохоронного блоку

Президент Мальдівів **Ібрагім Мохамед Соліх** вимагає схвалення парламентом приєднання до Міжнародного союзу охорони природи. «Рішення про приєднання до організації надасть Мальдівам можливість для партнерства та створення мереж, а також допомогу для активізації зусиль у галузі охорони природи», – ідеться в заяві офісу президента. Рішення впливає з пропозиції міністра охорони навколишнього середовища Х. Р. Хасана

(*Xinhua.* – *Beijing,* 2021. – 24.02. – http://www.xinhuanet.com/english/asiapacific/2021-02/24/c_139763527.htm).

Мексика

Президент Мексики направив у конгрес законопроект про зміну правил в енергетиці

Президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** направив до конгресу законопроект, спрямований на зміну законодавства про електроенергетику у своїх зусиллях щодо стимулювання державних компаній у цьому секторі. Положення законопроекту, які законодавці повинні обговорити протягом 30 днів, швидше за все, спричинять конфлікт із незалежними постачальниками електроенергії. Цей захід, як видається, надає перевагу при відправці електроенергії державній Федеральній комісії з електроенергії та намагається скасувати своє зобов'язання купувати електроенергію через аукціони. Президент також наказав переглянути, наскільки корисними можуть бути урядові пакти про придбання електроенергії у незалежних виробників

(*Reuters.* – *London,* 2021. – 01.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSL1N2K72XA>).

Молдова

Президент Молдови знову подала кандидатуру **Н. Гавриліти** на посаду прем'єр-міністра

Президент Молдови **Майя Санду** знову подала кандидатуру колишньої міністерки фінансів **Н. Гавриліти** на посаду прем'єр-міністра, невдовзі після того, як запропонований **Н. Гаврилітою** кабінет міністрів був відхилений парламентом. Своє рішення **М. Санду** оголосила на пресбрифінгу в Президентському палаці. Жоден із 101 члена парламенту Молдови не проголосував за **Н. Гавриліту** і більше половини з 101 парламентаріїв запропонували іншого кандидата на посаду прем'єр-міністра. Відхилення кандидатури **Н. Гавриліти** парламентом та її повторне висування президентом збільшили ймовірність розпуску парламенту та дострокових виборів

(*Xinhua.* – *Beijing,* 2021. – 12.02. – http://www.xinhuanet.com/english/europe/2021-02/12/c_139738187.htm).

Португалія

Президент Португалії розпорядився про перегляд закону про евтаназію

Президент Португалії **Марселу Ребелу де Соза** попросив Конституційний суд країни дати оцінку закону, який дозволяє евтаназію і самогубство за допомогою лікаря для невиліковно хворих і тяжко поранених. Президент заявив, що закон є «надмірно неточним», що може створити ситуацію «правової невизначеності». **М. Р. де Соза** сказав, що законопроект також піднімає ряд питань щодо конституційності «такого складного і суперечливого питання». Законодавці схвалили значною більшістю остаточне

формулювання законопроекту після майже річного обговорення деталей адміністративних процедур. Парламент може подолати президентське вето, проголосувавши вдруге за схвалення закону

(*Euronews.* – *Lyon,* 2021. – 18.02. – <https://www.euronews.com/2021/02/18/portuguese-president-orders-constitutional-review-of-euthanasia-law>).

Закон Португалії про евтаназію передбачає перегляд конституції

Президент Португалії **Марселу Ребелу де Соза** попросив Конституційний суд країни оцінити нещодавно прийнятий парламентом закон, який дозволяє евтаназію та самогубство за допомогою лікаря для невиліковно хворих та тяжко поранених людей. Законопроект надійшов до глави держави, який мав вирішити: затвердити закон, накласти вето чи надіслати його на розгляд до Конституційного суду. М. Ребелу де Соза зазначив, що законопроект також порушує низку питань щодо конституційності «такого складного і суперечливого питання»

(*The Associated Press.* – *New York,* 2021. – 18.02. – <https://apnews.com/article/portugal-legislation-assisted-suicide-euthanasia-bills-c64f67133368e6edc5df18188acad96d>).

США

Демократи просувають законопроект Д. Байдена про COVID-19

Демократи провели частину плану допомоги президента **Джо Байдена** на 1,9 трлн дол. щодо допомоги у боротьбі з COVID-19 через комітети Палати, авансуючи по 1400 дол. для мільйонів американців та інші ініціативи, які республіканці «називають занадто дорогими, економічно шкідливими та відверто популістськими». Комітет Палати представників з питань освіти і праці затвердив ще один головний демократичний пріоритет – підвищення мінімальної заробітної плати у федеральному окрузі з 7,25 до 15 дол. на годину протягом п'яти років. «Так, буде. Ми дуже пишаємось цим», – заявила спікер Палати представників Н. Пелосі журналістам на запитання, чи включатиме загальний законопроект рішення про мінімальну заробітну плату. Доля законопроекту залишається нестабільною у більш поміркованому сенаті

(*The Associated Press.* – *New York,* 2021. – 12.02. – <https://apnews.com/article/joe-biden-legislation-coronavirus-pandemic-local-governments-house-elections-9b5186acba623933104d948c8f9ef922>).

Д. Байден закликав Конгрес посилити «закони про зброю»

Президент США **Джо Байден** закликав Конгрес посилити закони про зброю, у тому числі запровадити заборону на володіння штурмовою вогнепальною зброєю. Відповідну заяву американський лідер поширив у річницю інциденту зі стріляниною у школі в місті Паркланд (штат Флорида) у 2018 р., внаслідок якої загинули 17 осіб. «Сьогодні я закликаю Конгрес здійснити реформи законодавства про зброю, засновані на здоровому глузді, які включатимуть вимогу перевірки особи при будь-якому продажі зброї, заборону на штурмову зброю, а також усунення можливості уникати відповідальності для тих виробників зброї, які свідомо поширюють на наших вулицях бойову зброю», – заявив Д. Байден

(*Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 15.02. – <https://p.dw.com/p/3pMLI>*).

Туреччина

Суперники Р. Т. Ердогана бачать приховану програму в новому зобов'язанні щодо перегляду законів

Президент Туреччини **Реджеп Тайїп Ердоган** ініціює внесення змін до конституції. Про це він заявив за результатами засідання уряду. Опозиційні партії Туреччини в цьому бачать спробу відвернути увагу від економічних проблем. Популярність Р. Т. Ердогана постраждала через ослаблення економіки і валюти під час суперечки зі США і Європою, а також через пандемію. Безробіття і ціни зросли, а президентська партія програла місцеві вибори як у діловому центрі Стамбула, так і в столиці Анкарі. Востаннє зміни до конституції Туреччини вносилися у квітні 2017 р. у результаті конституційного референдуму

(*Bloomberg. – New York, 2021. – 07.02. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-02-07/erdogan-rivals-see-hidden-agenda-in-new-pledge-to-overhaul-laws?srnd=premium-europe>*).

Франція

Франція прагне захистити дітей від жорстокого поводження

Президент Франції **Емманюель Макрон** пообіцяв посилити законодавство, щоб допомогти запобігти насильству щодо дітей після недавніх шокуючих скандалів у Франції, які спонукали десятки тисяч людей поділитися своїми власними історіями про сексуальне насильство у своїх сім'ях. Назвавши таке поводження з дітьми «нестерпним», міністерство юстиції заявило, що «уряд має намір діяти швидко, щоб здійснити зміни, яких чекає суспільство»

(*Euronews. – Lyon, 2021. – 10.02. – <https://www.euronews.com/2021/02/10/france-seeks-to-change-age-of-consent-to-protect-children-from-abuse>*).

ПРЕЗИДЕНТ І СУДОВА ВЛАДА

Польща

Президент А. Дуда захищає свою ідею змін у Верховному суді

Президент Польщі **Анджей Дуда** хоче внести зміни до закону про Верховний суд. Проект, що стосується установи, яку він сам підтримував, уже готовий і може бути надісланий до сейму. Головною метою президентської поправки є продовження терміну подання апеляції з трьох до п'яти років. Юристи дуже скептично ставляться до цієї пропозиції. Президент захищає свою ініціативу, яка не спрацювала, вважають вони. Президент обґрунтовує, що нині закон передбачає трирічний термін подання апеляції на рішення, які стали остаточними після набрання чинності конституції 1997 р. Це недостатній термін, на думку авторів поправки. Суб'єкти, що мають право подавати апеляції, зокрема генеральний прокурор і омбудсмени постійно просять подати апеляції до Верховного суду

(*Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 19.02. – <https://www.rp.pl/Sedziowie-i-sady/302199963-Prezydent-Andrzej-Duda-broni-swojego-pomyslu-zmian-w-Sadzie-Najwyzszym.html>*).

Україна

Конституційний Суд України відреагував на рішення В. Зеленського щодо голови суду О. Тупицького

У Конституційному Суді України відреагували на указ Президента **Володимира Зеленського** щодо відсторонення О. Тупицького від посади судді КСУ строком на два місяці. КСУ поінформував, що, відповідно до статті КПК «питання про відсторонення від посади осіб, що призначаються Президентом України, вирішується Президентом України на підставі клопотання прокурора в порядку, встановленому законодавством». У КСУ пояснили, що незалежність судді КСУ забезпечується, зокрема, особливим порядком та підставами припинення повноважень, а звільнення судді КСУ з посади здійснюється в порядку, визначеному Конституцією. «Рішення про звільнення судді цього суду ухвалюється виключно КСУ на спеціальному пленарному засіданні, і жоден інший орган чи посадова особа не можуть ухвалити таке рішення замість нього», – зазначається у повідомленні КСУ

(*Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 03.02. – <https://p.dw.com/p/3nLOF>*).

В. Зеленський хоче скоротити повноваження ОАСК

Президент України **Володимир Зеленський** на наступному тижні подасть на розгляд Верховної Ради низку законопроектів для вирішення проблемних питань у судовій системі. «У разі ухвалення першого законопроекту всі судові суперечки, в яких оскаржуються акти центральних органів виконавчої влади, державних регуляторів і будь-якого іншого суб'єкта владних повноважень, які поширюються на всю територію України, прибираються з виключної підсудності Окружного адміністративного суду (ОАСК) міста Києва і будуть передані до Верховного суду як суду першої інстанції», – зазначається в повідомленні. «Судом апеляційної інстанції в таких суперечках буде Велика палата Верховного суду», – додають у пресслужбі. В Офісі Президента наполягають, що завдяки цьому стануть неможливими маніпуляції з рішеннями суб'єктів владних повноважень, які раніше провокувалися через оскарження в ОАСК

(*Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 13.02. – <https://p.dw.com/p/3pJgE>*).

ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ

Бенін

Президент Беніну зіткнувся з двома претендентами на квітневих виборах

Виборчі органи заявили, що президент Беніну **Патріс Талон** і тільки два інших кандидати будуть балотуватися на президентських виборах у країні в квітні. У цілому 20 потенційних кандидатів офіційно здали свої документи, щоб балотуватися на пост президента, але виборча комісія заявила, що тільки троє відібраних відповідали необхідним вимогам. Багато діячів опозиції вже перебувають у вигнанні або позбавлені можливості обіймати посади в Беніні, західноафриканській державі, яка, за словами критиків, при П. Талоні перейшла до авторитаризму

(*Reuters. – London, 2021. – 23.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2AN0HC>*).

Болгарія

Президент Болгарії Р. Радев балотується на другий термін

Президент Болгарії **Румен Радев** та віцепрезидент **І. Йотова** будуть балотуватися на другий термін на майбутніх президентських виборах, які відбудуться 4 квітні. «Оголошення

є чесним і шанобливим підходом, оскільки ми збираємося плисти в бурхливих водах, і дуже важливо мати установи та політичні суб'єкти з чіткими пріоритетами та позиціями», – сказав Р. Радев на пресконференції. Президент додав, що переговори з політичними партіями щодо отримання підтримки ще не проведені

(*Xinhua.* – *Beijing,* 2021. – 01.02. – http://www.xinhuanet.com/english/2021-02/01/c_139713458.htm).

Еквадор

Еквадор проводить вибори в тіні Р. Корреа

Колишній президент Еквадора **Рафаель Корреа**, втікач від правосуддя, впливає на президентські вибори в країні із заслання. Фаворитом на виборах є його союзник А. Араус. «Еквадорці та еквадорки, ми вже перемогли! Сучасна історія не пам'ятає таких переслідувань проти політичної групи», – заявив колишній президент Р. Корреа. Незважаючи на те, що на планеті все змінилося, в Еквадорі, який розривається між поверненням у минуле та ставками на зміни, здається, нічого не змінюється. Тринадцять мільйонів громадян мають прийти на виборчі дільниці в першому виборчому турі в розпал пандемії. Р. Корреа був переможцем президентських виборів у 2006 р., 2009 р. та 2013 р., а у 2017 р. він передав владу нинішньому президенту **Леніну Морено**. Пандемія дозволила корреїзму отримати друге дихання, незважаючи на заслання того, хто працював зірковим радником з **Ніколасом Мадуро** на телеканалі **Володимира Путіна**. Політологи та експерти вважають, що Р. Корреа зумів повернути собі найпотужнішу базу, незважаючи на те, що при призначенні його прапороносця, 35-річного ексміністра А. Арауса, його вірність важила більше, ніж його чесноти як кандидата. «Людям набридли зрадники. Я можу поклястися цілковитою відданістю громадянській революції», – заявив А. Араус

(*El Mundo.* – *Madrid,* 2021. – 05.02. – <https://www.elmundo.es/internacional/2021/02/06/601d9446fc6c83301f8b45c9.html>).

Р. Корреа, колишній президент Еквадору: «Наші суперники відчайдушні, можуть бути фальсифікації»

Експрезидент Еквадору **Рафаель Корреа** знову привернув увагу до виборів президента. Незважаючи на те, що він не конкурує як кандидат, його союзник А. Араус, з альянсу *Unión por la Esperanza*, є фаворитом на виборах. Його головним суперником є Г. Ласо, який уже брав участь у попередніх виборах з позицією зміни курсу в країні Латинської Америки. Шахрайство і поляризація – це дві концепції, які знову панують на виборчих дільницях, як це сталося, коли був обраний **Ленін Морено**, колишній віце-президент Р. Корреа і кандидат, який збирався продовжувати політику Р. Корреа, але відкинув цю ідею майже одразу, як тільки прийшов до влади. Р. Корреа продовжує залишатися еталоном латиноамериканських лівих, і його політика все ще відчувається в країні. Протягом десятиліття він очолював Еквадор (2007–2017 рр.) і його партія «Громадянська революція» зробила його найпопулярнішим політиком у країні, яка розділила суспільство на корреїстів та антикорреїстів. Після того, як Р. Корреа залишив владу і переїхав до Бельгії, еквадорська система правосуддя відкрила проти нього близько тридцяти розслідувань, позбавила його повноважень і засудила до восьми років ув'язнення за хабарництво. Колишній президент заперечує все і звинувачує свого старого друга та наступника Л. Морено в організації переслідування. Наразі Р. Корреа покладає всі свої надії на А. Арауса, перемога якого на президентських виборах дала б йому можливість

повернутися на батьківщину

(*El Mundo*. – *Madrid*, 2021. – 06.02. – <https://www.elmundo.es/internacional/2021/02/06/601956ddf6c83c10c8b4751.html>).

Еквадор очікує на другий тур голосування на президентських виборах у квітні

Остаточні результати президентських виборів 7 лютого в Еквадорі підтвердили, що колишній банкір Г. Лассо посів друге місце після лідера А. Арауза, тобто вони обидва змагатимуться у другому турі у квітні. Г. Лассо, який програв останні двоє президентських виборів, набрав 19,74 % голосів, тоді як кандидат корінних народів Я. Перес став третім із результатом 19,38 % після підрахунку всіх голосів. Лише 32 тис. голосів розділили двох кандидатів. Я. Перес заявив про шахрайство після результатів, які вказували на те, що він не зміг перемогти Г. Лассо і вийти в другий тур. Генеральна прокуратура заявила, що розслідує ці звинувачення. А. Арауз, який лідирує із 32,72 % голосів, має статус фаворита, і лише залишив відкритим питання, з ким йому доведеться зіткнутися в другому турі після жорсткої гонки за друге місце. А. Арауз, якого підтримує експрезидент **Рафаель Корреа**, запропонував змусити заможних платити більше податків, посилюючи захист прав споживачів, державні банки та місцеві кредитні організації. Він також заявив, що хоче відступити від домовленостей з Міжнародним валютним фондом

(*The Associated Press*. – *New York*, 2021. – 22.02. – <https://apnews.com/article/rafael-correa-guillermo-lasso-elections-ecuador-presidential-elections-ae6c701cd2c10a65f6ca216107904a50>).

Нігер

Суд Нігеру назвав кандидатів у президенти у другому турі

Кандидат у президенти від правлячої партії Нігеру М. Базум змагатиметься проти експрезидента **Махамана Усмана** в рамках другого туру президентських виборів 21 лютого, заявив Конституційний суд, підтвердивши попередні результати виборів. Це підтвердило, що М. Базум виграв у першому турі в грудні, набравши 39 % голосів, що менше 50 %, необхідних для уникнення другого туру. Його опонент М. Усман отримав лише 17 % голосів

(*Reuters*. – *London*, 2021. – 02.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2A20P5>).

Насильницький напад під час виборів нового президента у Нігері

Смертельне насильство вразило президентські вибори в Нігері, коли семеро членів Національної виборчої комісії були вбиті внаслідок підриву їхнього автомобіля. Троє інших були серйозно поранені внаслідок вибуху, що стався в селі Готес у регіоні Тіллабері на заході країни. Напад стався, коли нігерійці майже закінчили голосування у другому турі президентських виборів у країні. Західноафриканська держава роками бореться з наростаючими нападами ісламських екстремістів, і експерти з Нігеру попереджали, що вибори можуть спричинити насильство. Колишній міністр закордонних справ М. Базум, який отримав близько 39 % голосів у першому турі в грудні, балотується проти експрезидента **Махамана Усмана**, який набрав майже 17 % голосів, згідно з офіційними результатами. Переможець голосування стане наступником президента **Махамату Іссуфу**, який залишив посаду після двох термінів, відповідно до конституції Нігеру

(*The Associated Press*. – *New York*, 2021. – 21.02. –

<https://apnews.com/article/constitutions-mahamadou-issoufou-elections-mahamane-ousmane-af-rica-53d6f2cff65d4efe51879cbb4a524cad>).

Сомалі

Вибори президента Сомалі, ймовірно, будуть відкладені на тлі політичних суперечок

Сомалі навряд чи проведе вибори нового президента 8 лютого, як планувалося, заявляють представники провінцій, незважаючи на переговори між президентом **Мохамедом Абдуллагі Мохамедом** та його опонентами щодо організації голосування. Країна, яка з 1991 р. мала лише обмежений центральний уряд, намагається відновитися за допомогою Організації Об'єднаних Націй. Спочатку Сомалі мали намір провести перші прямі вибори цього року та здобути перемогу проти хронічної нестабільності. Затримки підготовки та нездатність уряду стримувати щоденні напади повстанців Аль-Шабааб, пов'язаних з Аль-Каїдою, означали, що Сомалі погодилися на плани непрямих голосування, коли старійшини вибирають законодавців, які виберуть президента. За кілька днів до голосування, навіть цей план, мабуть, буде відкладено, хоча уряд ще не зробив офіційного оголошення

(*Reuters. – London, 2021. – 04.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSL8N2K94YQ>*).

Лідери Сомалі не змогли вийти з глухого кута щодо президентських виборів

Сомалійські лідери не змогли вийти з безвихідного становища щодо виборів нового президента, підвищуючи ризик збільшення політичних негараздів. «Президент **Мохамед Абдуллагі Мохамед** прилетів назад до столиці Могадішо, не домовившись про штатний розпис регіональних виборчих комісій», – заявив міністр інформації. За день до цього М. А. Мохамед заявив депутатам нижньої палати парламенту Сомалі, що є ще один шанс для угоди, не уточнюючи деталей. «Якщо він знову не вдасться, тоді рішення (про подальший шлях) буде прийняте парламентом», – сказав президент на засіданні, яке бойкотували сенатори. Спікер верхньої палати сенату є одним із ключових опонентів президента

(*Reuters. – London, 2021. – 06.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2A60AS>*).

Опозиція Сомалі не визнає президента в міру загострення виборчих суперечок

Альянс сомалійських опозиційних партій запропонував створити національну раду законодавців, лідерів опозиції та громадянського суспільства для управління державою Африканський Ріг після закінчення терміну повноважень президента без чіткого плану правонаступництва. Опозиційний альянс заявив, що відхилить будь-які спроби продовжити термін повноважень президента **Мохамеда Абдуллагі Мохамеда** і запропонував раді обрати лідера перехідного періоду для управління, доки депутати не зможуть обрати нового президента. «Ми проти продовження придушення, насильства та подальшої затримки виборів», – ідеться в заяві альянсу. – Графік виборів негайно, без зволікань, повинен бути узгодженим»

(*Reuters. – London, 2021. – 08.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2A80OD>*).

Уганда

Б. Вайн відкликав судові оскарження результатів виборів в Уганді

Угандійський опозиційний діяч Б. Вайн заявив, що відкликає юридичну петицію, яка

мала на меті скасувати перемогу президента Уганди **Йовері Мусевені** на президентських виборах. Б. Вайн заявив, що доручив своїм адвокатам розпочати процес відкликання петиції, навіть незважаючи на те, що вищий суд країни повинен розпочати слухання доказів після отримання свідчень у справі. «Ми вирішили забрати справу з (Верховного) суду і повернути її до суду людей», – сказав він. За словами Б. Вайна, найближчим часом він повідомить своїм прихильникам, якими будуть наступні кроки. Б. Вайн звинуватив суди Уганди, заповнені приспівниками Й. Мусевені, від яких він не очікував справедливого рішення. Й. Мусевені був оголошений переможцем на виборах 14 січня, отримавши 58 % голосів, тоді як Б. Вайн – 35 % голосів. Б. Вайн назвав ці результати шахрайськими, посилаючись на випадки, коли солдати нібито набивали урни бюлетенями, кидали виборчі бюлетені за виборців і переслідували виборців на виборчих дільницях

(*The Associated Press.* – *New York,* 2021. – 22.02. – <https://apnews.com/article/yoweri-museveni-elections-bobi-wine-africa-uganda-88085eefd624de960d32fc7f36f2472d>).

Узбекистан

Президент Узбекистану затвердив зміну дати виборів

Президент Узбекистану **Шавкат Мірзієєв** ухвалив поправки до закону країни про перенесення дати президентських, парламентських та місцевих виборів з грудня на жовтень 2021 р. Відповідно до нового закону, вибори відбудуться в першу неділю в останні 10 днів жовтня, а це означає, що наступні президентські вибори в країні Центральної Азії відбудуться 24 жовтня 2021 р. Узбецькі сенатори, які затвердили закон минулого тижня, заявили, що проведення виборів у грудні призвело б до затримок у післявиборчій політичній діяльності, включаючи прийняття державної програми та інших реформ

(*Xinhua.* – *Beijing,* 2021. – 09.02. – http://www.xinhuanet.com/english/2021-02/09/c_139732975.htm).

Філіппіни

Філіппінський суд відхилив протест сина покійного диктатора

Верховний суд Філіппін відхилив заяву сина покійного диктатора **Фердинанда Маркоса**, перешкоджаючи його спробі скасувати свою поразку на виборах президента 2016 р., що могло б бути приголомшливим політичним поверненням. Ф. Маркос-молодший програв лідерці опозиції Л. Робредо. Опозиціонерка висловила подяку своїм прихильникам, адвокатам та суддям «за їхню справедливість та рішучість». «Навіть якщо вони намагалися заплямувати легітимність мого мандату, довіра залишалася», – сказала Л. Робредо на пресконференції. Л. Робредо зазнає нападів від чинного президента Філіппін **Родріго Дутерте** через критику його кривавих заходів проти незаконних наркотиків та за його сексистські висловлювання

(*The Associated Press.* – *New York,* 2021. – 16.02. – <https://apnews.com/article/courts-leni-robredo-philippines-elections-ferdinand-marcos-2438f46b3b6f1fba3b635dc7f4ef70ee>).

Франція

Нечесна перевага Е. Макрона в перевиборах: думка його опонентів

Французи розлючені темпами вакцинації проти COVID-19 та нестачею вакцин, ще додає гніву брехня та приховування щодо відсутності масок та браку тестів на початку

пандемії. Багато хто вважає молодого центристського президента зарозумілим, технократичним і зневажливим щодо бідних. Однак, незважаючи на вуличні акції протесту, акти громадянської непокори та нескінченне бурчання, **Емманюель Макрон** має добрий шанс перемогти в травні 2022 р. Не тому, що люди його люблять, а тому, що його опоненти безнадійно розділені. Опитування громадської думки показують, що найімовірнішим суперником Е. Макрона в черговий раз стане М. Ле Пен, ультраправа антиіміграційна популістка, яку він переміг у 2017 р. Найпопулярнішим серед консервативних консерваторів є К. Бертран, колишній міністр охорони здоров'я, праці та соціальних справ, який має близько 16 % підтримки виборців на майбутніх президентських виборах

(POLITICO. – Brussels, 2021. – 09.02. –
<https://www.politico.eu/article/emmanuel-macron-france-president-election-2022-unfair-reelection-advantage-opponents/>).

Хто є хто: Опоненти Е. Макрона у 2022 р.

До виборів президента Франції залишилося більше року, але сутички вже розпочалися. Президент країни **Емманюель Макрон** усе ще може бути фаворитом, але у нього не бракує опонентів, які сподіваються скористатися будь-якими помилками глави держави: бурхливою пандемією коронавірусу, поверненням політичних дебатів навколо імміграції та ісламістського радикалізму. Остання виборча кампанія показала, що виборчий ландшафт може бути змінений, тому гонка є непередбачуваною

(POLITICO. – Brussels, 2021. – 12.02. –
<https://www.politico.eu/article/emmanuel-macron-top-challengers-opposition-france-presidential-election-2022/>).

Перешкоди для Е. Макрона на шляху до переобрання

Емманюель Макрон може бути фаворитом на президентських виборах наступного року, але це не означає, що його шлях до переобрання буде безперешкодним. Опозиція досі не оговталася від того, як Е. Макрон зруйнував політичний істеблішмент у 2017 р. І хоча його наймогутніший опонент – ультраправа лідерка М. Ле Пен – успішно працює, французькі виборці виявили бажання проголосувати проти неї. І все-таки французи чітко дали зрозуміти на останніх двох виборах, що чинна посада не обов'язково йде на користь кандидату. А з урахуванням кризи коронавірусу, яка вирує, і недавнього пожвавлення ісламістського тероризму, Е. Макрону доведеться докласти багато зусиль, щоб зберегти своє місце в Єлисейському палаці

(POLITICO. – Brussels, 2021. – 15.02. –
<https://www.politico.eu/article/emmanuel-macron-france-presidential-election-2022-illustrated-obstacle-course-reelection/>).

РЕЛІГІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Шрі-Ланка

Архієпископ Шрі-Ланки просить доступ до звіту про вибухи на Великдень

Римо-католицький архієпископ М. Ранджит попросив президента **Готабая Раджапаксу** надати йому доступ до звіту президентської комісії про теракти у Великодню неділю 2019 р., в результаті яких загинуло понад 260 людей, включаючи відвідувачів церкви.

Звіт комісії, до складу якої входять судді, не оприлюднювався, проте Г. Раджапакса у своєму виступі з нагоди Дня Незалежності нещодавно заявив, що його направили до відповідних чиновників

(*The Associated Press.* – *New York,* 2021. – 08.02. – <https://apnews.com/article/sri-lanka-islamic-state-group-bombings-colombo-37f3e5625ea168541a03806e844d403a>).

СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

США

Д. Байден скасував указ Д. Трампа про призупинку імміграції до США

Президент США Джо Байден анулював указ свого попередника Дональда Трампа про заборону на в'їзд деяких категорій іммігрантів. Цей указ Д. Трампа, зокрема, завадив особам, що отримали «зелену карту», потрапити до США під час пандемії коронавірусу. «Призупинення в'їзду іммігрантів не просуває інтереси США. Навпаки, це завдає шкоди», – наголошується в документі. Зокрема, ця заборона унеможливила об'єднання людей зі своїми родичами, які є громадянами США або живуть у цій країні на законних підставах. Також Д. Байден наголосив, що указ Д. Трампа шкодить галузям промисловості США, які наймають на роботу людей з усього світу. На його думку, рішення Д. Трампа призвело до затримок і в деяких випадках не дало претендентам у 2020 фінансовому році «здійснити свої мрії» та отримати імміграційні візи

(*Deutsche Welle.* – *Bonn,* 2021. – 25.02. – <https://p.dw.com/p/3ppud>).

Філіппіни

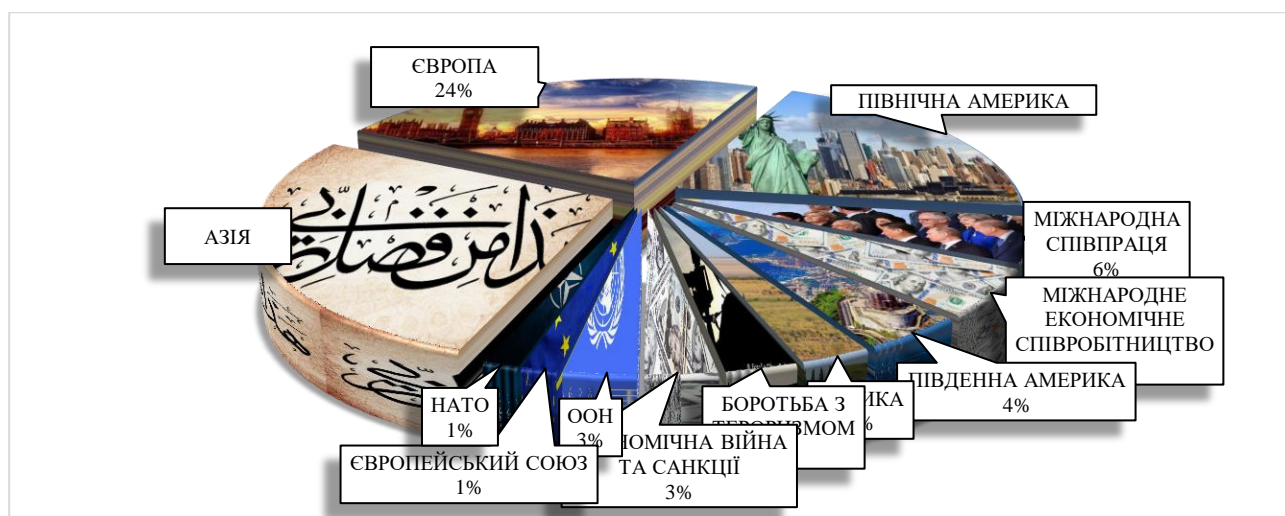
Президент Філіппін підписав закон про пришвидшення випуску вакцин проти COVID-19

Президент Філіппін Родріго Дутерте підписав закон, який пришвидшує закупівлю та введення вакцин проти COVID-19. Згідно із законом про програму вакцинації 2021 р., буде створено національний фонд для компенсації будь-якій щепленій особі в разі смерті, постійної втрати працездатності або тривале перебування в лікарні через захворювання на COVID-19. «Ми впевнені, що підписання цього знакового законодавчого акта прискорить закупівлю та введення вакцин для захисту від COVID-19», – заявив пресекретар президента Г. Роке

(*Xinhua.* – *Beijing,* 2021. – 26.02. – http://www.xinhuanet.com/english/2021-02/26/c_139770021.htm).

МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ

Серед матеріалів щодо діяльності президентів на міжнародній політичній арені за період, що досліджується в цьому огляді, превалювали матеріали, які висвітлювали політику президентів світу на азійському континенті (27 %). Діяльність президентів країн Європи аналізувалася у 25 % публікацій разом з проблемами Європейського Союзу, які склали 1 % від усіх публікацій. Значну увагу оглядачі приділяли країнам Північної Америки (20 %).

Діаграма 9. Питання зовнішньої політики у висвітленні президентів світу в іноземних ЗМІ (доля публікацій за період 1-28 лютого 2021 року)

Аналізуючи міжнародну діяльність президентів країн Азії, світові ЗМІ здебільшого зосереджувалися на ірансько-американських відносинах, зокрема в контексті заяви президента Ірану Хассана Рухані щодо повернення до ядерної угоди 2015 р. та зняття США економічних санкцій з країни. Широко обговорюваним стало рішення президента США Джо Байдена про намір до кінця каденції домогтися завершення війни в Афганістані. Значна кількість інформаційних повідомлень стосувалася китайсько-американських відносин, зумовлених заявою президента США Джо Байдена про те, що Китай є головним конкурентом Сполучених Штатів.

Політика країн Європи привернула увагу журналістів, зокрема стосовно звернення Президента України Володимира Зеленського до глави Білого дому Джо Байдена з проханням допомогти в боротьбі з агресією Російської Федерації, назвавши членство в НАТО одним із найважливіших питань безпеки. Проблеми європейського

континенту міжнародні оглядачі аналізували також в контексті ініціативи президента Франції Емманюеля Макрона направити від 3 % до 5 % європейських та американських доз вакцин у країни, що розвиваються, щоб не дати Росії та Китаю розширити свій вплив на ці регіони. Шквал коментарів різної тональності викликала позиція президента Німеччини Франка-Вальтера Штайнмаєра щодо будівництва газогону «Північний потік-2», яка базується на твердженні, що енергетичні відносини залишаються чи не останнім містком між Росією та Європою.

Проблеми країн Північної Америки потрапили в поле зору зарубіжних журналістів у зв'язку з рішенням президента США Джо Байдена зупинити будівництво стіни свого попередника на кордоні з Мексикою та створити візову систему для мексиканських та центральноамериканських мігрантів, яке підтримав президент Мексики Андрес Мануель Лопес Обрадор. Двосторонні переговори між президентом США Джо Байденом та прем'єр-міністром Канади Д. Трюдо, в ході яких суперечності, що існують у відносинах сторін, залишилися без уваги, стали об'єктом пильної уваги міжнародних оглядачів, які назвали цю зустріч реалізацією гасла президента США «Америка повертається».

Діаграма 10. Міжнародна політика в публікаціях про президентів в ресурсах країн (доля публікацій за період 1-28 лютого 2021 року)

Як показало проведене дослідження, міжнародна діяльність президентів країн світу стала об'єктом детального аналізу зарубіжними ЗМІ таких країн, як США (Associated Press, Bloomberg – 20 %), Польща і Бельгія (Rzeczpospolita і Politico – по 15

%), Німеччина (Deutsche Welle – 14 %), Китай (Xinhua – 13 %), Франція (Euronews – 12 %), Великобританія (Reuters і BBC – 7 %), Іспанія (El Mundo – 4 %).

ІНФОРМАЦІЙНО-РЕФЕРАТИВНІ МАТЕРІАЛИ

АЗІЯ

Афганістан

Президент Афганістану А. Гані: «Це не В'єтнам»

Президент Афганістану **Ашраф Гані** заявив, що не боїться військового захоплення країни талібами. Він сказав це після заяви НАТО про те, що затримується рішення про виведення військ з Афганістану до 1 травня, викладене в мирній угоді між США і Талібаном минулого року з ініціативи колишнього президента США **Дональда Трампа**

(BBC. – London, 2021. – 22.02. – <https://www.bbc.com/news/av/world-asia-56145953>).

Іран

Іран відхилив будь-які зміни в угоді про ядерну зброю 2015 р.

Президент Ірану **Хассан Рухані** відхилив будь-які зміни у змісті іранської ядерної угоди 2015 р., а також додавання будь-якого нового учасника до угоди. «Жоден пункт Спільного всеохоплюючого плану дій (JCPOA) не буде змінений. Будьте в курсі цього. Крім того, ніхто не буде доданий до JCPOA», – сказав Х. Рухані, виступаючи перед міжнародною спільнотою. «Що стосується учасників JCPOA, то це або оригінальний P5 + 1, або все ще нинішній P4 + 1 після виходу Вашингтона», – зазначив президент Ірану

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 03.02. – http://www.xinhuanet.com/english/2021-02/03/c_139718937.htm).

Іран відзначає річницю революції 1979 р.

Президент Ірану **Хассан Рухані** закликав Захід відновити ядерну угоду 2015 р. у річницю Ісламської революції 1979 р. Х. Рухані сказав, що «ера санкцій» закінчилася, і домовленість є єдиним шляхом вперед. «Іншого шляху для світу та регіону немає», – додав Х. Рухані. «Єдиний шлях – це, безумовно, шлях дипломатії. Єдиний шлях – це угода світу з Іраном. Дасть Бог, ми будемо успішні на цьому шляху», – наголосив президент. Х. Рухані також зазначив, що «Бог накаже» експрезидента **Дональда Трампа**, який «витягнув США з ядерного пакту» і ввів санкції проти Ірану

(The Associated Press. – New York, 2021. – 10.02. – <https://apnews.com/article/iran-iran-nuclear-health-coronavirus-pandemic-tehran-a1202a316c93f64c4bd1261a6edc6372>).

А. Меркель вважає, що Х. Рухані повинен повернутися до ядерної угоди

«Іран повинен надіслати позитивні сигнали для збільшення шансів на повернення до ядерної угоди 2015 р. та зменшення протистояння із західними державами», – повідомила канцлер Німеччини А. Меркель президенту **Хассану Рухані** під час телефонної розмови. Прессекретар А. Меркель Ш. Зайберт заявив, що канцлер стурбована тим, що Іран

продовжує порушувати свої зобов'язання щодо угоди, яку президент США **Джо Байден** хоче відновити

(*Reuters.* – London, 2021. – 17.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2AH2EM>).

Президент Ірану закликав США «негайно» припинити економічний тиск для сприяння переговорам

Президент Ірану **Хассан Рухані** закликав США негайно припинити економічний тиск на Іран. «Нова адміністрація США повинна негайно зупинити операцію з економічного тероризму. Як тільки вона це зробить, буде шлях уперед. Тоді ми зможемо вести переговори», – сказав Х. Рухані. «Іран усе ще хоче, щоб ядерна угода 2015 р., відома як Спільний комплексний план дій (JCPOA), залишалася дійсною, але її виживання залежить від відмови США від економічного тиску», – сказав президент. «Ми будемо говорити в рамках JCPOA, а не про JCPOA», – наголосив Х. Рухані

(*Xinhua.* – Beijing, 2021. – 25.02. – http://www.xinhuanet.com/english/2021-02/25/c_139764788.htm).

США

Д. Байден погрожує М'янмі санкціями: «Ми будемо захищати демократію»

Президент США **Джо Байден** погрожував відновити санкції проти М'янми, де армія захопила владу. «Військовий контроль над владою в М'янмі, затримання президента М'янми та інших представників цивільних органів влади, введення надзвичайного стану є прямим нападом на процес демократизації та верховенства права в країні», – заявив президент США. Д. Байден зазначив, що в умовах демократії ніколи не слід намагатися силою провести неправдиві вибори. За словами президента, слід поважати прогрес, досягнутий жителями М'янми, які протягом останнього десятиліття «домагалися мирної передачі влади». За словами Д. Байдена, міжнародна спільнота повинна одноголосно тиснути на військових М'янми, щоб вони негайно відмовилися від захопленої влади та звільнили затриманих лідерів країни

(*Rzeczpospolita.* – Warsaw, 2021. – 01.02. – <https://www.rp.pl/Polityka/210209922-Biden-grozi-Birmie-sankcjami-Bedziemy-bronic-demokracji.html>).

Переворот у М'янмі: США погрожують санкціями у зв'язку із затриманням С. Чжі

Президент США **Джо Байден** загрожує ввести нові санкції щодо М'янми після перевороту, в результаті якого військові заарештували цивільних лідерів країни. М'янма, також відома як Бірма, десятиліттями була проєктом США з просування демократії, хоча останнім часом висловлювалися серйозні побоювання з приводу її «відкату» до авторитаризму. «Захоплення влади в Бірмі військовими, затримання С. Чжі та інших цивільних посадових осіб, а також оголошення надзвичайного стану в країні вказує на відхід країни від демократії і верховенства закону», – заявив Д. Байден. Він зазначив, що США зняли санкції з М'янми після її переходу до демократії, але без коливань відновлять їх. «Скасування цього прогресу потребує негайного перегляду наших законів і влади щодо санкцій з подальшим прийняттям відповідних заходів. Сполучені Штати будуть стояти за демократію, де б вона не піддавалася нападкам», – зауважив Д. Байден

(Euronews. – Lyon, 2021. – 02.02. –
<https://www.euronews.com/2021/02/02/myanmar-coup-us-threatens-sanctions-over-aung-san-su-u-kyi-detention>).

Д. Байден припинив підтримку наступальних операцій у Ємені в рамках перезавантаження дипломатії

«Америка повернулася. Дипломатія знову стала центром нашої зовнішньої політики», – сказав **Джо Байден**, оголосивши про зміни в поточній політиці США. Д. Байден заявив, що його уряд припинить підтримку військових наступальних операцій у Ємені, забезпечить підтримку ініціативи ООН щодо припинення вогню і відновлення мирних переговорів. З приводу ситуації в М'янмі, Д. Байден закликав військових відмовитися від влади, звільнити посадовців і зняти обмеження на телекомунікації. «Не може бути ніяких сумнівів у тому, що в умовах демократії сила ніколи не повинна прагнути придушити волю народу або намагатися стерти результати виборів, які заслуговують на довіру», – зазначив Д. Байден

(Euronews. – Lyon, 2021. – 04.02. –
<https://www.euronews.com/2021/02/04/president-biden-ends-support-for-yemen-offensive-in-diplomacy-reset>).

Президент США Д. Байден припинив підтримку наступальних операцій в Ємені в рамках перезавантаження дипломатії

«Америка повернулася. Дипломатія знову стала центром нашої зовнішньої політики», – сказав **Джо Байден**, наголошуючи про низку зовнішньополітичних питань і оголосивши про зміни в поточній політиці США. Президент заявив, що його уряд припинить підтримку військових наступальних операцій у Ємені, забезпечить підтримку ініціативи ООН щодо припинення вогню і відновлення мирних переговорів. З приводу ситуації в М'янмі, Д. Байден закликав військових відмовитися від влади, звільнити посадовців і зняти обмеження на телекомунікації. «Не може бути ніяких сумнівів у тому, що в умовах демократії сила ніколи не повинна прагнути придушити волю народу або намагатися стерти результати, які заслуговують на довіру до виборів», – сказав він. Д. Байден заявив, що буде більш ефективним у відносинах з Росією, буде протистояти «економічним зловживанням» Китаю, але також планує працювати з Пекіном, якщо це буде в інтересах США

(Euronews. – Lyon, 2021. – 04.02. –
<https://www.euronews.com/2021/02/04/president-biden-ends-support-for-yemen-offensive-in-diplomacy-reset>).

Д. Байден хоче пом'якшити економічний тиск на Іран без скасування ключових санкцій

Президент США **Джо Байден** розглядає можливість пом'якшення економічного тиску на Іран. За інформацією джерел агентства Bloomberg, американська адміністрація обговорює можливість надання Тегерану позик Міжнародного валютного фонду, а також ослаблення санкцій, що перешкоджають отриманню Іраном гуманітарної допомоги в умовах пандемії коронавірусу. При цьому наголошується, що найбільш чутливі для іранської економіки обмежувальні заходи будуть збережені. На думку джерел, ці заходи є кроком на шляху до повернення США до іранської «ядерної угоди». Спільний всеосяжний план дій щодо іранської ядерної програми було підписано Тегераном і постійними членами Ради Безпеки

ООН, а також Німеччиною у 2015 р. Відповідна угода обмежувала владу Ірану в праві на ядерні розробки в обмін на зняття санкцій ООН. У 2018 р. президент США **Дональд Трамп** в односторонньому порядку прийняв рішення вийти з договору і відновити економічні обмеження щодо Ірану. Наразі Д. Байден пообіцяв повернути США в СВПД

(*Bloomberg.* – *New York,* 2021. – 06.02. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-02-06/biden-weighs-easing-iran-s-pain-without-lifting-key-sanctions?srnd=politics-yp>).

Д. Байден: Китай повинен очікувати від США «екстремальної конкуренції»

Президент США **Джо Байден** вважає, що Китай перебуватиме в умовах «надзвичайної конкуренції» з боку США, але нові відносини, які він хоче створити, «не повинні бути конфліктними». Д. Байден визнав, що він ще не розмовляв із главою Китаю Ц. Сі після своєї інавгурації, але зазначив, що обидва лідери зустрічалися багато разів, коли служили своїм країнам на посаді віце-президентів. «Я досить добре його знаю. Нам доведеться багато про що поговорити», – сказав Д. Байден. Здається, він зосереджує свою початкову телефонну дипломатію на союзниках США. До цього часу він спілкувався з керівниками Канади, Мексики, Великобританії, Франції, Німеччини, Японії, Південної Кореї, Австралії та Генеральним секретарем НАТО. Він також готується до розмови з президентом Росії **Володимиром Путіним**

(*The Associated Press.* – *New York,* 2021. – 07.02. – <https://apnews.com/article/joe-biden-xi-jinping-china-8f5158c12eed14e002bb1c094f3a048a>).

Д. Байден закликав переглянути стратегію щодо Китаю під час першого візиту до Пентагона

Президент США **Джо Байден** оголосив про плани перегляду Пентагоном стратегії національної безпеки щодо Китаю. Він закликав створити нову робочу групу для перегляду стратегії, оскільки нова адміністрація демонструє дедалі більше визнання того, що США стикаються із зростаючими викликами модернізованої та більш наполегливої армії Китаю. Представники Міністерства оборони описали стратегію як «спринтерські» зусилля, які зважуватимуть розвідку США, рівень військ у регіоні, оборонні союзи з Китаєм тощо. Д. Байден сказав, що цільова група даватиме рекомендації міністру оборони Л. Остіну, «щоб ми могли прокласти потужний шлях уперед щодо питань, пов'язаних з Китаєм»

(*The Associated Press.* – *New York,* 2021. – 10.02. – <https://apnews.com/article/joe-biden-biden-cabinet-lloyd-austin-coronavirus-pandemic-43210adc097451c97a400cfe6d35be15>).

Ц. Сі відраджує Д. Байдена від конфронтації з Китаєм

«Протистояння між Китаєм і США було б катастрофою. Обидві країни повинні відновити механізми контактів, щоб уникнути помилкових суджень», – заявив лідер Китаю Ц. Сі під час першої телефонної розмови з президентом США **Джо Байденом**. Відносини між Китаєм та США стали дуже напруженими з часів адміністрації **Дональда Трампа**, який розпочав торгову війну з Китаєм. До спірних тем у відносинах між Пекіном та Вашингтоном також належить ситуація в Сінцзяні, де США звинувачують Китай у порушенні прав людини шляхом переслідування уйгурів та інших мусульман; ситуація в Гонконзі, де Пекін обмежує демократичні свободи; посилення тиску Китаю на

Тайвань, союзником якого є США, і претензії Пекіна в Південно-Китайському морі. Під час розмови Ц. Сі заявив, що співпраця – єдиний вибір для США та Китаю. Ц. Сі додав, що «обидві країни повинні правильно та конструктивно керувати суперечками»

(*Rzeczpospolita.* – *Warsaw,* *2021.* – *11.02.* –
<https://www.rp.pl/Dyplomacja/210219933-Xi-Jinping-ostrzega-Bidena-przed-konfrontacja-USA-z-Chinami.html>).

Президент США Д. Байден не зателефонував прем'єр-міністру Б. Нетаньяху

Білий дім заперечив, що президент США **Джо Байден** навмисно пропустив ізраїльського прем'єр-міністра Б. Нетаньяху, не включивши його до першого раунду телефонних розмов з іноземними лідерами. Відсутність безпосереднього контакту між новим американським президентом та прем'єр-міністром Ізраїлю спричинила спекуляції серед експертів з Близького Сходу, що нова адміністрація може сигналізувати про своє невдоволення тісними зв'язками Б. Нетаньяху з попередником Д. Байдена, колишнім президентом **Дональдом Трампом**. «Він з нетерпінням чекає розмов з прем'єр-міністром Нетаньяху», – сказала представник Білого дому Д. Псакі на запитання, коли Д. Байден зателефонує до Ізраїлю. «Я можу запевнити вас, що це буде невдовзі, але я не знаю конкретної дати», – додала вона. На запитання, чи затягування переговорів Д. Байденом мало на меті ігнорувати ізраїльського лідера, Д. Псакі відповіла: «Це не свідомо неповага. Прем'єр-міністр Нетаньяху – це той, кого президент знає вже давно»

(*Rzeczpospolita.* – *Warsaw,* *2021.* – *13.02.* –
<https://www.rp.pl/Prezydent--USA/210219772-Prezydent-USA-Joe-Biden-nie-zadzwonil-do-premiera-Netanjahu-Bialy-Dom-komentuje.html>).

Д. Байден відкинув політику Д. Трампа щодо Ірану та готовий до переговорів про ядерну угоду

Адміністрація президента США **Джо Байдена** повідомила, що готова приєднатися до переговорів з Іраном та світовими державами для обговорення повернення до ядерної угоди 2015 р., різко відкинувши «кампанію максимального тиску» експрезидента **Дональда Трампа**, який намагався ізолювати Ісламську Республіку. Адміністрація США також зробила декілька кроків в ООН, спрямовані на відновлення політики до тієї, якою вона була до того, як Д. Трамп вийшов з угоди в 2018 р. Означені дії були негайно розкритиковані іранськими «яструбами» і викликали занепокоєння з боку Ізраїлю, який заявив, що прагне запобігти придбанню Іраном ядерної зброї

(*The Associated Press.* – *New York,* *2021.* – *19.02.* –
<https://apnews.com/article/donald-trump-iran-iran-nuclear-middle-east-united-nations-d261fbe927984d9328db0e0f74b62410>).

Китай закликав Д. Байдена скасувати тарифи та відновити «доброзичливість»

Міністр закордонних справ Китаю Ван І заявив на форумі в Пекіні, що Китаю і США треба знову відкрити діалогові платформи і відмовитися від деяких напрямів політики попередньої адміністрації. Президент США **Джо Байден** і лідер Китаю Ц. Сі хочуть стабілізувати відносини, що похитнулися під час президентства **Дональда Трампа**. Д. Байден висловив стурбованість з приводу того, що він назвав «примусовою і несправедливою економічною практикою Китаю», а також

порушенням прав людини в регіоні Сінцзян. У свою чергу китайський лідер застеріг Д. Байдена від втручання в те, що він вважає своїми внутрішніми справами і закликав США допомогти відновити механізми комунікації, щоб уникнути непорозумінь і прорахунків

(*Bloomberg.* – *New York,* 2021. – 22.02. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-02-22/china-urges-u-s-to-reopen-dialogue-to-avoid-misunderstanding?srnd=premium-europe>).

У вирішальний момент війни в Афганістані Д. Байден зважує дилему

Рішення президента США **Джо Байдена** щодо Афганістану зводиться до того, щоб вивести всі війська до травня, як обіцяв його попередник, і ризикувати відродженням екстремістських небезпек, або залишити війська і, можливо, продовжити війну в надії змусити талібів укласти мир зі слабким і розбитим урядом. Другий варіант найбільш імовірний, але чиновники кажуть, що рішення ще не прийняте. Американське суспільство втомилося від війни, якій уже майже 20 років, але виведення військ може сприйматися як надання Талібану занадто значних важелів впливу. З моменту вступу на посаду Д. Байден не коментував докладно події в Афганістані, але з цією війною він має довгу історію. У 2009 р. на посаді віце-президента він програв внутрішні дебати в адміністрації у вирішальний момент війни; він виступав за скорочення військових зобов'язань США, щоб зосередитися в основному на протидії екстремістським угрупованням, але президент **Барак Обама** замість цього вирішив значно збільшити чисельність військ до 100 тис. чоловік

(*The Associated Press.* – *New York,* 2021. – 26.02. – <https://apnews.com/article/joe-biden-afghanistan-2020-tokyo-olympics-taliban-olympic-games-d8ff35a56b50963635c772aae443ac5a>).

Тайвань

Президент Тайваню привітала Китай з Новим роком

Президент Тайваню **Цай Інвень** привітала Китай з нагоди китайського Нового року, наголосивши, що вона не піддасться тиску з боку Пекіна і повторила заклик до відновлення діалогу, який раніше відкинув Китай, бо вважає Тайвань своєю провінцією. Це реакція на те, що Пекін вважає «змовою» між Тайванем і США. США формально не підтримують дипломатичних відносин з Тайванем, але насправді є найважливішим союзником влади країни та основним постачальником сучасної зброї для тайванської армії. Після зустрічі з високопосадовцями, відповідальними за безпеку країни, І. Цай підкреслила, що Тайвань перебуває в тісному «контакті з відповідними країнами» щодо ситуації в Тайванській протоці. Президент Тайваню наголосила, що Тайвань бажає «змістовного діалогу» з Китаєм, заснованого на принципі рівності та взаємної поваги, якби «Пекін хотів послабити напруженість»

(*Rzeczpospolita.* – *Warsaw,* 2021. – 10.02. – <https://www.rp.pl/Chiny/210219998-Tajwan-zyczy-Chinom-szczesliwego-nowego-roku.html>).

Туреччина

Президент Туреччини звинуватив США в «підтримці» РПК

Президент Туреччини **Реджеп Тайїп Ердоган** розкритикував США за «підтримку» забороненої Робітничої партії Курдистану (РПК) після того, як, імовірно, ця група вбила 13 турків на півночі Іраку. Президент також засудив заяву США щодо відмови негайно підтримати претензії Туреччини щодо членів РПК, які

страли 13 турків в Іраку. «Якщо повідомлення про загибель турецьких цивільних від рук терористичної організації РПК будуть підтвержені, ми найрішучіше засуджуємо ці дії», – значиться в заяві Державного департаменту США щодо вбивств

(*Xinhua.* – *Beijing,* 2021. – 16.02. – http://www.xinhuanet.com/english/2021-02/16/c_139745021.htm).

Франція

С. Харірі та Е. Макрон обговорили ліванську кризу

Призначений прем'єр-міністром Лівану С. Харірі зустрівся з президентом Франції Еммануелем Макроном, щоб обговорити кризу в Лівані та труднощі з формуванням нового уряду. Е. Макрон очолює міжнародні зусилля щодо порятунку колишнього французького протекторату від найглибшої кризи з часу громадянської війни 1975–1990 рр. Президент Франції намагається використати історичний вплив Парижа в Лівані, щоб переконати політиків, що сваряться, прийняти дорожню карту та сформувати новий уряд для викорінення корупції, як необхідної умови для міжнародних донорів, включаючи МВФ, отримати мільярд доларів допомоги

(*Reuters.* – *London,* 2021. – 11.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2AA2XP>).

АФРИКА

Єгипет

Президент Єгипту наголосив на необхідності обов'язкової угоди щодо Греблі Великого Ефіопського Ренесансу

Президент Єгипту Абдель Фатах Ас-Сісі підкреслив необхідність досягнення обов'язкової згоди між усіма сторонами щодо суперечливої Греблі Великого Ефіопського Ренесансу. «Річка Ніл – це джерело співпраці та розвитку», – сказав А. Ф. Ас-Сісі під час спільної пресконференції з президентом Конго Феліксом Чісекеді, який відвідував країну. Зі свого боку Ф. Чісекеді заявив, що буде наполегливо працювати під час перебування на посаді голови Африканського союзу для вирішення проблеми греблі шляхом діалогу між Єгиптом, Суданом та Ефіопією, щоб уникнути ескалації та посилити мирне співіснування

(*Xinhua.* – *Beijing,* 2021. – 03.02. – http://www.xinhuanet.com/english/2021-02/03/c_139716579.htm).

Франція

Вакцини від коронавірусу: Е. Макрон пропонує відправляти 3–5 % поставок в Африку

Президент Франції Еммануель Макрон запропонував багатим країнам переправляти від 3 до 5 % своїх вакцин проти COVID-19 в Африку, де їх «очевидно не вистачає». «Це в інтересах французів і європейців», – підкреслив президент. Е. Макрон додав, що вкрай важливо «натиснути» на фармацевтичні компанії, щоб збільшити виробництво вакцин і передати технологію за кордон. «Мета полягає в тому, щоб залучити максимальну кількість європейських і неєвропейських партнерів», – додав він. На думку президента, якщо цього не відбудеться, «Франція все одно візьме на себе зобов'язання і відправить 5 % доз вакцини у вигляді пожертвувань або по дуже низькій ціні»

(*Euronews.* – *Lyon,* 2021. – 18.02. – <https://www.euronews.com/2021/02/18/coronavirus-vaccines-macron-proposes-sending-3-5-of-su>

[pplies-to-africa](#)).

БОРОТЬБА З ТЕРОРИЗМОМ

США

Д. Байден повернувся до плану Б. Обами. Хочє закрити Гуантанамо

Білий дім заявив, що президент США **Джо Байден** відновить проєкт, започаткований **Баракком Обамою**, і планує закрити в'язницю на американській базі Гуантанамо. Про те, що Гуантанамо буде закрито, Д. Байден оголосив ще під час виборчої кампанії. Б. Обамі не вдалося здійснити цей намір – він зустрів величезний політичний спротив у цьому питанні. Наразі в Гуантанамо перебуває лише 40 в'язнів, а сама в'язниця привертає набагато менше уваги громадськості, проте наміри Д. Байдена були розкритиковані відразу після їх оголошення. В'язниця Гуантанамо функціонує з січня 2002 р. і призначена для підозрюваних у зв'язках з «Аль-Каїдою» і «Талібаном». Багато держав та організацій критикували її як символ жорстокого поводження з ув'язненими, які утримуються без звинувачень або офіційних судових процесів

(*Rzeczpospolita.* – *Warsaw,* *2021.* – *12.02.* – <https://www.rp.pl/Prezydent--USA/210219775-Biden-wraca-do-planu-Obamy-Chce-zamknac-Guantanamo.html>).

Франція

Франція виключила виведення військ з Сахеля

Президент Франції **Емманюель Макрон** попередив, що виведення французьких військ, розгорнутих в Сахелі на півночі Африки, буде помилкою, аргументуючи це тим, що промах у боротьбі з терористичними угрупованнями в регіоні може мати наслідки для всього континенту і Європи. Франція збільшила свої війська в Сахелі, в результаті чого загальна кількість французьких солдатів, дислокованих там у рамках операції «Бархан», досягла 5100 осіб. Військова операція була розпочата у 2014 р., але останні роки на неї чинився тиск через невдоволення місцевих жителів французькою присутністю і зростаючою кількістю загиблих французьких солдатів. Е. Макрон сказав, що збільшення кількості французьких солдатів призвело до значних перемог, і завдання в майбутньому полягає в тому, щоб розвинути ці перемоги і йти далі, щоб «спробувати відрізати голову» групам, пов'язаним з «Аль-Каїдою»

(*Euronews.* – *Lyon,* *2021.* – *16.02.* – <https://www.euronews.com/2021/02/16/france-rules-out-troop-withdrawal-from-sahel-to-cut-off-the-head-of-terror-groups>).

ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА ТА САНКЦІЇ

США

«Північний потік-2»: сенатори закликають президента Д. Байдена ввести санкції

Ключові американські сенатори закликали адміністрацію президента США **Джо Байдена** ввести санкції, спрямовані на блокування завершення газопроводу «Північний потік-2» з Росії до Німеччини. Політики стурбовані повідомленнями про переговори, які можуть призвести до уникнення обмежень. «Відносини США з Німеччиною є наріжним каменем трансатлантичного союзу, – написали сенатори. – Але схвалення завершити «Північний потік-2» не є конструктивним шляхом для цього партнерства»

*(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 13.02. –
<https://www.rp.pl/Polityka/210219771-Nord-Stream-2-Senatorowie-wzywaja-prezydenta-Bidena-do-wdrozenia-sankcji.html>).*

ЄВРОПА

Німеччина

Прокол Ф.-В. Штайнмаєра щодо захисту «Північного потоку-2»

Той аргумент, який ексглава МЗС і нинішній президент Німеччини **Франк-Вальтер Штайнмаєр** навів на користь будівництва «Північного потоку-2», оглядач видання вважає «незбагненою помилкою». Ф.-В. Штайнмаєру, коли він ще був міністром закордонних справ, часто доводилося стикатися з тим, якого болю на сході Європи досі завдають погано заліковані рани ХХ ст. Тим більше стає незрозумілим промах, якого він припустився, пов'язавши аргументи на користь «Північного потоку-2» з пам'яттю про напад Німеччини на Радянський Союз і про більш ніж 20 млн жертв. Кремль проводить історичну політику, яка базується на радянських міфах. Він дотримується позиції, що всі жертви війни, яку вели нацисти, і всі героїчні подвиги в боротьбі проти гітлерівської Німеччини припадають на Росію. Водночас Москва «ганьбить українців», а коли виникає політична необхідність – й інших східних європейців, звинувачуючи їх у співпраці з нацистами. Однак насправді більшість злочинів німців у війні проти Радянського Союзу було скоєно на території України і Білорусі. «Якщо йти за логікою Штайнмаєра, то історичну відповідальність Німеччини щодо України також можна використовувати як аргумент навпаки – проти “Північного потоку-2”» – зазначено в публікації

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 11.02. – <https://p.dw.com/p/3pERh>).

Заступник міністра: Скандальні слова президента Німеччини щодо «Північного потоку-2»

Польська політична партія Solidarna Polska хоче прискорити роботу над проектом резолюції, що закликає Німеччину зупинити будівництво «Північного потоку-2». «Сейм Республіки Польща закликає уряд Федеративної Республіки Німеччина негайно зупинити будівництво газопроводу “Північний потік-2” як проекту, який загрожує енергетичній безпеці Європейського Союзу і, як наслідок, порушує договірний принцип енергетичної солідарності між державами-членами», – значиться в проекті резолюції, підготовленому Solidarna Polska. Заступник міністра навколишнього середовища Я. Оздоба оцінив, що останні слова німецького президента щодо газопроводу були скандальними. Німецький президент **Франк-Вальтер Штайнмаєр** захищав проект «Північного потоку-2», наголошуючи, що енергетичні відносини залишаються чи не останнім містком між Росією та Європою

*(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 12.02. –
<https://www.rp.pl/Polityka/210219818-Wiceminister-Skandaliczne-slowa-prezydenta-Niemiec-o-Nord-Stream-2.html>).*

Республіка Сербія

Франція стала новим кращим другом Сербії в ЄС

Президент Сербії **Александар Вучич** провів у Парижі переговори зі своїм французьким колегою **Емманюелем Макроном**. Сербія потребує підтримки на Заході,

особливо у зв'язку з кризою старих партнерських відносин сербського президента А. Вучича. Е. Макрон був першим президентом Франції, який відвідав Белград після 18 років. Сербські еліти інвестують у зміцнення зв'язків із Францією, щоб зробити країну своїм новим дипломатичним захисником. Вони сподіваються, що Франція зможе послабити будь-який потенційний тиск на Косово з боку Німеччини і США

(Euronews. – Lyon, 2021. – 12.02. –

<https://www.euronews.com/2021/02/12/france-has-become-serbia-s-new-best-friend-in-the-eu-view>).

Росія

Е. Макрон закликав негайно звільнити О. Навального

Президент Франції Емманюель Макрон закликав негайно звільнити кремлівського критика О. Навального та заявив, що повага до прав людини та демократичних свобод не підлягає обговоренню. «Засудження Олексія Навального є неприйнятним. Політична незгода ніколи не є злочином. Ми закликаємо до його негайного звільнення», – значиться у заяві Е. Макрона у Twitter. До того російський суд ув'язнив О. Навального згідно з постановою, яку опозиційний політик назвав «ненавистю та страхом президента Володимира Путіна» перед ним

(Reuters. – London, 2021. – 02.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2A22M0>).

США

Д. Байден заморозить виведення американських військ із Німеччини

Президент США Джо Байден заморозить виведення американських військ з американських баз у Берліні. Плани щодо виведення тисяч американських військ із Німеччини, ініційовані адміністрацією Дональда Трампа, призупинені, оскільки команда президента Д. Байдена переглядає це рішення. Радник Білого дому з питань національної безпеки Д. Салліван заявив, що новий міністр оборони Л. Остін перебуває в процесі проведення ретельної перевірки плану. Д. Трамп оголосив про виведення 9500 військовослужбовців з Німеччини – з 34 тис., дислокованих у країні – в червні 2021 р. у рамках тривалої суперечки з Берліном і канцлером Німеччини А. Меркель. Він стверджував, що Німеччина не виконує свої зобов'язання за видатками щодо НАТО

(Euronews. – Lyon, 2021. – 04.02. –

<https://www.euronews.com/2021/02/04/president-biden-freezes-withdrawal-of-american-troops-from-germany>).

Д. Байден пообіцяв бути жорсткішим з В. Путіним та Китаєм

Президент США Джо Байден заявив про плани зробити жорсткішою політику щодо Росії. «Я дав чітко зрозуміти президенту Володимиру Путіну – у відмінній від мого попередника манері, – що дні, коли Сполучені Штати відвертали обличчя від агресивних дій Росії, втручання в наші вибори, кібератак та отруєння власних громадян, минули», – пояснив Д. Байден. Також Д. Байден заморозив рішення Дональда Трампа щодо виведення американських військ з території Німеччини. Пізніше глава Пентагону Л. Остін заявив, що наказав провести перегляд політики розміщення американських військ по всьому світу. «Ми проконсультуємося з нашими союзниками і партнерами, коли будемо проводити цей перегляд, – заявив він. – Ніхто не може досягти успіху в цій справі самотужки»

(*Deutsche Welle.* – Bonn, 2021. – 05.02. – <https://p.dw.com/p/3ouVJ>).

Д. Байден заявив, що США «сповнені рішучості» повернути довіру Європи після правління Д. Трампа

У своєму першому великому виступі на світовій арені президент США **Джо Байден** закликав світових лідерів показати разом, що «демократія все ще може діяти». Д. Байден у своєму зверненні на Мюнхенській конференції з питань безпеки пообіцяв відновити відносини між США і Європою, що стали натягнутими при **Дональді Трампі**, який неодноразово брав під сумнів цінність демократичних союзів. «Я знаю, що останні кілька років стали напруженими і перевірили наші трансатлантичні відносини, але Сполучені Штати сповнені рішучості відновити співпрацю з Європою, щоб повернути нашу позицію довіри і лідерства», – сказав президент США. В зверненні Д. Байден також сказав, що президент Росії **Володимир Путін** хоче підірвати трансатлантичне партнерство між США і Європою та поставити під загрозу НАТО

(*Euronews.* – Lyon, 2021. – 19.02. – <https://www.euronews.com/2021/02/19/joe-biden-says-us-determined-to-earn-back-europe-s-trust-after-trump-era>).

Д. Байден мовчить про санкції, оскільки «Північний потік-2» рухається вперед

Виступаючи на Мюнхенській конференції з питань безпеки, **Джо Байден** не згадав про трубопровід «Північний потік-2», хоча попередив, що президент Росії **Володимир Путін** «прагне послабити Європейський Союз і НАТО». Наразі Д. Байден не виконує вимог членів Конгресу США про введення додаткових заходів проти газопроводу, що підтримується «Газпромом». Це не означає, що Д. Байден відступив від скептицизму Вашингтона щодо проєкту. «Північний потік-2» є поганою угодою, оскільки розділяє Європу, піддає Україну та Центральну Європу російським маніпуляціям і тому, що вона суперечить власним цілям Європи в галузі енергетики та безпеки», – заявила прессекретар Білого дому Д. Псакі

(*POLITICO.* – Brussels, 2021. – 19.02. – <https://www.politico.eu/article/biden-silent-on-sanctions-as-nord-stream-2-speeds-ahead/>).

Д. Байден: «США притягнуть Росію до відповідальності за Крим»

Президент США **Джо Байден** заявив, що США стануть на бік України і притягнуть Росію до відповідальності за агресію в Криму. «Сполучені Штати ніколи не визнають анексію Росією півострова. Ми будемо виступати разом з Україною проти агресивних дій Росії. Ми будемо продовжувати працювати над тим, щоб притягнути Росію до відповідальності за агресію в Україні», – зазначив президент Д. Байден у заяві, опублікованій Білим домом. Адміністрація Д. Байдена після переходу від адміністрації колишнього президента **Дональда Трампа** продовжує аналізувати зовнішню політику щодо Росії, Китаю та інших ключових регіонів. Д. Байден поспілкувався з президентом Росії **Володимиром Путіним**. Звіти про переговори двох лідерів показують, що Д. Байден натискав на В. Путіна з ряду питань, включаючи суверенітет України, ув'язнення О. Навального, імовірного втручання у вибори в США в 2020 р.

(*Rzeczpospolita.* – Warsaw, 2021. – 26.02. – <https://www.rp.pl/Prezydent--USA/210229523-Biden-USA-pociagna-Rosje-do-odpowiedzialnosci->

[za-Krym.html](#)).

Туреччина

Президент Туреччини вважає неприпустимою спробу державного перевороту у Вірменії

Президент Туреччини **Реджеп Тайїп Ердоган** назвав спробу військового перевороту у Вірменії неприйнятною, зазначивши, що Туреччина проти всіх видів переворотів. «Ми проти будь-яких переворотів. Ми не можемо прийняти перевороти», – сказав Р. Т. Ердоган. «Питання зміни адміністрації слід залишити на волю вірменського народу», – наголосив президент

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 26.02. – http://www.xinhuanet.com/english/europe/2021-02/26/c_139770167.htm).

Україна

В. Зеленський до Д. Байдена: «Пане президенте, чому ми досі не в НАТО?»

Президент України **Володимир Зеленський** звернувся до глави Білого дому **Джо Байдена** з проханням допомогти в боротьбі з агресією Російської Федерації, назвавши членство в НАТО одним із найважливіших питань безпеки. Під час розмови В. Зеленський зазначив, що на Сході України триває війна, а Крим анексовано Росією. «Тож я хотів би, щоб США і, зокрема, президент Джо Байден, який знайомий з Україною, допомогли нам вийти з цієї по-справжньому трагічної ситуації», – зазначив В. Зеленський. Водночас він наголосив на важливості членства України у НАТО. «Це одне з найважливіших питань безпеки – тієї самої безпеки, про яку говорить президент Джо Байден. У такому разі в мене є дуже просте питання: пане президенте, чому ми досі не в НАТО?», – зазначив Президент України. За його словами, «якби Україна була членом НАТО, то ескалації на Донбасі не відбулося»

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 01.02. – <https://p.dw.com/p/3oegf>).

В. Зеленський схвалив план допуску іноземців до військових маневрів в Україні

Президент України **Володимир Зеленський** підписав ухвалений раніше Верховною Радою закон, що передбачає допуск підрозділів збройних сил інших держав на територію України у 2021 р. для участі у багатонаціональних навчаннях. Згідно з даними пресслужби Президента, затверджений план передбачає проведення восьми багатонаціональних навчань на території України. Ідеться, зокрема, про українсько-американські навчання «Репід Трайдент-2021», українсько-британські навчання «Козак Мейс-2021», українсько-американські навчання «Сі Бриз-2021», українсько-румунські навчання «Ріверайн-2021», українсько-британські навчання «Воріер Вотчер-2021», українсько-польські навчання «Три Мечі-2021» та «Сільвер Сейбер-2021». До участі в цих маневрах планується залучити загалом близько 21 тис. українських військовослужбовців та близько 11 тис. іноземних учасників

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 08.02. – <https://p.dw.com/p/3p4C4>).

В. Зеленський та А. Дуда домовилися протидіяти «Північному потоку-2»

Президент України **Володимир Зеленський** провів телефонну розмову з президентом Польщі **Анджеєм Дудою**, під час якої глави держав обговорили позицію країн щодо

будівництва газогону «Північний потік-2», а також польську ініціативу про передачу Україні 1,2 млн доз вакцини AstraZeneca. Під час розмови лідери країн скоординували кроки щодо подальшої протидії проекту «Північний потік-2» і домовилися максимально залучати до цього міжнародну спільноту. В. Зеленський наголосив, що «цей проект, по суті, – пастка для всієї Європи». А. Дуда погодився з В. Зеленським у тому, що потрібно докласти всіх зусиль, щоб протистояти будівництву цього газопроводу

(*Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 24.02. – <https://p.dw.com/p/3ppUS>*).

В. Зеленський призначив О. Маркарову послом України в США

Президент України **Володимир Зеленський** підписав указ про призначення О. Маркарової на посаду Надзвичайного і Повноважного Посла України у США. Під час зустрічі з О. Маркаровою з нагоди призначення В. Зеленський наголосив, що їй необхідно зосередитися, насамперед, на налагодженні ефективного діалогу з адміністрацією нового президента США **Джо Байдена**. Також В. Зеленський акцентував увагу на важливості залучення США до процесу врегулювання ситуації на Донбасі, а також до деокупації Криму. За словами міністра закордонних справ України Д. Кулеби, одним з основних завдань О. Маркарової стане організація візиту Д. Байдена в Україну

(*Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 25.02. – <https://p.dw.com/p/3pw7U>*).

Фінляндія

Президент Фінляндії наголосив на необхідності посилення співпраці в арктичному регіоні

Президент Фінляндії **Саулі Ніїністе**, виступаючи в парламенті, закликав продовжувати співпрацю в районі Арктики. Президент підкреслив, що «скорочення викидів вуглецю та метану призведе до негайних результатів у нашій боротьбі зі зміною клімату». Президент наголосив, що повернення нової адміністрації США до Паризької угоди було «хорошим початком». «Багато (інших країн) також висловили свою підтримку багатосторонній системі на віртуальній зустрічі в Давосі», – додав президент

(*Xinhua. – Beijing, 2021. – 03.02. – http://www.xinhuanet.com/english/2021-02/03/c_139719178.htm*).

Франція

Е. Макрон: Європейський Союз «не повинен обирати між Китаєм та США»

Президент Франції **Емманюель Макрон** вважає, що ЄС «не повинен поривати з Китаєм і США, навіть якщо він стоїть ближче до Вашингтона завдяки спільним цінностям». «Ситуація об'єднання всіх разом проти Китаю – це сценарій найвищої можливої конфліктності. Це для мене є контрпродуктивним», – сказав Е. Макрон, виступаючи під час дискусії, організованої у Вашингтоні аналітичним центром Атлантичної ради. На думку Е. Макрона, такий спільний фронт проти Китаю, враховуючи повернення нової адміністрації **Джо Байдена** до традиційних союзів, ризикує підштовхнути Пекін до зниження співпраці з таких питань, як боротьба зі зміною клімату та посилення агресивної поведінки в Азії, у тому числі в Південно-Китайському морі. Е. Макрон також сказав, що «найближчі часи будуть критичними для китайських еліт, враховуючи відновлення участі адміністрації Д. Байдена в багатосторонніх структурах, таких, як Всесвітня організація охорони здоров'я»

(*POLITICO. – Brussels, 2021. – 04.02. –*

<https://www.politico.eu/article/macron-eu-shouldnt-gang-up-on-china-with-u-s/>).

А. Меркель і Е. Макрон засудили рішення Росії відізвати дипломатів зі Швеції, Німеччини та Польщі

Президент Франції **Емманюель Макрон** та канцлер Німеччини А. Меркель засудили рішення Росії вислати дипломатів зі Швеції, Німеччини та Польщі через їхню участь в акціях протесту проти ув'язнення кремлівського опозиціонера О. Навального. «Я різко засуджую, від початку до кінця, те, що тут сталося – від отруєння [О. Навального] до ... вислання дипломатів. Я думаю, що дипломатичну напруженість неможливо зняти таким чином, і я заявляю про свою солідарність з трьома країнами, дипломати яких були вислані», – сказав Е. Макрон, додавши, що діалог з Москвою все ще важливий для миру, безпеки та стабільності у Європі. «Я можу лише погодитися з цим», – сказала А. Меркель. – Ми вважаємо, що те, що сталося [з О. Навальним] далеко від верховенства закону. Ми засуджуємо його ув'язнення, а також вислання дипломатів з Німеччини, Польщі та Швеції». «Ми також ... залишаємо за собою право продовжувати санкції [проти Росії], особливо проти приватних осіб», – додала А. Меркель

(POLITICO. – Brussels, 2021. – 05.02. –

<https://www.politico.eu/article/merkel-and-macron-condemn-putins-expulsion-of-diplomats-over-navalny-protests/>).

ЄС і США повинні ділитися вакцинами проти коронавірусу з країнами, що розвиваються

Президент Франції **Емманюель Макрон** закликав направити від 3 % до 5 % європейських та американських доз вакцин у країни, що розвиваються, щоб не дати Росії та Китаю розширити свій вплив на ці регіони. Президент вважав, що Москва та Пекін пропонують країнам, що розвиваються, чії кампанії щеплень ще не розпочалися, дешевші вакцини, тоді як африканські країни були змушені платити непомірні ціни за західні препарати. Це дало можливість Росії та Китаю просувати власні вакцини. «Це безпрецедентне прискорення глобальної нерівності, а також політично нестійке, оскільки воно відкриває шлях до війни впливу за вакцини», – попередив Е. Макрон

(POLITICO. – Brussels, 2021. – 18.02. –

<https://www.politico.eu/article/emmanuel-macron-calls-for-solidarity-with-developing-countries-in-vaccine-rollout/>).

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

Польща

Президенти країн Центральної Європи відзначили 30 років Вишеградської групи

Президенти Польщі, Угорщини, Чехії та Словаччини зібралися на півночі Польщі для дводенних дебатів з нагоди 30-ї річниці Вишеградської групи, неформального органу політичного та економічного співробітництва в регіоні. Їхні переговори включатимуть питання щодо боротьби з пандемією коронавірусу, побудови енергетичної безпеки, захисту клімату, міжнародних та трансатлантичних відносин. Група, також відома як V4, часто розробляє спільні позиції у міжнародних зв'язках, особливо в межах Європейського Союзу. Президент Польщі **Анджей Дуда** привітав своїх колег **Зузану Чапутову** зі Словаччини, **Яноша Адера** з Угорщини та **Мілоша Земана** з Чехії в

резиденції на узбережжі Балтійського моря на півострові Хель. Відкриваючи урочисту зустріч, А. Дуда заявив, що група V4 відіграла позитивну роль у європейських та трансатлантичних відносинах. «Група є важливим, якщо не ключовим, каталізатором регіонального співробітництва у всій Центральній Європі та вносить значний вклад у співпрацю і політичні процеси щодо ЄС та НАТО», – наголосив А. Дуда

(*The Associated Press.* – *New York,* 2021. – 08.02. – <https://apnews.com/article/europe-janos-ader-baltic-sea-andrzej-duda-poland-83d6eaa7e8d4e0952d5943f344d91358>).

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

США

Енергійна підготовка Д. Байдена до телефонних переговорів

У Білому домі з моменту вступу на посаду президента США **Джо Байден** формується новий-старий ритуал, який починається з громіздких інструктажів, проведення штабних ігор «що-якщо» та обговорень у Овальному кабінеті, як говорити з тим чи іншим конкретним союзником або супротивником США. Дванадцять разів Д. Байден набирав світових лідерів після відновлення того, що було давнім стандартом Білого дому, заблокованим **Дональдом Трампом**. Зникли непотрібні відступи та надмірне вмовляння або образи колег-керівників держав. Зміни в телефонній дипломатії стосувалися як стилю, так і суті, оскільки Д. Байден намагався надіслати послання іноземним лідерам – багатьом, озлобленим звичкою Д. Трампа зневажати своїх колег та поєднувати особисті інтереси з національною безпекою США. Зрештою, зовнішня політика Д. Байдена оцінюватиметься за результатами більше, ніж за формою чи підготовкою. Але його підхід поки що є помітно відмінним від підходів Д. Трампа, який, схоже, мав кращі стосунки з такими автократами, як **Володимир Путін** та **Кім Чен Ин** з Північної Кореї, ніж з багатьма історичними союзниками США. Колишній президент часто відходив від плану телефонних розмов та порад, які його помічники надавали для його діалогу зі світовими лідерами

(*The Associated Press.* – *New York,* 2021. – 16.02. – <https://apnews.com/article/biden-vigorous-preparation-returns-dd9c2321b65b01451854dfddcc783930>).

Д. Байден: «Америка повернулася»

Під час виступу на Мюнхенській конференції з питань безпеки президент США **Джо Байден** заявив, що «трансатлантичний альянс повернувся». Д. Байден хоче відновити США як союзника Заходу в захисті від того, що він назвав «глобальним нападом на демократію». Виступаючи зі своєю першою великою міжнародною зовнішньополітичною промовою з моменту вступу на посаду, Д. Байден заявив, що союзники США повинні знову отримати довіру до керівництва Вашингтона. «Я посилаю чітке повідомлення: Америка повертається. Трансатлантичний альянс повертається, – сказав Д. Байден. – Сполучені Штати рішуче налаштовані на те, щоб знову взяти участь у європейських справах, проконсультуватися з вами, відновити нашу позицію довіреного лідера... Кремль атакує наші демократії та захищає корупцію, намагаючись підірвати нашу систему управління. Кремлю набагато легше залякувати та погрожувати окремим державам, ніж вести переговори із сильним об'єднаним трансатлантичним співтовариством»

(*Rzeczpospolita.* – *Warsaw,* 2021. – 19.02. –

<https://www.rp.pl/Prezydent--USA/210219278-Joe-Biden-Ameryka-wrocila-Sojusz-transatlantyczny-i-powrocil.html>).

Д. Байден розгорнув план глобальної вакцинації на 4 млрд дол.

Президент США **Джо Байден** використає свою першу появу на світовій арені на зустрічі світових лідерів G-7, щоб оголосити, що США незабаром почнуть реалізувати проєкт на 4 млрд дол., направлений на сприяння закупівлі та розподілу вакцини проти коронавірусу бідним країнам. Д. Байден також заохочуватиме партнерів із G-7 виконати свої зобов'язання щодо COVAX, ініціативи ВООЗ щодо поліпшення доступу до вакцин. Колишній президент США **Дональд Трамп** відмовився брати участь в ініціативі COVAX через те, що звинуватив ВООЗ у прикритті помилок Китаю щодо боротьби з вірусом на початку кризи

(*The Associated Press. – New York, 2021. – 19.02. – <https://apnews.com/article/joe-biden-donald-trump-public-health-coronavirus-pandemic-china-92e6d6bcbabec957d5a5e8f346f54da>*).

Д. Байден викладе свою зовнішню політику на саміті G-7

Президент США **Джо Байден** вперше з'явиться на світовій арені як президент, запропонувавши союзникам «Великої сімки» та іншим зарубіжним лідерам ознайомитися з його планами кардинально змінити зовнішню політику США, навіть коли він має справу з низкою міжнародних криз. Напередодні віртуальних виступів Д. Байдена на засіданні G-7 та Мюнхенській конференції з безпеки, Білий дім намагався підкреслити, що нова адміністрація буде швидко рухатися, щоб переорієнтувати США від мантри **Дональда Трампа** «Америка понад усе». Д. Байден використає своє звернення до Мюнхенської конференції, щоб підкреслити, що США готові знову приєднатися до переговорів про повторне укладення багатосторонньої ядерної угоди з Іраном, від якої відмовилася адміністрація Д. Трампа

(*The Associated Press. – New York, 2021. – 19.02. – <https://apnews.com/article/joe-biden-donald-trump-foreign-policy-iran-iran-nuclear-cc10859afd0f542fd268c0a7ddcd9bb6>*).

МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Гана

Президент Гани Н. Д. А. Акуфо-Аддо обраний на другий термін головою ЕКОВАС

Президент Гани **Нана Аддо Данква Акуфо-Аддо** буде другим термін поспіль на посаді голови субрегіонального блоку Економічного співтовариства західноафриканських держав (ЕКОВАС). У заяві для преси зазначається, що рішення, яке було прийняте консенсусом під час позачергової сесії глав держав у Ніамеї (Нігер), дозволить президенту Гани провести другий однорічний термін для нагляду за виконанням реформ в організації. Блок очікує, що президент Гани працюватиме зі Спеціальним комітетом міністрів з питань інституційних реформ та звітуватиме перед своїми колегами під час чергової сесії. «З цією метою у глав держав та урядів з'явився консенсус щодо того, що Н. Д. А. Акуфо-Аддо протягом другого терміну обійматиме посаду голови ЕКОВАС з метою нагляду за виконанням реформ», – зазначається в повідомленні

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 04.02. –
http://www.xinhuanet.com/english/africa/2021-02/04/c_139721639.htm).

Росія

В. Путін зустрівся з білоруським президентом із черговою демонстрацією підтримки

Президент Росії **Володимир Путін** зустрівся зі своїм білоруським колегою **Олександром Лукашенком**, щоб висловити свою підтримку лідеру колишньої радянської республіки, який став ізгоем на Заході. За словами В. Путіна, він і О. Лукашенко – «близькі люди», їхні «народи – близькі, як і мова, й культура, яка йде своїм корінням у століття». «У нас на порядку денному цілий ряд питань», – сказав він. О. Лукашенко подякував В. Путіну за спільну роботу над 33 т. зв. дорожніми картами, спрямованими на тіснішу інтеграцію двох країн

(Bloomberg. – New York, 2021. – 22.02. –
<https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-02-22/putin-meets-shunned-belarus-strongman-in-fresh-show-of-support>).

О. Лукашенко вдячний Росії за допомогу

Президенти Росії та Білорусі, **Володимир Путін** і **Олександр Лукашенко**, уклали союзний договір, який передбачає тісні політичні, економічні і військові зв'язки. О. Лукашенко неодноразово звинувачував Кремль у тому, що він змушує Білорусь відмовитися від незалежності. Але оскільки США і ЄС критикують білоруські президентські вибори і вводять санкції відносно Білорусі, О. Лукашенко змушений повністю покладатися на підтримку Росії. «Я дуже вдячний за допомогу, яку ви надаєте білоруській економіці», – сказав О. Лукашенко. Він також похвалив російську вакцину проти коронавірусу «Спутник V»

(Euronews. – Lyon, 2021. – 22.02. –
<https://www.euronews.com/2021/02/22/lukashenko-grateful-for-russian-aid-as-belarus-leader-meets-putin-in-sochi>).

Україна

В. Зеленський заявив про розбіжності з МВФ

Президент України **Володимир Зеленський** заявив про існування низки розбіжностей з Міжнародним валютним фондом щодо Конституційного Суду України. Про це він сказав під час виступу на Всеукраїнському форумі «Україна 30. Інфраструктура». «З деякими речами ми погоджуємося, а з деякими – ні. Як гарант держави, я захищаю незалежність України», – сказав В. Зеленський. «Є багато правок до законів про Конституційний Суд. Ми з вами маємо вибудувати законопроект, який потім Конституційний Суд визнає конституційним», – пояснив Президент України

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 22.02. – <https://p.dw.com/p/3pgsM>).

НАТО

Франція

Е. Макрон передумав: «Я вірю в НАТО»

Президент Франції **Емманюель Макрон** заявив, що його концепція «європейської автономії» в оборонному секторі не означає, що він хоче відійти від США, а «що зробить Європу більш надійним партнером і зміцнить НАТО». «Я вірю в НАТО», – заявив президент Франції на Мюнхенській конференції з питань безпеки. В інтернет-зустрічі взяли участь, серед інших, президент США **Джо Байден**, глава Європейської комісії У. фон дер Ляєн, канцлер Німеччини А. Меркель та глава НАТО Є. Столтенберг. У своєму виступі Д. Байден заявив про своє бажання відновити трансатлантичні відносини та посилити гарантії НАТО. Він також наголосив на необхідності конкурувати з Китаєм. На думку американського президента, Росія намагається «розірвати трансатлантичний союз»

(*Rzeczpospolita.* – *Warsaw,* *2021.* – *19.02.* – <https://www.rp.pl/Polityka/210219283-Emmanuel-Macron-zmienia-zdanie-Wierze-w-NATO.html>).

ООН

Мексика

Президент Мексики закликав ООН забезпечити рівний доступ до вакцини проти COVID-19

Президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** закликав Організацію Об'єднаних Націй втрутитися, щоб забезпечити рівний доступ до вакцин проти пандемії COVID-19 від імені бідніших країн. «Понад 100 країн світу ще не отримали жодної дози вакцини проти COVID-19», – заявив А. М. Лопес Обрадор під час щоденної пресконференції. «Це абсолютно несправедливо. Де вселенське братство?» – запитав А. М. Лопес Обрадор

(*Xinhua.* – *Beijing,* *2021.* – *24.02.* – http://www.xinhuanet.com/english/2021-02/24/c_139762776.htm).

США

США повертаються до Ради ООН з прав людини

Адміністрація президента США **Джо Байдена** знову залучиться до роботи Ради ООН з прав людини через три роки після того, як колишній президент США **Дональд Трамп** вилучив США з Ради, звинувативши її у відсутності реформ та антизрайльських упередженнях. «Очікується, що держсекретар США Е. Блінкен оголосить, що США повернуться до Ради ООН з прав людини як спостерігач», – заявив представник Державного департаменту. «Ми хочемо зробити це, знаючи, що найефективнішим способом реформування та вдосконалення функціонування Ради є участь у її роботі», – додав представник Держдепартаменту

(*Rzeczpospolita.* – *Warsaw,* *2021.* – *08.02.* – <https://www.rp.pl/Prezydent--USA/210209493-USA-Bidena-wraca-do-Rady-Praw-Czlowieka-ONZ.html>).

ПІВДЕННА АМЕРИКА

Венесуела

Контактна група закликала «відновити політичні переговори» з Н. Мадуро

Міжнародна контактна група щодо Венесуели, до складу якої входять країни ЄС – Німеччина, Іспанія, Італія, Франція, Португалія та інші країни Латинської Америки –

зібралася віртуально, щоб шукати вихід з венесуельської кризи. Крім прояву своєї «стурбованості», багатосторонній механізм, очолюваний Європейським Союзом, закликав «міжнародних партнерів» шукати спільного філософського каменю щодо надання допомоги венесуельцям у відновленні демократії та демократичного порядку, зокрема, завдяки переговорам з **Ніколасом Мадуро**

(*El Mundo*. – *Madrid*, 2021. – 02.02. –
<https://www.elmundo.es/internacional/2021/02/02/6019b46221efa0b4148b4572.html>).

Д. Байден визнав Х. Гуайдо президентом для того, щоб захистити його і для запобігання арешту

Адміністрація **Джо Байдена** підтвердила тверду підтримку опозиційного лідера **Хуана Гуайдо** на тлі нових загроз з боку боліваріанського режиму. «США продовжуватимуть визнавати Національну асамблею 2015 року останньою демократичною установою, що залишилася у Венесуелі, а отже, і Хуана Гуайдо тимчасовим президентом», – заявив Н. Прайс, речник Державного департаменту. «**Ніколас Мадуро** – диктатор. Його репресії, корупція та безгосподарське управління створили одну з найстрашніших гуманітарних криз, яку бачила ця півкуля», – підкреслив Н. Прайс. Він також запевнив, що буде співпрацювати з країнами-союзниками, щоб «покласти край корумпованій диктатурі», але він не очікує безпосереднього контакту з режимом «у короткий термін». «Основною метою адміністрації Байдена – Гарріс є підтримка демократичної адміністрації у Венесуелі шляхом вільних і чесних президентських та парламентських виборів, а також допомога венесуельському народові відновити свою країну», – додав Н. Прайс

(*El Mundo*. – *Madrid*, 2021. – 04.02. –
<https://www.elmundo.es/internacional/2021/02/04/601c063121efa0dd328b45b5.html>).

Колумбія

Колумбія легалізувала один мільйон венесуельських мігрантів

Мільйон венесуельських мігрантів зможе легалізувати своє становище в Колумбії. **Іван Дукес Маркес** вжив заходів, які не будуть дуже добре прийняті серед значної частини його співвітчизників у часи дефіциту вакцин проти Covid-19 та глибокої економічної кризи через пандемію, яка збільшила показники безробіття. Але це відповідає рішучості, яку він проявив з першого дня свого президентства щодо припинення відносин з диктатурою **Ніколаса Мадуро**. Президент Венесуели очолив боротьбу за повернення демократії в сусідній країні та простягнув руку 1 729 000 громадянам Венесуели, які перетнули кордон, рятуючись від репресій. З них понад 966 тис, що відповідає 56 %, були нелегалами, а решта офіційно оформлені і мають доступ до охорони здоров'я та освіти, базових субсидій та офіційного працевлаштування. Статут про тимчасовий захист венесуельських мігрантів, який набирає чинності для всіх, хто в'їхав на колумбійські землі до 31 січня, діятиме протягом десяти років. Після цього вони зможуть оформити резидентську візу

(*El Mundo*. – *Madrid*, 2021. – 09.02. –
<https://www.elmundo.es/internacional/2021/02/09/602262a921efa0e25d8b4628.html>).

ПІВНІЧНА АМЕРИКА

Мексика

Президент Мексики привітав припинення будівництва стіни на кордоні з

Мексикою

Рішення президента США **Джо Байдена** зупинити будівництво стіни свого попередника на кордоні з Мексикою отримало вотум довіри від його мексиканського колеги. Президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** заявив журналістам, що він підтримує розпорядження Д. Байдена – одне з перших дій після того, як він став президентом США. «Ми вважаємо, що це добре, стіну більше не будують», – сказав А. М. Лопес Обрадор, зазначивши, що кілька попередників Д. Байдена розширили прикордонні бар'єри під час своїх повноважень. Колишній президент США **Дональд Трамп** зробив прикордонну стіну однією із своїх найпопулярніших цілей, починаючи з кампанії 2016 р. Згодом він домагався фінансування проєкту в Конгресі США. А. М. Лопес Обрадор закликав мігрантів, пов'язаних зі США, стримувати спроби незаконного перетину кордону лише через зміну президентів. «Кордон не є широко відкритим», – додав президент

(*Reuters.* – London, 2021. – 12.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSL1N2KI0Z0>).

Президент Мексики привітав рішення США скасувати будівництво прикордонної стіни

Президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** привітав рішення свого американського колеги **Джо Байдена** скасувати будівництво прикордонної стіни, що розділяє дві країни. А. М. Лопес Обрадор також привітав пропозицію Д. Байдена створити візову систему для мексиканських та центральноамериканських мігрантів. Обидва заходи є одними з перших дій Д. Байдена з моменту вступу на посаду. «Замість того, щоб будувати стіни, Сполучені Штати повинні приєднатися до ініціативи уряду щодо співпраці заради розвитку, яка прагне стримувати міграцію, борючись із бідністю, яка спонукає потенційних мігрантів шукати кращого життя за кордоном», – сказав А. М. Лопес Обрадор

(*Xinhua.* – Beijing, 2021. – 13.02. – http://www.xinhuanet.com/english/2021-02/13/c_139740106.htm).

США

Перший великий зовнішньополітичний виступ Д. Байдена присвячений Росії та оголошенню обмеження військової присутності в Ємені

Президент США **Джо Байден** виголосив свою першу зовнішньополітичну промову на посаді президента в Державному департаменті, де оголосив, що Америка припиняє свою участь у війні в Ємені та вживатиме заходів для допомоги біженцям і членам ЛГБТ-спільноти у всьому світі. «Ця війна повинна закінчитися», – сказав Д. Байден, маючи на увазі конфлікт в Ємені, де ісламські повстанці-хусити воюють із силами, очолюваними Саудівською Аравією. Д. Байден заявив, що «США припинять підтримку наступальних операцій, включаючи продаж відповідної зброї, але продовжуватимуть допомагати Саудівській Аравії захищати свій суверенітет і територіальну цілісність»

(*POLITICO.* – Brussels, 2021. – 04.02. – <https://www.politico.com/news/2021/02/04/biden-yemen-war-lgbtq-rights-465910>).

Д. Байден поки не планує зустрічі з В. Зеленським

Президент США **Джо Байден** поки не планує зустрічі з Президентом України **Володимиром Зеленським**. Про це повідомила журналістам тимчасова повірена у справах США в Україні К. Квін. «Президент Д. Байден тільки

нещодавно обійняв посаду і вкрай зосереджений на подоланні пандемії коронавірусу. Тому плани поїздок не розроблені, і це стосується не тільки України», – сказала дипломат. У такий спосіб К. Квін відповіла на запитання про те, чи зможуть Д. Байден і В. Зеленський зустрітися найближчим часом у США, Україні або на полях будь-якого саміту за кордоном

(*Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 08.02. – <https://p.dw.com/p/3p3sp>*).

У перші дні президентства Д. Байдена оголилися проблеми епохи Д. Трампа

Протягом перших тижнів адміністрації президента США **Джо Байдена** кількість сімей мігрантів, які перетинали кордон США та Мексики, збільшилася. Американська митна служба та охорона кордону заявила, що кількість звернень до правоохоронних органів на південно-західному кордоні зросли на 6 % у січні порівняно з попереднім місяцем. Після обрання Д. Байдена президентом дедалі більше мігрантів намагаються переправитися незаконно, вважаючи, що його адміністрація буде більш лояльною до них, ніж адміністрація **Дональда Трампа**

(*The Associated Press. – New York, 2021. – 10.02. – <https://apnews.com/article/joe-biden-immigration-border-crossing-083f7d627a473a342dfa4bdeffb726c6>*).

Білий дім: Д. Байден з'ясує, чи здатні санкції зупинити «Північний потік-2»

Президент США **Джо Байден** продовжує критично ставитися до проекту газопроводу «Північний потік-2». Як заявила речниця Білого дому Д. Псакі, Д. Байден «має намір вивчити питання того, чи є ефективними американські санкції щодо цього проекту. «Американський президент, як і раніше, переконаний, що газогін є поганою угодою для Європи», – зазначила речниця Білого дому

(*Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 17.02. – <https://p.dw.com/p/3pSmD>*).

Глава ЄС з питань торгівлі попередив Д. Байдена з приводу «купуйте американське»

Виконавчий віце-президент Європейської комісії В. Домбровскіс попередив президента США **Джо Байдена**, що ЄС, як найбільший торговий блок у світі, буде уважно стежити за тим, чи пільговий режим для американських підрядників щодо державних проєктів не суперечить міжнародним зобов'язанням. Президент США вже почав посилювати правила США, які змушують федеральну владу купувати в американських постачальників. Це може порушити зобов'язання Вашингтона перед Світовою торговою організацією (СОТ), згідно з якими США отримує доступ до ринків державних закупівель інших країн в обмін на те, щоб зберегти власний ринок відкритим

(*POLITICO. – Brussels, 2021. – 18.02. – <https://www.politico.eu/article/joe-biden-valdis-dombrovskis-eu-trade-chief-warns-over-buy-american-push/>*).

Д. Байден заявив про відновлення альянсу з Європою

Президент США **Джо Байден** вважає кризу у відносинах між США та Європою подоланою. «Я надсилаю чіткий меседж світу. Америка повернулася. Трансатлантичний

альянс повернувся», – заявив він під час Мюнхенської конференції з питань безпеки. Президент США наголосив, що його уряд налаштований повернути довіру європейців. Д. Байден також назвав Росію загрозою для західних демократій. «Кремль атакує наші демократії та інституції», – сказав він. «Захід повинен довести, що наша модель не є пережитком історії», – наголосив Д. Байден. «**Володимир Путін** хоче послабити європейський альянс і НАТО. Він хоче зруйнувати нашу трансатлантичну єдність і нашу рішучість, тому що для Кремля набагато легше залякувати і погрожувати окремим державам, ніж домовлятися із сильним і об'єднаним трансатлантичним співтовариством. Ось чому підтримка суверенітету і територіальної цілісності України має життєво важливе значення для Європи і США», – підкреслив президент США

(*Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 19.02. – <https://p.dw.com/p/3pcXc>*).

«Північний потік-2» досить зашкодив Заходу. Час покласти цьому край

Міністри закордонних справ України та Польщі Д. Кулеба та З. Рау звернулися до президента США **Джо Байдена** з проханням використати всі доступні йому засоби, щоб не допустити завершення проекту «Північний потік-2» як майбутнього засобу політичного тиску. «Цей проєкт не стосується енергетичної безпеки Німеччини, нашого найближчого союзника та партнера. Україна глибоко цінує зусилля Німеччини щодо встановлення миру в ураженому війною районі Донбасу та життєво важливу підтримку українських реформ. На кону багато, але шлях уперед все ще в наших руках. Самодержавні правителі в Кремлі та в інших місцях можуть і повинні нести відповідальність», – значиться у зверненні міністрів

(*POLITICO. – Brussels, 2021. – 22.02. – <https://www.politico.eu/article/nord-stream-2-pipeline-has-damaged-the-west-enough-time-to-put-an-end-to-it/>*).

Д. Байден готує свої перші санкції щодо Росії

США готуються відповісти на отруєння та ув'язнення російського опозиційного лідера О. Навального, і, як очікується, найближчими тижнями будуть координувати розподіл санкцій з європейськими союзниками. Відповідь буде означати розрив з попередньою адміністрацією, яка підготувала пакет санкцій після отруєння О. Навального, але так і не реалізувала його. Це також буде першим важливим кроком нової адміністрації у притягненні Росії до відповідальності за порушення прав людини, яку **Джо Байден** та держсекретар Е. Блінкен визначили як ключову опору свого зовнішньополітичного порядку денного

(*POLITICO. – Brussels, 2021. – 22.02. – <https://www.politico.com/news/2021/02/22/biden-penalties-russia-470986>*).

Д. Байден і Д. Трюдо: зняття напруженості для єдності

Президент США **Джо Байден** провів свої перші переговори з лідером іншої країни. Ним став прем'єр-міністр Канади Д. Трюдо. За підсумками переговорів сторони домовилися про спільне протистояння Китаю, прагнення до нульових викидів, модернізацію Командування повітряно-космічної оборони Північної Америки, а також розширений діалог щодо Арктики. Однак суперечності, що існують у відносинах сторін, залишилися без уваги. Провівши переговори з канадським прем'єром, Д. Байден відкрив реалізацію свого гасла «Америка повертається»

(*Bloomberg.* – *New York,* 2021. – 23.02. –
<https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-02-23/biden-trudeau-hold-online-talks-as-u-s-cana-tensions-linger?srnd=premium-europe>).

Д. Байден і Д. Трюдо поновили двосторонні зв'язки

У спільній дорожній карті відновленого канадсько-американського співробітництва, опублікованій після зустрічі, **Джо Байден** і **Д. Трюдо** зобов'язуються оновити свої стосунки в рамках Паризької угоди. Таким чином, після чотирьох років торгових воєн президент **Д. Байден** і прем'єр-міністр Канади **Д. Трюдо** не збираються допустити, щоб глобальна пандемія завадила публічному прояву взаємної прихильності, навіть якби це було необхідно. Політики погодилися покладатися на рекомендації науки та системи охорони здоров'я при розгляді будь-якого майбутнього послаблення обмежень на кордоні між Канадою та США і погодилися співпрацювати з транснаціональними установами для підтримки глобального розповсюдження вакцини проти Covid-19

(*POLITICO.* – *Brussels,* 2021. – 23.02. –
<https://www.politico.com/news/2021/02/23/biden-trudeau-meeting-471312>).

США здійснили авіаудар у Сирії після ракетних обстрілів

Президент США **Джо Байден** розпорядився здійснити авіаудар по об'єктах, що використовуються підтриманими Іраном угрупованнями міліції на сході Сирії, у відповідь на три ракетні обстріли американських збройних сил в Іраку. У результаті ударів було знищено кілька об'єктів на пункті прикордонного контролю. «Ці удари були дозволені у відповідь на нещодавні напади на американський персонал та персонал коаліції в Іраці, а також на постійні загрози для цього персоналу», – сказав представник Пентагону **Д. Кірбі**

(*POLITICO.* – *Brussels,* 2021. – 25.02. –
<https://www.politico.com/news/2021/02/25/us-airstrike-syria-471685>).

Д. Байден має простір для тиску на В. Путіна

Президент США **Джо Байден** зможе тиснути на Кремль завдяки продовженню дії Договору про скорочення й обмеження стратегічного наступального озброєння від 2010 р. Ядерна угода більше вигідна Москві, ніж Вашингтону, але продовження її дії розв'язує руки новій американській адміністрації. Наразі адміністрація **Д. Байдена** бачить дуже мало напрямів, на яких вона могла б співпрацювати з **Володимиром Путіним**. **Д. Байден** і сам про це сказав під час виступу в Держдепартаменті. «Я дав президенту **Путіну** зрозуміти, і зробив це абсолютно інакше, ніж мій попередник, що дні, коли США прогиналися, зіштовхнувшись з російськими агресивними діями включно з втручанням у наші вибори, кібератаками й отруєнням наших громадян, тепер закінчилися», – сказав **Д. Байден**

(*Bloomberg.* – *New York,* 2021. – 15.02. –
<https://www.bloomberg.com/opinion/articles/2021-02-15/new-start-extension-gives-biden-space-to-pressure-putin>).

ІМІДЖ ПРЕЗИДЕНТІВ

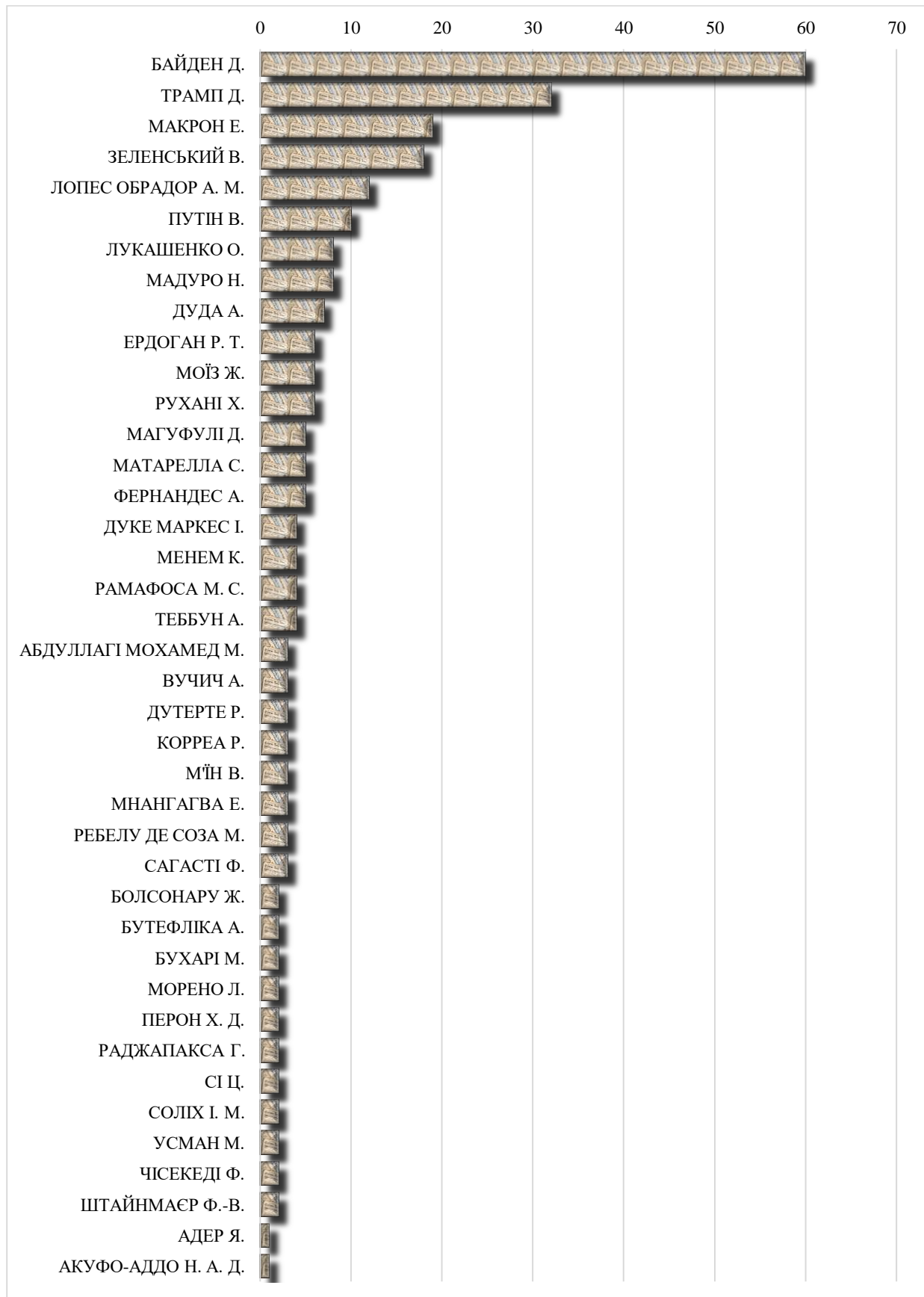
Аналізуючи іміджеві характеристики президентів країн світу, надані їм міжнародними оглядачами, треба сказати, що лідерами серед країн, імідж яких найчастіше формувався світовими ЗМІ, є США (33 %), Аргентина (19 %), Білорусь, Мексика, Перу, Польща, Франція (по 7 %), Алжир, Південно-Африканська Республіка та Україна (по 4 %).

Діаграма 11. Питання іміджу президентів світу в іноземних ЗМІ (дольова вага країн, імідж президентів яких розглядався в публікаціях за період 1-28 лютого 2021 року)

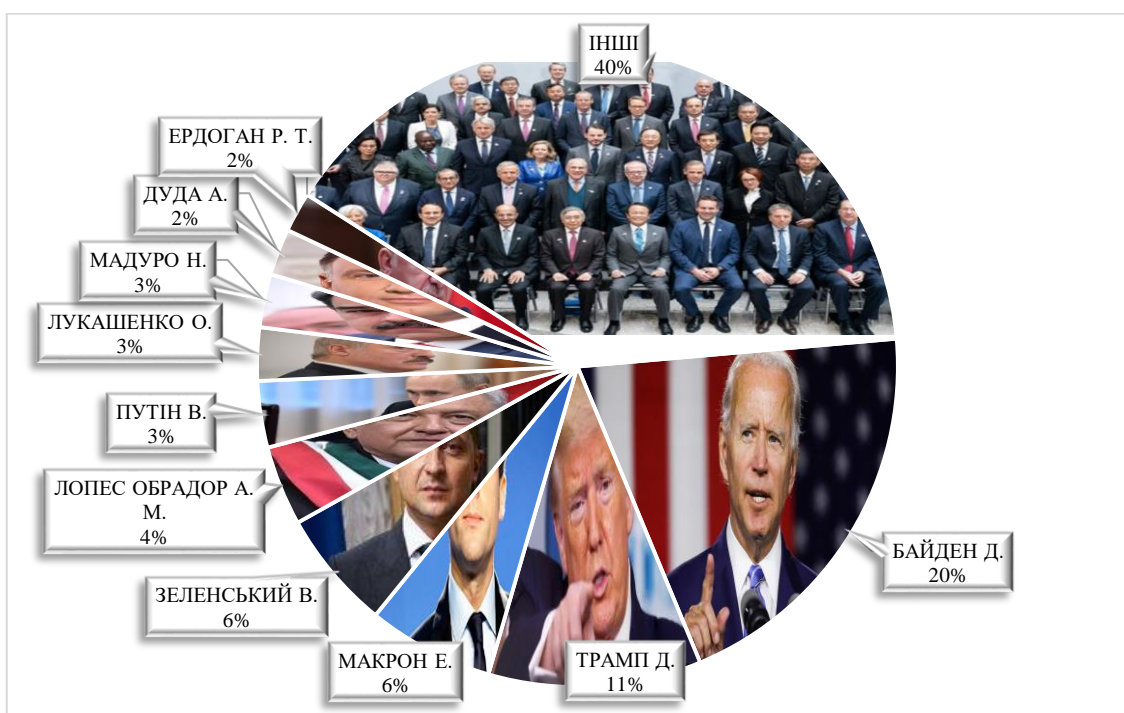
Більшість зарубіжних публікацій, що розкривають питання іміджу президентів країн світу, зводилися до проблем охорони здоров'я, корупційних злочинів та засобів масової інформації.

Серед найчастіше згадуваних президентів за досліджуваний період слід назвати Джо Байдена (20 %), Дональда Трампа (11 %), Володимира Зеленського і Еммануеля Макрона (по 6 %), Андреса Мануеля Лопаса Обрадора (4 %), Володимира Путіна, Олександра Лукашенка та Ніколаса Мадуро (по 3 %), Анджея Дуду та Реджепа Тайїпа Ердогана (по 2 %).

Діаграма 11. Рейтинг президентів за кількістю публікацій (перші 40 президентів за період 1-28 лютого 2021 року)

Крім політичних та економічних факторів у діяльності новообраного президента США, особистісні якості Джо Байдена також потрапили в поле зарубіжних медіа. Зокрема, на шпальтах інформаційних сайтів обговорювалося пролетарське виховання президента та його коментарі на адресу Білого дому, як «золотої клітки». Якщо матеріали зарубіжних ЗМІ щодо чинного очільника Білого дому носили позитивний характер, то його попередника оглядачі здебільшого, піддавали критиці, зокрема, Дональд Трамп отримав негативний відгук стосовно своїх коментарів на адресу Ангели Меркель та номінування на Нобелівську премію миру з ініціативи євродепутата від Естонії Яака Медісона, незважаючи на трагічні події в Капітолії.

Діаграма 12. Питома вага найбільш популярних президентів у публікаціях світових ЗМІ (перші 10 президентів за період 1-28 лютого 2021 року)

Міжнародна спільнота виявила зацікавленість діяльністю Президента України Володимира Зеленського, який разом з дружиною вшанував загиблих у Києві учасників Революції гідності та погодився першим вакцинуватися від COVID-19 на Донбасі разом з військовими. Але найбільш резонансним, активно обговорюваним зарубіжними медіа, стало повідомлення про смерть на 90 році життя експрезидента Аргентини Карлоса Менема. Оглядачі, згадуючи весті життєвий шлях державного діяча, зазначають, що зі смертю Карлоса Менема Аргентина прощається з

харизматичним політиком, який модернізував ключові інфраструктури в країні та залишив глибокий культурний слід у її розвитку.

Діаграма 13. Імідж президентів світу в ресурсах країн (доля публікацій за період 1-28 лютого 2021 року)

Інститут президентської влади в контексті іміджевих оцінок лідерів держав найбільший резонанс викликав у зарубіжних ЗМІ Польщі (Rzeczpospolita – 30 %), де більшість згадувань стосується експрезидента США Дональда Трампа, президента Польщі Анджея Дуди та президента Франції Емманюеля Макрона. Імідж президентів країн світу став об'єктом медіа Великобританії (Reuters і BBC – 26 %), Німеччини (Deutsche Welle – 11 %), Бельгії (Politico – 8 %), США, Китаю, Іспанії (Associated Press, Bloomberg, Xinhua і El Mundo – по 7 %) і Франції (Euronews – 4 %).

ІНФОРМАЦІЙНО-РЕФЕРАТИВНІ МАТЕРІАЛИ

АЛЖИР

Президент Алжиру повернувся додому після госпіталізації в Німеччині

Президент Алжиру Абдельмаджид Теббун повернувся додому після лікування ускладнень унаслідок зараження коронавірусом у Німеччині. Алжирці чекали на здійснення економічних та політичних реформ, які він обіцяв після того,

як його попередник **Абделазіз Бутефліка** подав у відставку у 2019 р. в результаті масових акцій протесту після двох десятиліть влади. Обраний у грудні 2019 р. А. Теббун пообіцяв ужити заходів, спрямованих на диверсифікацію економіки від нафти та газу, на частку яких припадає 60 % державного бюджету та 94 % загального обсягу доходів від експорту. Північноафриканська країна – член ОПЕК зазнала фінансового тиску через різке падіння доходів від енергоносіїв, що змусило уряд скоротити витрати та відкласти деякі заплановані інвестиційні проекти

(Reuters. – London, 2021. – 12.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2AC29G>).

АРГЕНТИНА

Некролог: помер колишній президент Аргентини К. Менем

Карлос Менем був політиком, відомим своїм химерним зовнішнім виглядом та екстравагантним способом життя. Він був далеким від військових диктаторів, які правили Аргентиною до її повернення до демократії в 1983 р. і його політичного героя **Хуана Домінго Перона**. Як президент Аргентини протягом 1989–1999 рр., К. Менем успадкував країну, травмовану роками жорстоких репресій, убивствами тисяч дисидентів, поразками на Фолклендських островах та повним знищенням економіки. Він культивував образ шаленого політичного «рятівника нації». Після років політичної нестабільності К. Менем сподівався врятувати Аргентину від економічної прірви, відновивши її фінансовий добробут, спрямувавши її від ізоляціонізму до протекціонізму. Він відкрив країну для іноземних інвестицій, відновив відносини з Британією і перевів антагоністичні відносини зі США на майже безумовну підтримку. Але його адміністрація відзначилася фінансовими скандалами, розгулом корупції, спіральним безробіттям та безвідповідальними позиками, які сприяли подальшому катастрофічному економічному краху незабаром після того, як він залишив свою посаду. К. Менем помер 14 лютого в лікарні Лос Аркос у Палермо у віці 90 років

(BBC. – London, 2021. – 14.02. – <https://www.bbc.com/news/world-latin-america-27469242>).

К. Менем, популістський неоліберал, який трансформував Аргентину

Карлос Менем, політик-пероніст, який був президентом Аргентини протягом 1989–1999 рр., помер у віці 90 років. Аргентина прощається з харизматичним політиком, який привів своїх співвітчизників до ілюзії, що песо коштує стільки ж, скільки долар. Пероніст перетворився на популістського неоліберала, який модернізував ключові інфраструктури в країні та залишив глибокий культурний слід у розвитку Аргентини

(El Mundo. – Madrid, 2021. – 14.02. – <https://www.elmundo.es/internacional/2021/02/14/5fde2101fdddf8b7a8b4610.html>).

Помер К. Менем, колишній президент Аргентини

Президент, який найдовше очолював Аргентину, Карлос Менем, помер після тривалої хвороби. Про це повідомив чинний президент **Альберто Фернандес** у соціальних мережах. К. Менем був сином сирійських мігрантів. У 50-х роках він приєднався до партії **Хуана Домінго Перона** (згодом названої Партією правосуддя). У 1973–1976 рр. він був губернатором провінції Ла-Ріоха. Після військового перевороту його заарештували і посадили у в'язницю на п'ять років. Після звільнення його призначили губернатором на два терміни. К. Менем вважав себе наступником свого наставника Х. Д. Перона. У 1988 р. він

заручився підтримкою партійних фракцій і переміг на виборах, ставши президентом Аргентини. Він провів реформи вільного ринку, амністував тих, хто воював по обидва боки «брудної війни» 1976–1982 рр., під час якої – за різними даними – загинуло від 13 до 30 тис. осіб. Під час правління К. Менема економіка Аргентини відродилася, хоча згодом президента звинуватили у високому рівні безробіття, корупції та надмірних державних витратах. К. Менем хотів балотуватися на третій термін у 1999 р., який суд визнав неконституційним. У 2003 р. він брав участь у виборах і набрав найбільшу кількість голосів у першому турі і зняв свою кандидатуру з другого туру, коли опитування не дали йому шансів на остаточну перемогу

(*Rzeczpospolita.* – *Warsaw,* 2021. – 14.02. –
<https://www.rp.pl/Wspomnienia/210219701-Nie-zyje-Carlos-Menem-byly-prezydent-Argenty.html>).

Колишній президент Аргентини К. Менем помер у віці 90 років

Колишній президент Аргентини **Карлос Менем** помер у віці 90 років від серцевих ускладнень у лікарні Лос-Аркос у місті Буенос-Айрес. К. Менем, член заснованої в 1946 р. партії Peronismo que suma, обіймав посаду президента з 8 липня 1989 р. по 10 грудня 1999 р. Його перший президентський термін тривав з 1989 по 1995 р., і він був переобраний на другий чотирирічний термін

(*Xinhua.* – *Beijing,* 2021. – 15.02. –
http://www.xinhuanet.com/english/2021-02/15/c_139743375.htm).

А. Фернандес напав на опозицію, правосуддя та ЗМІ через скандал з «VIP вакцинацією» в Аргентині

Після чотирьох днів нестримного зростання скандалу щодо «VIP-вакцин» в Аргентині президент **Альберто Фернандес** вирішив піти в атаку. «Закінчимо клоунство», – сказав А. Фернандес у Мехіко під час спільної пресконференції з президентом Мексики **Андресом Мануелем Лопесом Обрадором**. «Я прошу прокурорів або суддів зробити те, що вони повинні зробити. Немає ніякого злочину з боку того, хто йшов попереду в черзі за вакциною. Я прошу прокурорів перечитати кримінальний кодекс», – додав президент. Заява А. Фернандеса, професора права Університету Буенос-Айреса, пов'язана зі скаргами та рейдом до Міністерства охорони здоров'я, на другому поверсі якого стартувала «програма VIP вакцинації» для імунізації політиків, бізнесменів та родичів високопосадовців. У розпал скандалу А. Фернандес звільнив міністра охорони здоров'я та замінив його заступником міністра. Але ситуація не допомогла ані президенту, ані міністру. У країні схвалено використання російської вакцини «Спутник V». Спочатку прищеплювалися медики. Нині пріоритетне право на вакцину мають громадяни, старші 80 років. За останніми даними, у країні прищепилося близько 372 тис. чоловік (0,8 % населення)

(*El Mundo.* – *Madrid,* 2021. – 23.02. –
<https://www.elmundo.es/internacional/2021/02/23/60352e2ffc6c83ec178b461e.html>).

БІЛОРУСЬ

О. Лукашенко назвав умови свого відходу від влади

Президент Білорусі **Олександр Лукашенко** назвав відмову від протестних акцій у країні і безпеку своїх прихильників умовами свого відходу від влади. Про це він заявив під

час виступу на Всебілоруських народних зборах. «Головна умова – це мир і порядок у країні, ніяких протестних дій, висловлювати думку в рамках закону», – сказав О. Лукашенко. «Друга умова. Якщо станеться так, що до влади прийдуть не ті, то другим пунктом ми запишемо, що жодна волосина з прихильників нинішнього президента впасти не повинна», – додав він. О. Лукашенко пояснив, що саме для цього він запропонував зробити Всебілоруські народні збори конституційним органом. На думку президента, «вони мають бути стабілізатором на час перехідного періоду»

(*Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 11.02. – <https://p.dw.com/p/3pEAM>*).

МЕКСИКА

Президент Мексики одужав від COVID-19

Президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** заявив у своєму відеозверненні, що він «у доброму здоров'ї та одужує» від COVID-19 після оголошення 24 січня, що він отримав позитивний результат тесту. 67-річний президент, який завзято палив, доки не переніс сердечний напад у 2013 р., також сказав, що раніше цього дня він отримав негативний результат тесту на антиген. Однак А. М. Лопес Обрадор не повідомив деталей, чи вилікувався він повністю від COVID-19

(*Reuters. – London, 2021. – 05.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSL1N2KB09W>*).

Президент Мексики вилікувався від COVID-19

На своїй першій пресконференції, після того, як він вилікувався від COVID-19, президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** дав негативну відповідь на повторювані запитання журналістів, чи буде він носити маску для обличчя. «Ні, ні, – сказав президент. – За словами лікарів, я зараз не заразний». На відміну від багатьох мексиканських чиновників, А. М. Лопес Обрадор уникав носити маску під час пандемії. Хоча президент Мексики є популярним політиком, він заперечував громадській думці, яка в переважній більшості стверджує, що такий захисний захід є корисним і повинен застосовуватися. Після діагнозу президента щодо коронавірусної інфекції деякі критики заявили, що вважають захворювання А. М. Лопес Обрадора провокованим ним, оскільки він не носив маску і не поважав інші рекомендації, включаючи збереження соціальної дистанції

(*Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 08.02. – <https://www.rp.pl/Koronawirus-SARS-CoV-2/210209419-Prezydent-Meksyku-wyzdrowial-po-zakazeniu-Nie-chce-nosic-maski.html>*).

ПЕРУ

Перу починає побити щеплення вакциною з Китаю. Найпершим вакцинували президента

Президент Перу **Франсіско Сагасті** буде щеплений китайською вакциною Sinopharm проти COVID-19 у день запуску програми вакцинації COVID-19 у Перу. Н. Оліварес, координатор програми вакцинації в Перу, оголосила, що програма розпочнеться з вакцинації президента країни, зазначивши: «Ми раді, бо це повертає надію на подолання кризи здоров'я», – підкреслила Н. Оліварес

(*Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 09.02. – <https://www.rp.pl/Koronawirus-SARS-CoV-2/210209392-Peru-zaczyna-sie-szczepic-szczepionka-z-Chin-Najpierw-prezydent.html>*).

Скандал із вакцинацією в Перу: експрезидент достроково попросив дозу, стверджують лікарі

Колишній президент Перу **Мартін Віскарра** попросив і отримав дострокову вакцинацію проти Covid-19 поза чергою. М. Віскарра був усунений з посади президента парламентом через звинувачення в корупції у листопаді минулого року. Наразі інформація про щеплення втягнула колишнього президента та інших урядовців у черговий політичний скандал. Чинний президент Перу **Франсіско Сагасті** заявив, що 487 осіб було «нелегально» щеплено вакциною, виготовленою китайською фірмою Sinopharm. Ф. Сагасті сказав, що ці люди, включаючи багатьох державних службовців, «скористалися своїм становищем, щоб бути імунізованим»

(BBC. – London, 2021. – 17.02. – <https://www.bbc.com/news/world-latin-america-56093094>).

ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКА РЕСПУБЛІКА

Д. Зума зможе бути ув'язнений через неявку в суд у справі про корупцію

Південноафриканське розслідування корупції під час перебування **Джейкоба Зуми** на посаді президента вимагатиме від Конституційного суду накласти тюремний термін на колишнього лідера після того, як він порушив наказ з'явитися в суд. Заступник головного судді, який очолює розслідування, сказав, що не було «вагомих причин» для неявки Д. Зуми в суд для розгляду питання про хабарництво на високому рівні в період правління Д. Зуми з 2009 до 2018 рр. Д. Зума, у свою чергу, заперечує правопорушення та не співпрацює з комісією з розслідування

(Reuters. – London, 2021. – 15.02. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2AF0N9>).

ПОЛЬЩА

Опитування: Більшість негативно оцінюють президента, уряд та прем'єра

Більшість поляків оцінюють як «погану» роботу президента **Анджея Дуди**, прем'єр-міністра **М. Моравецького** та його уряду, згідно із соціопитуванням, проведеним Kantar. У поляків запитували, як оцінюють роботу президента А. Дуди. 32 % респондентів вважають, що він працює добре, 59 % дотримуються протилежної думки. Роботу глави уряду М. Моравецького позитивно оцінили 28 % респондентів, негативно – 63 %. Опитування проводилося 29 січня–3 лютого. Було опитано 1011 жителів Польщі віком від 15 років

(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 11.02. – <https://www.rp.pl/Rzad-PiS/210219866-Sondaz-Wiekszosc-negatywnie-ocenia-prezydenta-rzad-i-premiera.html>).

Президент А. Дуда катався на лижах

Президент Польщі **Анджей Дуда** вирушив кататися на лижах до Вісли. На запитання про відпочинок президента керівник Департаменту туризму, культури та спорту муніципального управління у Віслі дав ухильну відповідь. «Я не підтверджую і не заперечую, – прокоментував він. – Ми також чули, що президент приїде до Вісли на кілька днів, але ми не отримали жодного листа з цього приводу. Зрештою, ми їх ніколи не отримуємо, оскільки ці візити приватні», – додав керівник департаменту

*(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 17.02. –
<https://www.rp.pl/Koronawirus-SARS-CoV-2/210219431-Media-Prezydent-Andrzej-Duda-wyjechal-na-narty.html>).*

США

Д. Трамп висунутий на Нобелівську премію миру

Колишній президент США **Дональд Трамп** був номінований на Нобелівську премію миру євродепутатом від Естонії Я. Медісоном. Заступник голови Естонської консервативної народної партії та євродепутат Я. Медісон повідомив про це у соціальних мережах. Він заявив, що висунув Д. Трампа за дві години до закінчення його президентського терміну. «Я скористався тим, що кандидата на Нобелівську премію миру також можуть висувати депутати парламенту», – додав він. Естонський політик пояснив, що Д. Трамп був першим президентом США за останні 30 років, протягом терміну якого США не розпочали жодної війни. «Він також підписав низку мирних угод на Близькому Сході, які допомогли забезпечити стабілізацію та мир у регіоні», – пояснив своє обрання євродепутат

*(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 01.02. –
<https://www.rp.pl/Polityka/210209918-Donald-Trump-zgloszony-do-Pokojowej-Nagrody-Nobla-Bo-nie-wywolal-wojny.html>).*

Д. Байден планує відрізати Д. Трампу доступ до розвідданих

Президент США **Джо Байден** заявив про намір позбавити свого попередника **Дональда Трампа** доступу до розвідданих, що традиційно надаються колишнім президентам. На думку Д. Байдена, «непередбачувана поведінка» Д. Трампа стає на заваді наданню йому доступу до таємних даних розвідки. Хоч Д. Байден запевнив, що не волів би «спекулювати вголос» щодо цього, однак він дав зрозуміти, що не хоче, щоб Д. Трамп і надалі отримував розвіддані. «Я просто вважаю, що немає необхідності в тому, щоб у нього були дані розвідки, – сказав Д. Байден. – Яка йому користь від даних розвідки? Який вплив він має взагалі, а якщо він десь припуститься помилки і розкаже щось?»

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 06.02. – <https://p.dw.com/p/3ozUE>).

Д. Трамп назвав А. Меркель і Т. Мей «невдахами»

Експрезидент США **Дональд Трамп** назвав канцлера Німеччини А. Меркель та колишнього прем'єр-міністра Великобританії Т. Мей «невдахами», за словами експосла Франції у США Ж. Аро. У документальному фільмі «Трамп тримає світ» Ж. Аро сказав, що Д. Трамп запитав президента Франції **Емманюеля Макрона**, що він думає про А. Меркель і Т. Мей, перебуваючи у Франції на святкуванні Дня Бастилії у 2017 р. Перш ніж Е. Макрон зміг відповісти, за словами Ж. Аро, Д. Трамп сказав: «Вони програють»

*(POLITICO. – Brussels, 2021. – 11.02. –
<https://www.politico.eu/article/donald-trump-angela-merkel-theresa-may-losers/>).*

Стан здоров'я Д. Трампа був гіршим ніж публічно повідомлялося

Коли в жовтні минулого року президент США **Дональд Трамп** лікувався від коронавірусної інфекції, його стан був гіршим, ніж було оголошено публічно. На той час, як Д. Трамп потрапив у військовий шпиталь, рівень кисню в його крові впав до небезпечно

низьких рівнів. Американський президент також мав проблеми з диханням через пневмонію. Лікарі розглядали можливість підключення президента до респіратору. Люди, які були обізнані про стан здоров'я Д. Трампа, також повідомили, що в його легенях була виявлена рідина. Рівень кисню в крові знизився приблизно до 80 %, а, за словами лікарів, симптоми захворювання можуть бути серйозними, коли насичення падає приблизно до 90 %

(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 11.02. –

<https://www.rp.pl/Koronawirus-SARS-CoV-2/210219851-Koronawirus-Stan-zdrowia-Donald-Trumpe-byl-gorszy-niz-publicznie-informowano.html>).

Т. Д. Дакло: Білий дім відсторонив помічника за «погрози репортеру»

Молодший заступник пресекретар Білого дому був тимчасово відсторонений від роботи без оплати праці через нібито погрози «знищити» жінку-репортера, яка задавала питання про його приватне життя. Як повідомляється, Т. Д. Дакло погрожував репортеру Т. Палмері, яка розслідувала його стосунки з іншим журналістом. Пресекретар Білого дому Д. Псакі заявила, що Т. Д. Дакло вибачився перед Т. Палмері. Деякі спостерігачі критикують президента **Джо Байдена** за неприйняття більш рішучих заходів. Раніше він уже заявляв, що буде звільняти тих, хто неповажно спілкується з колегами. Пресекретар президента Д. Байдена написала в Twitter, що Т. Д. Дакло «першим визнав, що це не стандарт поведінки, встановлений президентом». Вона сказала, що, незважаючи на тимчасове відсторонення без зарплати на тиждень, Т. Д. Дакло більше не працюватиме з журналістами, коли повернеться до Білого дому. Президент Д. Байден у перший же день перебування на посаді сказав своїм співробітникам, що не терпить поведінки знущань. «Я не жартую, коли кажу, якщо ви зі мною співпрацюєте і я чую, що ви ставитеся до іншого колеги з неповагою, я звільню вас», – сказав тоді президент

(BBC. – London, 2021. – 13.02. – <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-56045877>).

Усамітнившись у Кемп-Девіді, Д. Байден показав, що у нього «своя гра»

Президент США **Джо Байден** провів три тижні, відвідуючи Пентагон та Національний інститут здоров'я. Завершив цей період перший візит президента до Кемп-Девіда, історичного місця відпочинку американських лідерів. Кемп-Девід традиційно пропонує президентам перепочинок від Вашингтону, де вони можуть відпочити з родиною. Комплекс у горах Меріленда, що розташований лише в 97 км від столиці, має все – від боулінгу до стрільби з лука. Кемп-Девід використовувався кожним президентом відтоді, як **Франклін Делано Рузвельт** уперше поїхав туди в 1943 р. Сам Д. Байден сказав журналістам перед тим, як від'їхати з Вашингтону, що його основні плани на довгі вихідні полягають у тому, щоб «просто тусуватися із сім'єю і робити те, що ми завжди робимо». Внучка Д. Байдена Наомі опублікувала у своєму Instagram відео, на якому Д. Байден грає у відеоігру. Однак Д. Байден узяв із собою і роботу, зустрівшись із радниками з питань національної безпеки, опублікувавши заяву про виправдувальний вирок **Дональда Трампа** та підписавши розпорядження про відновлення офісу Білого дому з питань релігійних відносин

(The Associated Press. – New York, 2021. – 15.02. –

<https://apnews.com/article/joe-biden-camp-david-retreat-9f6bc739fbb7f48e180ba0d2636aa27d>).

Д. Байден описує життя в Білому домі: «Позолочена клітка»

Через чотири тижні президентства **Джо Байден** каже, що все ще зникає до атрибутів офісу. Д. Байден послався на попередніх президентів, які говорили про цю будівлю як «трохи схожу на позолочену клітку». «Я встаю вранці, дивлюся на Джил і питаю: ми в пеклі?» – жартував Д. Байден, додавши, що він не зник, що на нього чекає домашній персонал. «Я відчуваю себе надзвичайно ніяково», – додав Д. Байден, сказавши, що не зник до того, що хтось «передає мені мій костюм». Пролетарське виховання Д. Байдена в Скрантоні, штат Пенсільванія, вже давно є центральною частиною його політичного бренду. Білий дім має простору галявину, з якої відкривається безперешкодний вид на монументи Д. Вашингтона та А. Лінкольна, що в іншому випадку оточені високими огорожами та невеликою армією охоронців. Д. Байден сказав, що це «зовсім інше», ніж резиденція віце-президента. Колишній віце-президент сказав, що за ці роки він був в Овальному кабінеті 100 і більше разів, але ніколи не бував у житлових приміщеннях Білого дому

(The Associated Press. – New York, 2021. – 17.02. – <https://apnews.com/article/joe-biden-pennsylvania-7baf678c886ce72f2861c2b298772049>).

УКРАЇНА

В. Зеленський: Ми не маємо права забути імена загиблих на Майдані

У День пам'яті героїв Небесної сотні Президент України **Володимир Зеленський** разом з дружиною вшанував загиблих у Києві учасників Революції гідності. Зазначається, що президент і перша леді встановили лампадки біля хреста на місці загибелі активістів Майдану. «Ми не маємо права забути імена всіх загиблих на Майдані. Ми не маємо права не з'ясувати імена всіх винних у цьому. Ми не маємо права не побудувати саме ту країну, за яку вони віддали свої життя. Вічна пам'ять усім, хто загинув за майбутнє України», – цитує слова В. Зеленського пресслужба. Президентське подружжя також зробило перший удар у дзвін Гідності, який дзвонитиме за кожним загиблим героєм Небесної сотні. Дзвін встановлено і відкрито на території майбутнього Національного меморіалу Героїв небесної сотні в центрі Києва

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 20.02. – <https://p.dw.com/p/3pdIV>).

ФРАНЦІЯ

К. Бон: Містер Європа Е. Макрона

Майже через чотири роки після того, як **Емманюель Макрон** переміг на президентських виборах у Франції, ЄС наблизився до його бачення більш суверенного та більш фінансово інтегрованого блоку. Пандемія коронавірусу спонукала ЄС прийняти більш радикальні ідеї. І головним у цьому поштовху був К. Бон, колишній дипломатичний радник, який вийшов із тіні Єлисейського палацу, щоб стати всюдисущим міністром європейських справ Франції. К. Бон був співавтором промови у Сорбонні 2017 р., в якій Е. Макрон лише за кілька місяців до свого президентського терміну виклав амбіційне бачення європейської інтеграції. Тоді європейський радник Е. Макрона К. Бон провів цілу ніч з президентом Франції, щоб написати промову, і надіслав європейським партнерам попередній перегляд тексту близько п'ятої ранку 26 вересня 2017 р.

(POLITICO. – Brussels, 2021. – 11.02. – <https://www.politico.eu/article/france-clement-beaune-emmanuel-macron-mr-europe/>).

Франція: Президент Е. Макрон програв ставку зіркам YouTube

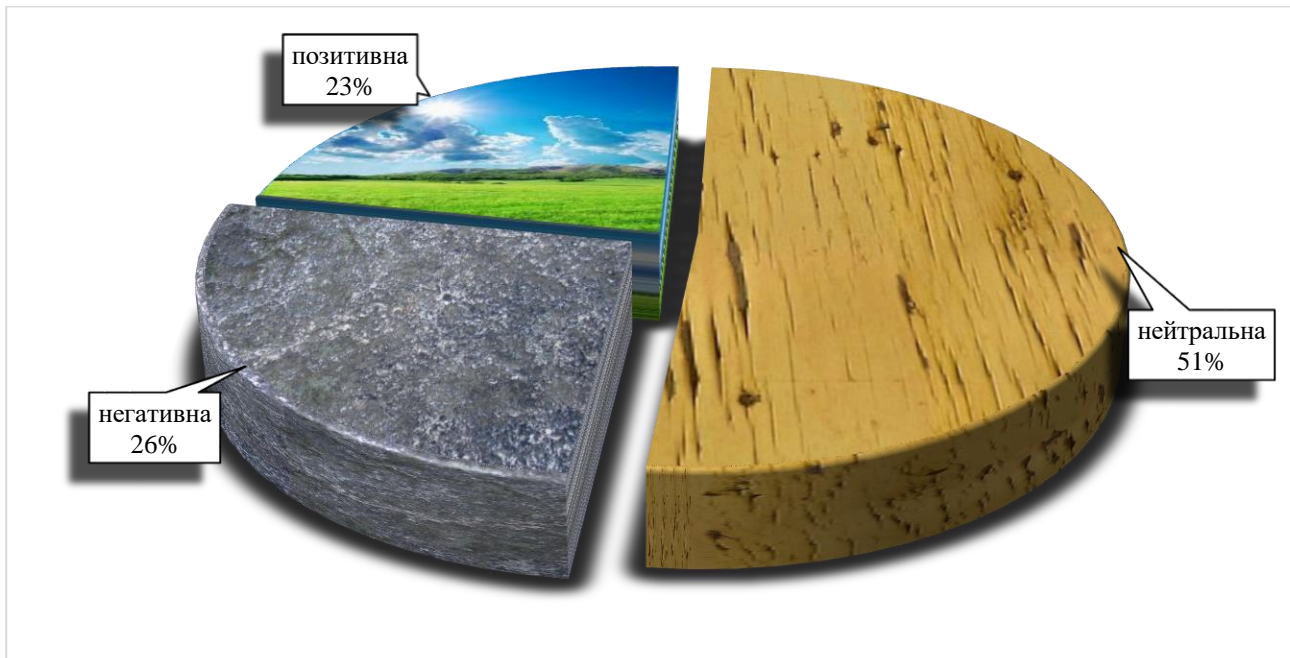
Пісня про дотримання захисту від пандемії коронавірусу, записана двома французькими коміками, перевищила 10 млн переглядів на YouTube. Таким чином, автори виграли ставку проти президента Франції **Емманюеля Макрона**. Е. Макрон попросив комедіантів Макфлая та Карліто, у яких на YouTube понад 6 млн підписників, створити відео про необхідність носити маски, дезінфікувати руки та триматися на безпечній дистанції. Як стимул, Е. Макрон пообіцяв, що вони зможуть записати свій наступний проект у Єлисейському палаці, якщо відео набере понад 10 млн переглядів. У результаті відео вже мало понад 11 млн переглядів через три дні після виходу. Автори відео висміюють людей, які ігнорують принципи соціальної дистанції. У кінці фільму обличчя Е. Макрона з'являється на небі, перелічуючи заходи соціального дистанціювання, а коміки скандують, що «єдиним способом повернутися в доепідемічний світ є дотримання норм»

(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 24.02. –

<https://www.rp.pl/Koronawirus-SARS-CoV-2/210229673-Francja-Prezydent-Macron-przebral-za-klad-z-gwiazdami-YouTube.html>).

МОДАЛЬНІСТЬ ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО ПРЕЗИДЕНТІВ

Протягом досліджуваного періоду більшість публікацій електронних закордонних сайтів, що висвітлювали проблеми функціонування інституту президентства у світі, мали нейтральне забарвлення (51 %). Значну частку становили повідомлення з негативним контекстом (26 %) і 23 % матеріалів мали позитивну модальність.

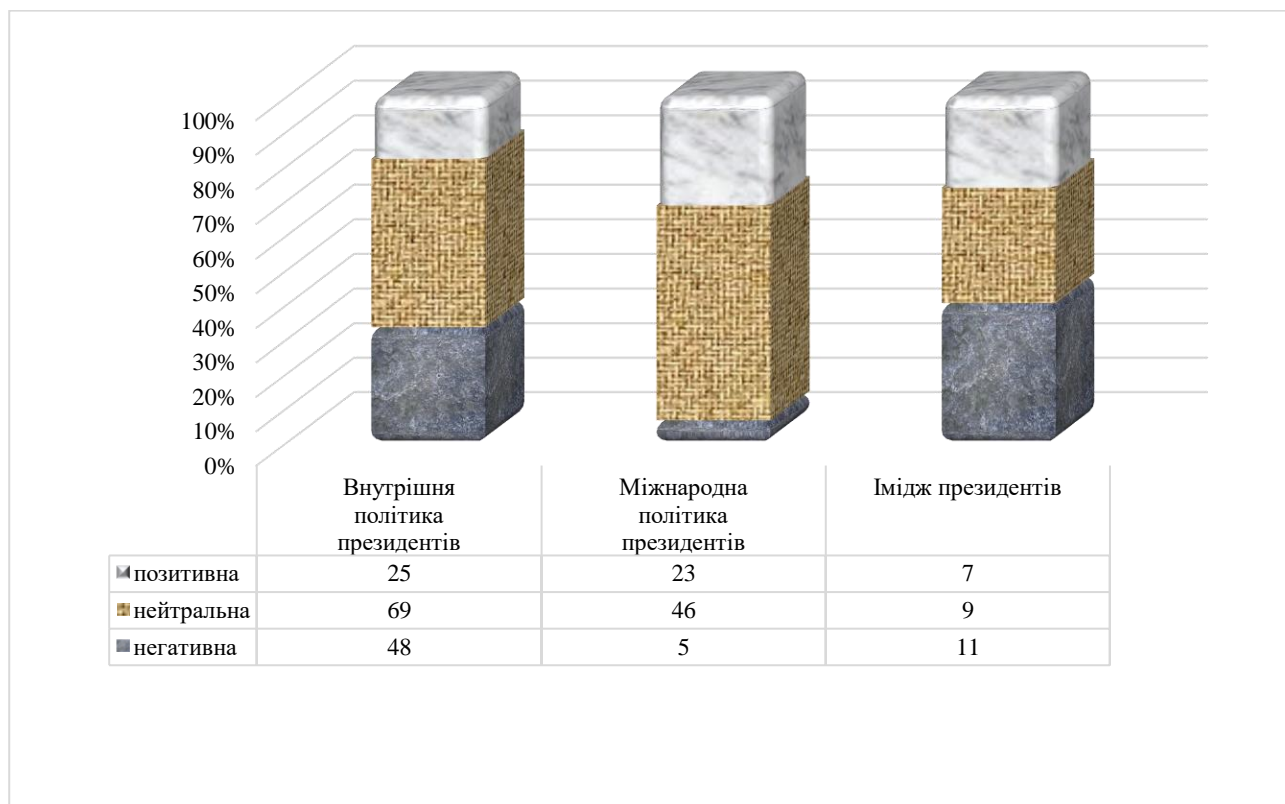

Діаграма 14. Співвідношення тональності публікацій про президентів у світових ЗМІ (доля публікацій за період 1-28 лютого 2021 року)

Щодо характеру повідомлень про інститут президентства в загальному ракурсі, то треба сказати, що найчастіше зарубіжні інформаційні джерела використовували негативну тональність, оцінюючи внутрішню політику президентів (69 %). Наразі відгуки в нейтральному ключі стосувалися, у своїй більшості, міжнародної сфери діяльності глав держав (46 %). Найбільшу частку позитивних оцінок містили матеріали, у яких аналізувався імідж президентів (11 %).

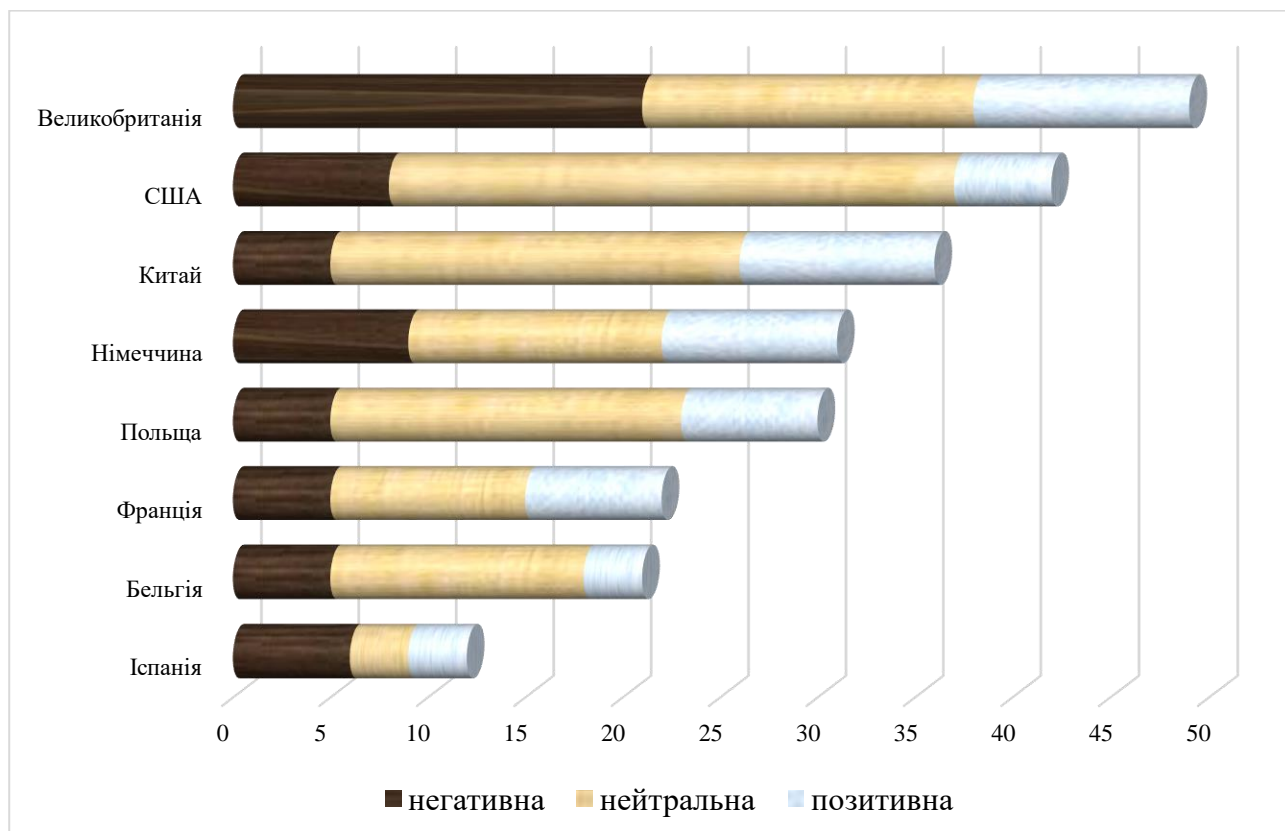
Оцінка світовими медіа внутрішньополітичної діяльності президентів в негативному ключі, перш за все, стосується проведення президентом Білорусі Олександром Лукашенком Всебілоруських народних зборів з метою зміни конституції країни, які згідно з більшістю повідомлень ЗМІ не стали інклюзивним майданчиком і не сприяють вирішенню політичної кризи в країні. Негативна тональність звучить в

коментарях оглядачів щодо військового перевороту в М'янмі, де були ув'язнені президент країни Він М'їн та інші політичні лідери. Критичні зауваження прозвучали також на адресу президента Туркменістану Гурбангули Бердимухамедова, який призначив свого сина Сердара віце-прем'єр-міністром, тим самим зробивши його одним із своїх прямих заступників на посаді.

Діаграма 15. Модальність публікацій про інститут президентства у світових ЗМІ в ракурсі загальних рубрик (питома вага публікацій за період 1-28 лютого 2021 року)

Нейтральний контекст, здебільшого, мали повідомлення, в яких журналісти висвітлювали діяльність президента Єгипту Абдель Фатах Ас-Сісі щодо ініціативи досягнення обов'язкової згоди щодо суперечливої Греблі Великого Ефіопського Ренесансу, яка має стати платформою для співпраці з сусідніми країнами; президента США Джо Байдена щодо заяви про підтримку суверенітету України і притягнення Росії до відповідальності за агресію в Криму; президента Франції Емманюеля Макрона щодо засудження Росії, яка вислала дипломатів зі Швеції, Німеччини та Польщі через їхню участь у акціях протесту проти ув'язнення кремлівського критика Олексія Навального.

Діаграма 16. Розподіл тональності публікацій про інститут президентів в ресурсах окремих країн (за період 1-28 лютого 2021 року)

Характеристика президентів у позитивному ключі стосувалися їх іміджу. В першу чергу, це публікації, які аналізують заходи в ряді країн щодо боротьби з коронавірусом та закупкою вакцини для населення. У даному контексті слід згадати президента Франції Емманюеля Макрона, який попросив комедіантів Макфлая та Карліто створити відео про необхідність носити маски, дезінфікувати руки та триматися на безпечній дистанції, в результаті чого рекламна пісня перевищила 10 млн переглядів на YouTube. Позитивні оцінки отримав президент США Джо Байден, відсторонивши молодшого заступника прессекретар Білого дому від роботи без оплати праці через погрози «знищити» жінку-репортера, порушивши тим самим стандарт поведінки, встановлений президентом. Схвальні відгуки звучали на адресу президента України Володимира Зеленського з приводу призначення Оксани Маркарової Надзвичайним і Повноважним Послом України у США, наголошуючи, що жінка-дипломат має достатній досвід співробітництва з Білим домом.

Як показало проведене нами дослідження актуальних проблем інституту президентства в контексті їх висвітлення найвпливовішими зарубіжними ЗМІ, наявною є увага до внутрішньополітичних проблем ряду держав, які відзначилися, в першу чергу, активним впровадженням вакцинації населення від COVID-19 та реформування фінансово-економічної сфери. Необхідно також відзначити, що з 1 до 28 лютого 2021 р. у повідомленнях зарубіжних інтернет-джерел присутня частка нейтрального ставлення до інституту президентства загалом і окремих президентів, зокрема. Зарубіжні ЗМІ, більшою мірою, дотримуються нейтральної точки зору і не намагаються нав'язати якусь думку суспільству.

АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД

УРЯДОВА КРИЗА В ІТАЛІЇ: КОМЕНТАРІ СВІТОВИХ МЕДІА

С. Польовик, завідділу Фонду Президентів України НБУВ

Минулий рік завдав нищівного удару по економіці ряду країн світу. Фахівці порівнюють нинішню коронавірусну кризу з Великою депресією 1930-х років, хоча вже зараз зрозуміло, що її наслідки виявилися куди більш серйозними і будуть відчуватися не один рік.

Протягом останнього місяця зарубіжні ЗМІ активно коментували події в Італії, де у розпал пандемії і в рік, коли країна стала головувати в Групі двадцяти (G20), розразилася урядова криза. Європейський інформаційний портал «Euronews» пише, що урядову кризу в країні спровокувало оголошення про вихід з правлячої коаліції партії «Italia Viva» («Жива Італія») експрем'єра Маттео Ренці, який 13 січня відкликав двох своїх міністрів з уряду, висловивши невдоволення політикою і методами прем'єр-міністра Джузеппе Конте (<https://www.euronews.com/2021/02/02/italy-s-president-set-to-hear-solutions-for-country-s-political-crisis>).

Ірландське інтернет-видання «The Journal» серед причин урядової кризи називає незгоду Маттео Ренці з політикою Джузеппе Конте, зокрема з питання розподілу коштів, які Європейський Союз виділив на відновлення італійської економіки, що серйозно постраждала від наслідків COVID-19 (<https://www.thejournal.ie/italy-president-seeks-non-political-government-5343280-Feb2021/>).

Міжрегіональний європейський англomовний видавець цифрових новин «TheLocal» вбачає в діях правлячих партій, включаючи популістську «Movimento 5 Stelle» («Рух 5 зірок») і лівоцентристську Демократичну партію, сподівання залишитися при владі й уникнути дострокових виборів (<https://www.thelocal.it/20210127/italys-president-opens-talks-on-new-government-after-p-m-quits>).

Як пише міжнародний інформаційний мовник Німеччини «Deutsche Welle», ситуація досягла апогею 14 січня, коли колишній прем'єр-міністр Маттео Ренці

відмовився від підтримки своєї партії «Italia Viva», відібравши у Джузеппе Конте більшість у верхній палаті італійського парламенту (<https://www.dw.com/en/italy-ex-ecb-chief-mario-draghi-tapped-to-form-technocrat-government/a-56435710>). Новинні повідомлення міжнародного агентства «Reuters» свідчать, що доля прем'єр-міністра Джузеппе Конте і його кабінету, що спирався на коаліцію «Movimento 5 Stelle» і Демократичної партії, виявилася невизначеною і після невдалої спроби залучити до коаліції центристів і незалежних сенаторів, Джузеппе Конте фактично не залишилося вибору, окрім як піти у відставку (<https://www.reuters.com/article/instant-article/idRUKBN2081PS-ORUTP>).

Цитуючи слова Матео Ренці, британський новинний сайт «The Guardian» пише, що його партія прийшла до висновку про «розрив» у наполегливих зусиллях з подолання політичних розбіжностей зі своїми союзниками по коаліції (<https://www.theguardian.com/world/2021/feb/02/italian-president-sergio-mattarella-to-seek-a-high-profile-government>).

Президент Італії Серджо Матарелла, як пише «Reuters», який неодноразово заявляв, що не вважає правильним проводити дострокові парламентські вибори в умовах пандемії COVID-19, адже в Італії процес перевиборчої кампанії та формування коаліції після виборів зазвичай розтягується на місяці, висловився за призначення нового уряду, який, як він сподівається, отримає широку підтримку в парламенті після краху переговорів, спрямованих на відродження попередньої коаліції. 19 та 20 січня Джузеппе Конте отримав вотум довіри і в нижній палаті парламенту, і в Сенаті, де за нього проголосували 156 сенаторів. Але, як зазначає «Reuters», без абсолютної більшості в Сенаті (161 голос) уряд не здатний проводити через законодавчі органи влади серйозні законопроекти (<https://www.reuters.com/article/idUSKBN2A22RT>).

Коментуючи виступ президента Італії Серджо Матарелли 3 лютого в президентському палаці, бельгійський сайт новин «Político» пише, що країна сумно відома своїми проблемними коаліціями і крихкими урядами в останні роки, тому не може дозволити собі дострокові вибори в розпал глобальної пандемії і пов'язаних з нею економічних наслідків

(<https://www.politico.eu/article/ex-ecb-chief-draghi-to-be-asked-to-form-italian-government/>). У своєму виступі президент пояснив, що Італія не може дозволити собі дострокові вибори прямо зараз, тому що їй потрібно створити діючий уряд, який може представити до квітня Європейському Союзу національний план відновлення. «У найближчі місяці ми можемо або перемогти вірус, або ризикуємо бути ураженими ним», – цитує президента Італії китайський інформаційний портал «Xinhua» (http://www.xinhuanet.com/english/2021-02/03/c_139716809.htm).

Китайська газета «Global Times» опублікувала рідкісне інтерв'ю, яке дав італійському телеканалу «Mediaset» Папа Франциск, в якому закликав політиків до відповідальності перед загрозами пандемії коронавірусу, коли політичні конфлікти мають відійти на другий план (<https://www.globaltimes.cn/page/202101/1212471.shtml>).

В ситуації, яка склалася в країні, президент вирішив, що Італії потрібен високопосадовець, уряд якого мав би ототожнюватися з будь-якою політичною формулою. Такою людиною, на думку Серджо Матарелли, як пише американське агентство інформації і новин «The Associated Press», є європейський політик Маріо Драгі, якому приписують порятунок єдиної валюти Європи під час його перебування на посаді президента Європейського центрального банку в 2011–2019 роках (<https://apnews.com/article/europe-sergio-sergio-mattarella-coronavirus-pandemic-matteo-renzi-5977f9d53fd69a8a725a694735603129>).

На думку політолога Сесілії Соттілотті, яка дала інтерв'ю «Euronews», виступ Серджо Матарелли був дуже драматичним, а «Маріо Драгі дійсно втілює всі якості, якими в даний час не володіє жоден політик в Італії – він компетентний, викликає довіру, має відмінну репутацію в Італії і за кордоном» (<https://www.euronews.com/2021/02/02/italy-s-political-crisis-mario-draghi-ex-ecb-chief-invited-to-talks-with-president>).

Маріо Драгі в ході зустрічі з президентом Італії Серджо Матареллою дав згоду очолити новий уряд країни. Звертаючись до Сенату верхньої палати Італії перед обов'язковим голосуванням за твердженням нового уряду, Маріо Драгі пообіцяв радикальні реформи, які допоможуть відновити Італію після пандемії коронавірусу. На думку оглядачів «Reuters», від людини, чия видатна кар'єра принесла йому

прізвисько «Супер Маріо», очікування навряд чи можуть бути вищими, оскільки італійські фінансові ринки почали зростати (<https://www.reuters.com/article/idUSL1N2KN0TM>).

Новообраному прем'єру надана повна свобода щодо складу своєї адміністрації, а також в пошуку консенсусу між політичними партіями, за словами оглядача американської новинної агенції «Bloomberg», які свідчать про те, що Серджо Матарелла «дратує» лідерів за те, що вони спровокували політичну кризу і не змогли її вирішити (<https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-02-02/italy-s-search-for-a-new-government-stalls-as-latest-talks-fail>).

Британський інформаційний сайт «BBC», коментуючи заяву Маріо Драгі після прийняття виклику, наголошує на впевненості політика у своїх силах щодо формування нового дієвого уряду, з яким він планує знайти єдність і здатність прийняти відповідальне рішення (<https://www.bbc.com/news/world-europe-55912951>).

Оцінюючи перші дні діяльності Маріо Драгі на посаді прем'єр-міністра, німецьке інформаційне агентство «DPA» пише, що він зміг заручитися підтримкою всіх парламентських фракцій, окрім правої «Fratelli d'Italia» («Брати Італії»), що в теорії дасть уряду більшість в парламенті (<https://www.dpa-international.com/topic/mario-draghi-sworn-head-italian-unity-government-urn:newsml:dpa.com:20090101:210213-99-425123>). В свою чергу, лідер партії «Italia Viva» Маттео Ренці пообіцяв, що підтримає уряд Маріо Драгі «незалежно від імен міністрів, а також їх технічного або політичного статусу», згідно з повідомленнями «Associated Press» (<https://apnews.com/article/business-europe-mario-draghi-italy-health-cf06b5c127dbe799e642f9d508253220>).

Міжнародна ділова газета «Financial Times» повідомляє, що Маріо Драгі, отримавши підтримку найбільших італійських партій, очолив змішаний уряд, який складається з широкої коаліції, починаючи від лівоцентристської Демократичної партії і закінчуючи правоцентристською «Лігою» Маттео Сальвіні (<https://www.ft.com/content/6f3c3de9-bb70-4352-ba26-c30b6965dcd6>).

Призначення Маріо Драгі прем'єр-міністром Італії викликало інтерес з боку світових ЗМІ до його постаті. Зокрема, «Euronews» характеризує його як впливового політика, який користується авторитетом у всьому світі завдяки своїй вирішальній ролі і політичним навикам у порятунку Єврозони під час банківської кризи. На думку аналітиків, його компетентність заспокоїть фінансові ринки, які спостерігають за великим обсягом боргу Італії і вже помітно, що з тих пір, як його попросили сформував уряд, процентні ставки за державним боргом Італії вже значно впали (<https://www.euronews.com/2021/02/11/mario-draghi-is-italy-s-best-hope-but-the-issues-he-II-face-are-huge-view>).

Науковий співробітник Universidad Diego Portales (Університет Дієго Порталеса) Ліза Занотті в інтерв'ю для «Euronews» повідомила, що тенденція Італії перенаправляти владу технократів, коли справи йдуть погано, не може бути особливо позитивно для демократії в довгостроковій перспективі (<https://www.euronews.com/2021/02/15/mario-draghi-what-will-a-new-technocrat-led-government-mean-for-italy-and-the-wider-eu>).

На сторінках американського новинного журналу «U.S. News & World Report» звучать коментарі про те, що обрання Маріо Драгі укріпить міжнародне становище Італії в той час, коли вона головує у G20, однак для 73-літнього політика робота буде пов'язана з ризиком (<https://www.usnews.com/news/world/articles/2021-02-02/talks-to-revive-italian-government-fail-all-eyes-on-president>).

Експерти з американської газети «Washington Post» вважають, що уряд Маріо Драгі – це комбінація технократів та політичних фігур, який італійці уже назвали «урядом національної єдності», а такий мандат довіри дозволяє новому прем'єр-міністру анонсувати масштабний пакет реформ, який здатний докорінно змінити Італію (<https://www.washingtonpost.com/world/2021/02/03/mario-draghi-italy-prime-minister/>).

Американським журналом «Foreign Policy» новина про те, що Маріо Драгі, колишній глава Європейського центрального банку, отримав мандат на формування наступного уряду Італії була зустрінута з полегшенням і навіть захопленням, однак

оглядачі нарікають на те, що його призначення дуже погано позначається на майбутньому Італії, адже представляє собою політичну поразку майже для всього політичного класу Італії – за одним помітним і небезпечним винятком (<https://foreignpolicy.com/2021/02/04/italys-politics-of-purgatory-wont-end-well/>).

Італійський новинний сайт «Ansa» опублікував інтерв'ю з експрем'єр-міністром Італії Сільвіо Берлусконі, який, очолював делегацію уряду на переговорах з Маріо Драгі і висловив рішучу підтримку новообраному прем'єру. Сільвіо Берлусконі вважає, що так, як національні бюджети країн-членів ЄС затверджуються в Брюсселі, то Італії дійсно потрібна людина, яка знає, як там домовлятися – про пільги, знижки та послаблення (https://www.ansa.it/english/news/politics/2021/02/09/berlusconi-to-attend-2nd-round-of-draghi-consultations_97b1df38-1387-40b8-afdf-050950e5c42a.html).

Італійська газета «La Repubblica» коментуючи призначення Маріо Драгі, називає його зразком старанності еталоном відкритості всьому новому. Видання наголошує, що «Супер-Маріо» очікує від Італії, що та почне вести себе як доросла людина: засукає рукава і буде готова змиритися з необхідними складнощами, схаменеться – і врешті-решт прийде в себе. (<https://ricerca.repubblica.it/repubblica/archivio/repubblica/2021/02/20/addio-alla-vita-normale-che-amava-il-signor-mario-ora-scortaRoma01.html?ref=search>).

Не висловлює особливого захвату щодо обрання Маріо Драгі очільником уряду Італії німецька загальнонаціональна радіостанція «Deutschlandfunk», яка пророкує безславне зняття з посади Маріо Драгі, так само як і його попередника Джузеппе Конте, після того, як тільки грошовий потік вичерпається (https://www.deutschlandfunk.de/regierungsauftrag-fuer-draghi-der-retteur-italiens.720.de.html?dram:article_id=491953).

Наразі, заручившись підтримкою всіх основних політичних партій, Маріо Драгі сформував новий кабінет і вже відомі імена всіх 23 членів уряду. «Euronews» повідомив, що членами новобраного уряду стали 23 політики, 17 з яких вже займали посади в уряді і 6 – новачки, які склали присягу в присутності президента Італії Серджо Матарелли в Квірінальському палаці

(<https://euronews.com/2021/02/13/draghi-new-cabinet>). Як повідомляє «Українська газета в Італії», нового прем'єра вже привітав Президент України Володимир Зеленський, опублікувавши привітання на своїй сторінці в Twitter (<https://www.gazetaukrainska.com/>).

Таким чином, нинішня криза в Італії, що наступила в той час, коли громадяни перебували в ізоляції, а широко розрекламована програма вакцинації охопила менше 4 % населення, ще більше підірвала довіру італійців до своїх політичних лідерів. Завдяки вправним і сміливим діям, Маріо Драгі може якимось чином відновити цю довіру. Але він не може зробити це наодинці. Світові медіа, у своїй більшості, висловлюють схвальні коментарі на адресу колишнього очільника Європейського Центробанку та пророкують йому нетривалий, але досить ефективний період діяльності на посаді прем'єр-міністра Італії.